

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Διπλωματική Εργασία

**Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥΣ**

της

ΟΛΓΑΣ ΚΟΥΤΡΗ

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού
διπλώματος ειδίκευσης στη Δημόσια Διοίκηση**

Ιανουάριος 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του Γ΄ Κύκλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών στη Δημόσια Διοίκηση του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για όλα όσα αποκόμισα αλλά περισσότερο απ΄ όλους τον αξιότιμο κύριο Γεώργιο Δρογαλά για την πολύτιμη καθοδήγησή του προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρούσα διπλωματική εργασία.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά όλους όσους συμμετείχαν στην έρευνα.

Ο Έλεγχος των εσόδων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την βεβαίωσή τους

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μέσα στο πλαίσιο της συνεχούς μείωσης χρηματοδότησης των Δήμων από την Κεντρική Διοίκηση, γίνεται αντιληπτό ότι προκειμένου οι Δήμοι να επιτύχουν την πλήρη οικονομική τους αυτοδυναμία και αυτοτέλεια πρέπει να βρουν τρόπους μεγιστοποίησης των εσόδων τόσο από την άμεση φορολογία, όσο και από τα ίδια έσοδά τους. Η παρούσα διπλωματική εργασία επιχειρεί να διερευνήσει τον βαθμό που μια σειρά από παράγοντες όπως, η οργάνωση, το ανθρώπινο δυναμικό, η νομοθεσία, η συνεργασία, και η χρήση πληροφοριακών συστημάτων, επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα βεβαίωσης των εσόδων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού, με ιδιαίτερη μνεία στο σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην όλη διαδικασία ο εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος. Στο πλαίσιο της εργασίας στάλθηκε ηλεκτρονικά ερωτηματολόγιο σε όλους τους Δήμους της Ελλάδος. Ειδικότερα, χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική και ανάλυση παλινδρόμησης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι ανεξάρτητες μεταβλητές, οι οποίες ελέγχθηκαν για την αξιοπιστία τους, εξηγούν το 42% της διακύμανσης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και ότι το υπόλοιπο 58% οφείλεται σε άλλους ανερμήνευτους από την παλινδρόμηση παράγοντες. Από τον έλεγχο της στατιστικής σημαντικότητας των συντελεστών, προέκυψε ότι οι μεταβλητές έλεγχος, συνεργασία, και ανθρώπινοι πόροι ασκούν σημαντική θετική επίδραση στην αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ:

Έσοδα, Έλεγχος, ΟΤΑ Α΄ βαθμού, Δήμοι, Τμήμα Εσόδων

The Audit of Local Authorities' Revenue and other factors that influence their attestation

ABSTRACT

Within the framework of the continuous reduction of central government's funding, it is clear that the Municipalities, in order to achieve their full economic self-sufficiency and autonomy, must find ways to maximize their own revenue. This paper attempts to investigate the extent to which a number of factors such as organization, human resources, legislation, cooperation, and the use of information systems influence the effectiveness of Local Authorities's revenue attestation, with emphasis to the importance of internal and external audit. For the purposes of this paper a questionnaire was sent electronically to all Municipalities in Greece. In particular, descriptive statistics and regression analysis were used. The results of the regression model showed that the independent variables, which have been tested for their reliability, account for 42% of the regression of the effectiveness of Local Authorities's revenue attestation and that the remaining 58% is due to other factors. The evaluation of the statistical significance of the coefficients revealed that audit, cooperation, and human resources variables exercise a significant positive influence on the effectiveness of Local Authorities's revenue attestation.

KEY WORDS:

Revenue, Audit, Local Authorities, Municipalities, Department of Revenue

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	v
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.....	viii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	ix
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	x
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Τα έσοδα των Δήμων και ο έλεγχός τους.....	1
1.1 Διακρίσεις εσόδων	1
1.2 Τακτικά έσοδα	2
1.2.1 Θεσμοθετημένοι υπέρ των Δήμων πόροι.....	2
1.2.2 Εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας	3
1.2.3 Ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	4
1.2.4 Φόροι, τέλη και δικαιώματα	5
1.2.5 Τοπικά δυνητικά τέλη και εισφορές	9
1.3 Έκτακτα έσοδα	9
1.4 Είδη ελέγχου στους Ο.Τ.Α.	10
1.5 Έλεγχος είσπραξης εσόδων από Ελεγκτικό Συνέδριο	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Επισκόπηση Ερευνών	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Μεθοδολογία έρευνας	23
3.1 Ερευνητικό Δείγμα	23
3.2 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων	23
3.3 Μεθοδολογία Στατιστικής Ανάλυσης.....	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Αποτελέσματα έρευνας.....	26
4.1 Αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής.....	26
4.1.1 Ενότητα 1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά.....	27
4.1.2 Ενότητα 2 Εσωτερική οργάνωση του τμήματος	32
4.1.3 Ενότητα 3: Ανθρώπινοι πόροι	36
4.1.4 Ενότητα 4: Νομοθεσία	38
4.1.5 Ενότητα 5: Συνεργασία	40
4.1.6 Ενότητα 6: Έλεγχος.....	44
4.1.7 Ενότητα 7: Χρήση πληροφοριακών συστημάτων	46
4.1.8 Ενότητα 8: Βεβαίωση εσόδων.....	48
4.2 Οικονομετρική Ανάλυση - Αποτελέσματα της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης.....	55
4.2.1 Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων.....	55
4.2.2 Έλεγχος αξιοπιστίας	58
4.2.3 Ανάλυση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.....	59
4.2.4 Αποτελέσματα	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συμπεράσματα έρευνας	63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
I. Ελληνική	66
II. Ξενόγλωσση	67
III. Νομοθεσία.....	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Ερωματολόγιο.....	74

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Ηλικία	27
Πίνακας 2: Επίπεδο Εκπαίδευσης.....	28
Πίνακας 3: Θέση ευθύνης στο τμήμα	29
Πίνακας 4: Εμπειρία/έτη εργασίας στη θέση που κατέχετε	30
Πίνακας 5: Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων.....	31
Πίνακας 6: Ανάλυση Αξιοπιστίας	58
Πίνακας 7: Σύνοψη Μοντέλου.....	60
Πίνακας 8: ANOVA-Ανάλυση Διακύμανσης	61
Πίνακας 9: Αποτελέσματα της πολλαπλής παλινδρόμησης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων	62
Πίνακας 10: Πολυσυγγραμικότητα.....	62

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Ηλικία.....	27
Γράφημα 2: Επίπεδο Εκπαίδευσης.....	28
Γράφημα 3: Θέση ευθύνης στο τμήμα.....	29
Γράφημα 4: Εμπειρία στη θέση που κατέχετε.....	30
Γράφημα 5: Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων.....	31
Γράφημα 6: Διαχωρισμός καθηκόντων στο τμήμα εσόδων.....	32
Γράφημα 7: Καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων στο τμήμα εσόδων.....	33
Γράφημα 8: Καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δήμου.....	34
Γράφημα 9: Σωστή τήρηση μητρώου υπόχρεων οφειλετών.....	35
Γράφημα 10: Συμμετοχή σε σεμινάρια.....	36
Γράφημα 11: Επάρκεια αριθμού εργαζομένων στο τμήμα.....	37
Γράφημα 12: Διαβίβαση αλλαγών στη νομοθεσία.....	38
Γράφημα 13: Δυνατότητα νομικής υποστήριξης.....	39
Γράφημα 14: Συνεργασία τμήματος εσόδων με ταμειακή υπηρεσία.....	40
Γράφημα 15: Συνεργασία τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου.....	41
Γράφημα 16: Συνεργασία τμήματος εσόδων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες.....	42
Γράφημα 17: Συνεργασία τμήματος εσόδων με Διοίκηση.....	43
Γράφημα 18: Έλεγχος είσπραξης από το ΕΛ.ΣΥΝ.	44
Γράφημα 19: Εφαρμογή συστάσεων Εκθέσεων Ελέγχου.....	45
Γράφημα 20: Αξιοποίηση δυνατοτήτων Π.Σ.	46
Γράφημα 21: ΠΣ και ικανοποίηση αναγκών τμήματος.....	47
Γράφημα 22: Βεβαίωση εσόδων από ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων.....	48
Γράφημα 23: Βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα ΔΤ-ΔΦ.....	49
Γράφημα 24: Βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών.....	50
Γράφημα 25: Βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ.....	51
Γράφημα 26: Βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία.....	52
Γράφημα 27: Βεβαίωση εσόδων από τέλη χρήσης κοινοχρήστων.....	53
Γράφημα 28: Βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων.....	54

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ν.	Αναγκαστικός Νόμος
Β.Δ.	Βασιλικό Διάταγμα
Γ.Π.Σ.	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Δ.Ε.	Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Δ.Ε.Η.	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Δ.Κ.Κ.	Δημοτικός Κώδικας Κοινοτήτων
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
ΕΛ.ΣΥΝ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΝ.Φ.Ι.Α.	Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων
Κ.Α.Π.	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.	Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος
Κ.Ο.Κ.	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
Ν.	Νόμος
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.	Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
Τ.Α.Π.	Τέλος Ακίνητης Περιουσίας
Τ.Ε.	Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
Φ.Α.Π.	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Φ.Ε.Φ.Π.	Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων
Φ.Ε.Ν.Π.	Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων
Φ.Π.Α.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Η μορφή χρηματοδότησης που αξιολογείται ως πιο σημαντική από τους περισσότερους δημάρχους είναι οι κρατικές επιχορηγήσεις σε ποσοστό 29%. Ακολουθούν η απόδοση εσόδων από άμεση φορολογία (25%), τα ίδια έσοδα από τέλη και επιχειρηματική δράση (22%) και τα Ευρωπαϊκά προγράμματα (13%)» (Πάλλης, 2010). Οι ΟΤΑ εξαρτώνται σαφώς από το ύψος των κρατικών επιχορηγήσεων με αποτέλεσμα αφενός αυτοί να αδυνατούν να πετύχουν μακροχρόνιο προγραμματισμό των δράσεών τους και να μην ικανοποιείται η συνταγματική επιταγή της οικονομικής αυτοδυναμίας και αυτοτέλειας των ΟΤΑ.

Μέσα στο πλαίσιο της συνεχούς μείωσης χρηματοδότησης των Δήμων από την Κεντρική Διοίκηση, γίνεται αντιληπτό ότι προκειμένου να επιτύχουν οι Δήμοι την πλήρη οικονομική τους αυτοδυναμία και αυτοτέλεια πρέπει να βρουν τρόπους να μεγιστοποιήσουν τα έσοδα που εισπράττουν από άμεση φορολογία αλλά και τα ίδια έσοδά τους.

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να διερευνήσει σε τι βαθμό επηρεάζουν τη βεβαίωση των εσόδων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού μια σειρά παραγόντες όπως η οργάνωση, το ανθρώπινο δυναμικό, η νομοθεσία, η συνεργασία, η χρήση πληροφοριακών συστημάτων με ιδιαίτερη μνεία στο σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην όλη διαδικασία ο εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας γίνεται προσπάθεια να αποτυπωθούν οι πηγές των εσόδων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού. Για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας αναλύονται κυρίως τα ίδια έσοδα. Στο δεύτερο κεφάλαιο επιχειρείται μια επισκόπηση ερευνών σχετικά με το θέμα. Το τρίτο κεφάλαιο περιγράφει τη μεθοδολογία της έρευνας ενώ τα αποτελέσματά της περιγράφονται στο τέταρτο κεφάλαιο. Τέλος η εργασία ολοκληρώνεται με το πέμπτο κεφάλαιο το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά συμπεράσματα της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Τα έσοδα των Δήμων και ο έλεγχός τους

1.1 Διακρίσεις εσόδων

«Ο δημοτικός και κοινοτικός κώδικας (ΠΔ410/95, ΦΕΚ 231/Α΄) διακρίνει τα έσοδα των δήμων σε τακτικά και έκτακτα (άρθρο 217). Στα τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται: α) οι θεσμοθετημένοι υπέρ αυτών πόροι, β) τα εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας, γ) τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, δ) φόροι, τέλη και δικαιώματα και ε) τοπικά δυνητικά τέλη και εισφορές.

Τα έκτακτα έσοδα προέρχονται: α) από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες, β) από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και γ) από κάθε άλλη πηγή.» (Θεοδώρου Ι., Τα έσοδα των Δήμων και των Κοινοτήτων, 1998, σελ28).

«Από τον παραπάνω αυθεντικό ορισμό των τακτικών και έκτακτων εσόδων προκύπτει ότι απαριθμούνται περιοριστικά τα τακτικά έσοδα, ενώ ως έκτακτα προσδιορίζονται όλα τα έσοδα που δεν είναι τακτικά.

Το ύψος των τακτικών εσόδων των ΟΤΑ, έχει ιδιαίτερη σημασία, αφού με βάση αυτά προσδιορίζεται η οικονομική κατάσταση των ΟΤΑ αλλά και οι διαδικασίες προγραμματισμού. (Εκσυγχρονισμός του συστήματος των ιδίων πόρων της Τ.Α., Μελέτη που εκπονήθηκε από ΕΕΤΑΑ για λογαριασμό της ΚΕΔΚΕ).

Η ανωτέρω μελέτη παραθέτει έναν ορισμό των ιδίων εσόδων αναφέροντας ότι «Ίδιοι πόροι, είναι τα τακτικά έσοδα των ΟΤΑ των οποίων η επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη εξαρτώνται από τη βούληση του ΟΤΑ και για τα οποία καταβάλλει φορολογική προσπάθεια ο ίδιος ο ΟΤΑ επηρεάζοντας άμεσα την απόδοσή τους» καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι τα έκτακτα έσοδα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ίδιοι πόροι, όπως επίσης και τα τακτικά έσοδα που αποδίδονται με κεντρικούς μηχανισμούς όπως οι ΚΑΠ.

1.2 Τακτικά έσοδα

1.2.1 Θεσμοθετημένοι υπέρ των Δήμων πόροι

Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των ΟΤΑ θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 25 του Ν.1828/89 (ΦΕΚ 2/Α') «Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις». Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ανωτέρω άρθρου «οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι των δήμων και κοινοτήτων προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων: α) φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, β) τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, γ) φόρο Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ), δ) φόρους που έχουν θεσπισθεί υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και δεν καταργούνται με τον παρόντα νόμο».

Νεότερες διατάξεις σχετικά με τους Κ.Α.Π., προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 259 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87/Α' όπου ορίζεται ότι «οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των δήμων προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού: α) το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) σε ποσοστό 20% (το ποσοστό διαμορφώθηκε σε 19,5% σύμφωνα με το ΠΔ 170/14, ΦΕΚ 266/Α') των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού, β) το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σε ποσοστό 12% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού, γ) τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α) σε ποσοστό 11,3% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού.»

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου «τα έσοδα της παραγράφου 1 του παρόντος εγγράφονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων». Ποσοστό μέχρι ένα τρίτο (1/3) των εσόδων της περίπτωσης α' αυτής, διατίθεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών των δήμων, ενώ τα λοιπά έσοδα της παραγράφου 1, διατίθενται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των δήμων». Τέλος η παράγραφος 5 ορίζει ότι «η απόδοση των ανωτέρω εσόδων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό γίνεται με ισόποσες μηνιαίες προκαταβολές, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους».

Αξιίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 186 του Ν.4555/2018 «Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι», ΦΕΚ 133/Α', όπως αντικατέστησε τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 25 του Ν. Ν.1828/89, «με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της ΚΕΔΕ καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής των εσόδων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και στον τακτικό προϋπολογισμό. Κριτήρια κατανομής αποτελούν ιδίως: α) το μήκος των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, β) το μήκος του δημοτικού και αγροτικού οδικού δικτύου, γ) η υπαγωγή στην αντίστοιχη κατηγορία δήμων, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010, με ιδιαίτερη έμφαση στη νησιωτικότητα και την ορεινότητα, δ) το επίπεδο των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών, ε) η δυνατότητα άντλησης τοπικών πόρων, στ) οι πληθυσμιακές διακυμάνσεις ανά εποχές και η δημογραφική τάση ζ) οι κλιματολογικές συνθήκες και τα ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, η) το επίπεδο των βασικών υποδομών του Ο.Τ.Α., όπως λιμένες, συγκοινωνίες, ιδιόκτητα κτίρια, σχολικές και αθλητικές υποδομές, θ) το ποσοστό ανεργίας στον οικείο Ο.Τ.Α., ι) η χωρική έκταση του Ο.Τ.Α., ια) το επίπεδο του παραγόμενου ΑΕΠ από τον Ο.Τ.Α. ως ποσοστού του συνολικού ΑΕΠ της χώρας».

1.2.2 Εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας

Τα έσοδα από κινητή περιουσία περιλαμβάνουν έσοδα από τόκους κεφαλαίων και έσοδα από τυχόν κινητή περιουσία όπως για παράδειγμα μισθώματα μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων.

Στα έσοδα από ακίνητη περιουσία περιλαμβάνονται τα μισθώματα που προέρχονται από την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων, τόσο από στεγασμένους (καταστήματα, κατοικίες, γραφεία κ.λπ.) όσο και από μη στεγασμένους χώρους (γήπεδα, οικόπεδα κ.λπ.) (άρθρο 192 ΔΚΚ Ν.3463/2006, ΦΕΚ 114/Α'). Στην ίδια κατηγορία εγγράφονται τα έσοδα από μισθώματα βοσκήσιμων εκτάσεων (άρθρο 5 ΒΔ 24/9-20/1958, άρθρο 31 Ν.Δ.4260/62), καλλιεργήσιμης γης (άρθρο 195 ΔΚΚ), δημοτικής αγοράς (άρθρο 2 ΒΔ 24/9-20/1958), μισθώματα από την παραχώρηση κοινόχρηστων χώρων για την τοποθέτηση διαφημιστικών μέσων (άρθρο 3 Ν.2946/2001), δημοτικών και κοινοτικών λατομείων (άρθρο 45 Ν.4512/18), δασών και δασικών εκτάσεων (άρθρο 197 ΔΚΚ, άρθρο 39 Ν.998/79). Στα έσοδα από ακίνητη περιουσία επίσης εγγράφονται τέλη και δικαιώματα από εμποροπανηγύρεις, παζάρια και λαϊκές αγορές (άρθρο 94 παρ. 6 περ.

31 του ν. 3852/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 2323/1995, όπως ισχύουν) αλλά και έσοδα από μισθώματα περιπτέρων (άρθρο 76, Ν.4257/2014).

1.2.3 Ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθούμε στη διάκριση του φόρου και του τέλους. «Φόρος ονομάζεται η χρηματική εισφορά που καταβάλλουν αναγκαστικά οι ιδιώτες στο κράτος, χωρίς ειδική αντιπαροχή, σκοπός της οποίας είναι η κάλυψη των δημοσίων βαρών» (Θεοχαροπούλου Λ., Φορολογικόν Δίκαιον, 1981, σελ 12). Ενώ, «το ανταποδοτικό τέλος είναι η χρηματική εισφορά που καταβάλλεται από τους υπόχρεους ως αντάλλαγμα της παρεχόμενης σε αυτούς δημόσιας ή δημοτικής υπηρεσίας» (Θεοχαροπούλου Λ., Φορολογικόν Δίκαιον, 1981, σελ 15).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του ΒΔ 24/9-20/10/1958, στα ανταποδοτικά τέλη που εισπράττουν οι δήμοι περιλαμβάνονται τα τέλη και δικαιώματα από υπηρεσίες υδρεύσεως, υπηρεσίες αρδεύσεως και υπηρεσίες αποχέτευσης.

Σημαντικό όμως έσοδο των ΟΤΑ με ανταποδοτικό χαρακτήρα αποτελεί το ενοποιημένο από το 1989 τέλος καθαριότητας και φωτισμού (παρ.12, του άρθρου 25 του Ν.1828/1989) για τις παρεχόμενες από τους Δήμους υπηρεσίες καθαριότητας των οδών, πλατειών και κοινόχρηστων χώρων, της περισυλλογής και αποκομιδής των απορριμμάτων (άρθρο 21 του ΒΔ 24/9-20/10/1958) και για τις δαπάνες εγκαταστάσεων, συντηρήσεως και ηλεκτρικής ενέργειας προς φωτισμό των κοινόχρηστων χώρων (άρθρο 22 του ΒΔ 24/9-20/10/1958). Το τέλος καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σύμφωνα με την οποία καθορίζονται οι συντελεστές του τέλους ώστε να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας των εσόδων από την επιβολή του και των δαπανών που απαιτούνται για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

«Το τέλος συνεισπράττεται με τους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος από τη ΔΕΗ, σε δόσεις ίσες προς τον αριθμό των εκδιδόμενων μέσα στο έτος λογαριασμών (άρθρο 4 παρ. 1 Ν25/75). Τα εισπραττόμενα από τη ΔΕΗ ποσά αποδίδονται στο δικαιούχο δήμο, βάσει σχετικής εκκαθαριστικής κατάστασης, μέσα στον τρίτο μήνα, από τη λήξη του μήνα στον οποίο ανήκουν λογιστικά οι λογαριασμοί

(άρθρο 4 παρ.2 Ν25/75)» (Θεοδώρου Ι., Τα έσοδα των Δήμων και των Κοινοτήτων, 1998, σελ.57).

1.2.4 Φόροι, τέλη και δικαιώματα

Η κατηγορία των φόρων, τελών και δικαιωμάτων περιλαμβάνει μια ευρεία γκάμα εσόδων. Ανάμεσα στα σημαντικότερα είναι και τα εξής: α) το τέλος ακίνητης περιουσίας, β) ο δημοτικός φόρος ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων, γ) το τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών, δ) το τέλος διαμονής παρεπιδημούντων, ε) τα έσοδα από νεκροταφεία, και στ) το τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων.

1.2.4.1 Τέλος Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.)

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν.2130/1993 «επιβάλλεται από 01/01/1993 υπέρ των δήμων και κοινοτήτων τέλος το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται εντός της διοικητικής τους περιφέρειας». Το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας επιβάλλεται τόσο υπέρ των κτισμάτων, ηλεκτροδοτούμενων ή μη, όσο και υπέρ των οικοπέδων. Στην περίπτωση των ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων το Τ.Α.Π. συνεισπράττεται από τη ΔΕΗ σε δόσεις ίσες με τον αριθμό των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος που εκδίδονται από αυτήν κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου στην οποία εκτείνεται ο κύκλος καταμέτρησης που εφαρμόζεται από αυτήν ανεξάρτητα αν ο κύκλος αυτός συμπίπτει προς το ημερολογιακό έτος (άρθρο 24 παρ. 10 του Ν.2130/93). «Τα ποσά του τέλους που εισπράττει η ΔΕΗ αποδίδονται στους δήμους και στις κοινότητες μέσα στον τρίτο μήνα από τη λήξη του μήνα στον οποίο αφορούν λογιστικά οι σχετικοί λογαριασμοί» (άρθρο 24 παρ. 11 του Ν.2130/93). Στην περίπτωση των μη ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων (κτισμάτων και οικοπέδων) η βεβαίωση και είσπραξη του ΤΑΠ γίνεται με τη σύνταξη χρηματικών καταλόγων.

1.2.4.2 Δημοτικός φόρος ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων

Εκτός από το ΤΑΠ και το τέλος καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού που προαναφέραμε, μέσω της ΔΕΗ, οι δήμοι επίσης εισπράττουν ένα ακόμη τακτικό έσοδο και αυτό είναι ο φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων. Ο φόρος καθιερώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.1080/80 σύμφωνα με τις οποίες οι δήμοι έχουν την

δυνατότητα, με απόφασή τους, να επιβάλλουν φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων ανά μετρητή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο ο φόρος συνεισπράττεται από τη ΔΕΗ με δόσεις ίσες προς τον αριθμό των εκδιδόμενων μέσα στο έτος αυτής λογαριασμών όπως ακριβώς και τα τέλη καθαριότητας. Ενώ όμως η βεβαίωση των εσόδων αυτών συντελείται με την εγγραφή των υπόχρεων στον οικείο κατάλογο καταναλωτών της ΔΕΗ, υπάρχουν περιπτώσεις που οι δήμοι είναι αναγκασμένοι να προβούν οι ίδιοι στη βεβαίωση των εν λόγω εσόδων. Τέτοιες περιπτώσεις είναι η διακοπή ηλεκτροδότησης και διαγραφής οφειλέτη καταναλωτή από τη ΔΕΗ, η διαδοχή οφειλέτη καταναλωτή στη χρήση του ακινήτου από τρίτο και η αλλαγή παρόχου. Στις περιπτώσεις αυτές η ΔΕΗ και οι υπόλοιποι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας αποστέλλουν στους δήμους καταλόγους με ανείσπρακτες οφειλές ΤΑΠ, ΔΤ και ΔΦ προκειμένου να συνταχθούν βεβαιωτικοί κατάλογοι από τους ίδιους τους δήμους.

1.2.4.3 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών

Σημαντικό έσοδο για δήμους στους οποίους ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα αποτελεί το τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών το οποίο επιβλήθηκε αρχικά με το άρθρο 1 (περ. β) του Ν 339/76. Σύμφωνα με το άρθρο 62, Ν.4483/17, ΦΕΚ 107/31-07-2017, τροποποιούνται οι αρχικές διατάξεις και τελικώς: «Επιβάλλεται υπέρ των δήμων, στην περιφέρεια των οποίων ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων τέλος σε ποσοστό μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) στα ακαθάριστα έσοδα των: α) κάθε είδους, μορφής και ονομασίας καταστημάτων, στα οποία πωλούνται για κατανάλωση εντός των χώρων δραστηριοποίησης του καταστήματος ή σε πακέτο, φαγητά, ποτά, καφές, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά προϊόντα και γλυκίσματα, εφόσον διαθέτουν πάγκους ή τραπεζοκαθίσματα, β) ζυθοπωλείων και μπαρ, ανεξαρτήτως ιδιαίτερης ονομασίας και κατηγορίας και γ) καντινών.

Στο ανωτέρω τέλος υπάγονται και τα κέντρα διασκέδασης και τα καταστήματα των πιο πάνω περιπτώσεων που λειτουργούν μέσα σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας, τα καταστήματα των πιο πάνω περιπτώσεων που λειτουργούν μέσα σε εμπορικά κέντρα, καθώς και στα οργανωμένα τμήματα των SUPERMARKETS και των πολυκαταστημάτων, στα οποία πωλούνται έτοιμα φαγητά.

Επί των εσόδων των επιχειρήσεων Καζίνο και των επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός Καζίνο το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%). Προκειμένου για νυχτερινά κέντρα, αίθουσες χορού και άλλα καταστήματα με ποτά και θέαμα, καφωδεία, κέντρα διασκέδασης και χορευτικά κέντρα με μουσική το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

Στους δήμους στην περιοχή των οποίων δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Αν σε τμήμα δήμου ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ειδικά και μόνο για το τμήμα αυτό εφαρμόζονται οι ανωτέρω παράγραφοι του παρόντος άρθρου.

Το ανωτέρω τέλος μπορεί να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και στις παρακάτω κατηγορίες καταστημάτων: α. τουριστικών ειδών, β. ειδών λαϊκής τέχνης, γ. ενθυμίων και δώρων, δ. ενοικιάσεως σκαφών αναψυχής τοπικού χαρακτήρα, θαλάσσιων ποδηλάτων, ιστιοσανίδων, ειδών χρησιμοποιούμενων στην παραλία, ε. ειδών που χρησιμοποιούνται στη θάλασσα από τους λουόμενους, στ. ειδών «σπορ», «σκι» και «ορειβασίας», ζ. σχολών εκμάθησης θαλάσσιων σπορ και εκμάθησης καταδύσεων, η. ενοικιάσεις αυτοκινήτων, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων. Σε περίπτωση διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών στο πλαίσιο άσκησης πολλαπλών οικονομικών δραστηριοτήτων από τα ανωτέρω καταστήματα, για τον προσδιορισμό του οφειλόμενου τέλους λαμβάνονται υπ' όψιν τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία προέρχονται μόνο από τη λιανική πώληση των προϊόντων και των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, όπως αυτά προκύπτουν από την δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 1080/1980 και τα εκκαθαριστικά σημειώματα του Φ.Π.Α.. Το τέλος βαρύνει τον πελάτη και αναγράφεται ξεχωριστά στα εκδιδόμενα κατά τις κείμενες διατάξεις στοιχεία, εισπράττεται δε από αυτόν που εκδίδει το λογαριασμό, ο οποίος υποχρεούται να το καταβάλει στο οικείο δημοτικό ταμείο.»

1.2.4.4 Τέλος διαμονής παρεπιδημούντων

Το υπέρ δήμων και κοινοτήτων προβλεπόμενο τέλος διαμονής παρεπιδημούντων το οποίο επιβλήθηκε με το άρθρο 1, του Ν.339/76, μετά από τροποποιήσεις, ορίζεται από 1ης Ιανουαρίου 2009 σε ποσοστό 0,5% επί του μισθώματος κλίνης για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις πάσης λειτουργικής μορφής (ξενοδοχείων, MOTELS,

BUNGALOWS, ξενώνων και επιπλωμένων διαμερισμάτων) και πάσης κατηγορίας. Το τέλος βαρύνει τον διαμένοντα πελάτη, αναγράφεται επί των εκδιδόμενων, κατά τας κειμένας διατάξεις αποδείξεων και εισπράττεται υπό του εκμισθωτού (άρθρο 6, παρ.3 Ν. 1080/80). Στη συνέχεια οι υπόχρεες επιχειρήσεις αποδίδουν στους δήμους τα εισπραττόμενα ποσά μέσα στην προθεσμία απόδοσης του ΦΠΑ (άρθρο 17 παρ.6,7 Ν.2130/93), ενώ εάν οι υπόχρεοι δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ καταβάλλουν το τέλος μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου από την είσπραξη μήνα (άρθρο 6 παρ.4 Ν1080/80).

1.2.4.5 Έσοδα από νεκροταφεία

Ο αναγκαστικός νόμος 582/68 Περί δημοτικών και κοινοτικών κοιμητηρίων (ΦΕΚ 225Α) ορίζει τις διατάξεις σχετικά με την ίδρυση μεταφορά και λειτουργία των νεκροταφείων. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ανωτέρω νόμου τα τέλη και δικαιώματα καθώς και τα έσοδα γενικά των δημοτικών και κοινοτικών κοιμητηρίων καθορίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας που ψηφίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και είναι συνήθως το δικαίωμα σύστασης οικογενειακού τάφου, το δικαίωμα ενταφιασμού, το δικαίωμα παράτασης χρόνου ταφής, τέλος ανακομιδής και τέλος φύλαξης οστών.

1.2.4.6 Το τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρο 3 του Ν.1080/80 (ΦΕΚ 246/Α΄) όπως αντικατέστησε το άρθρο 13 του Β.Δ. 24/9-20/10/58 σχετικά με το τέλος χρήσεως πεζοδρομίων, πλατειών και λοιπών κοινοχρήστων χώρων «επιτρέπεται ή, υπέρ δήμου ή κοινότητας, επιβολή τέλους εις βάρος των χρησιμοποιούντων διαρκώς ή προσκαιρώς πεζοδρόμια, οδούς, πλατείας και εν γένει κοινοχρήστους χώρους και το υπέδαφος αυτών». Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι: «τα τμήματα των κοινοχρήστων χώρων, των οποίων επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσεως, καθορίζονται δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου». Επιπλέον, στην παράγραφο 3 αναφέρεται ότι «το τέλος ορίζεται ετήσιο δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου κατά τετραγωνικό μέτρο, ανεξαρτήτως χρόνου χρήσεως και αναλόγως της περιοχής της πόλεως ή χωρίου εις την οποίαν κείται ο χρησιμοποιούμενος χώρος.»

1.2.5 Τοπικά δυνητικά τέλη και εισφορές

1.2.5.1. Εισφορά σε χρήμα λόγω ένταξης ή επέκτασης πολεοδομικών σχεδίων

Στο άρθρο 24 του Συντάγματος ορίζεται ότι «για να αναγνωριστεί μία περιοχή ως οικιστική και για να ενεργοποιηθεί πολεοδομικά, οι ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτή συμμετέχουν υποχρεωτικά, χωρίς αποζημίωση από τον οικείο φορέα, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες για να δημιουργηθούν δρόμοι, πλατείες και χώροι για κοινωφελείς γενικά χρήσεις και σκοπούς, καθώς και στις δαπάνες για την εκτέλεση των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων, όπως νόμος ορίζει». Η υποχρεωτική από το Σύνταγμα συμμετοχή των ιδιοκτησιών είναι η εισφορά σε χρήμα λόγω ένταξης ή επέκτασης του ΓΠΣ, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του Ν.1337/1983, η οποία «υπολογίζεται με βάση το εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και την τιμή ζώνης του οικοπέδου κατά το χρόνο κύρωσης της πράξης εφαρμογής» (άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 1337/1983).

1.3 Έκτακτα έσοδα

Όπως προαναφέρθηκε, ο δημοτικός και κοινοτικός κώδικας διακρίνει στα έκτακτα έσοδα τρεις μεγάλες κατηγορίες «α) τα έσοδα από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες, β) τα έσοδα από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και γ) έσοδα από κάθε άλλη πηγή». Για τους σκοπούς της εργασίας αυτής, από τα έκτακτα έσοδα επιλέχτηκε να γίνει αναφορά μόνο στα έσοδα από πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.).

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 104 του Ν. 2696/99 (ΦΕΚ 57/23-3-99 τεύχος Α') Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας «Τα πρόστιμα από τις διοικητικές παραβάσεις του Κ.Ο.Κ., που δεν καταβλήθηκαν εντός της αναφερόμενης προθεσμίας των δύο (2) μηνών, βεβαιώνονται υποχρεωτικά, εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών, από τον οικείο Ο.Τ.Α., στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη. Η βεβαίωση των προστίμων αυτών γίνεται με τη σύνταξη και αποστολή χρηματικών καταλόγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του π.δ. 16/1989 όπως ισχύει, εισάγονται σε Ειδικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα δε εισπραττόμενα ποσά, μετά την αφαίρεση των δαπανών είσπραξης, αποδίδονται κατά

τετράμηνο στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, το οποίο τα διανέμει στους Ο.Τ.Α. με βάση συντελεστές κατανομής, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος».

1.4 Είδη ελέγχου στους Ο.Τ.Α.

Αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως ανώτατου δημοσιονομικού δικαστηρίου είναι ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, τόσο του δημοσίου όσο και των Ο.Τ.Α. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο τα είδη ελέγχου που διενεργεί το ΕΛ.ΣΥΝ. είναι α) ο κατασταλτικός έλεγχος δαπανών, ο οποίος είναι ετήσιος, τακτικός δειγματοληπτικός, και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης ή είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης (άρθρο 276 παρ.1 του Ν.3852/2010, άρθρο 51 παρ.1 του Ν.4129/2013) β) ο προληπτικός έλεγχος δαπανών, (άρθρο 275 του Ν.3852/2010) και σύμφωνα με την παρ.10 του άρθρου 10 του Ν.4337/15 προβλέπεται η κατάργησή του από 01.01.2019 και τέλος γ) ο προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας συμβάσεων προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, προϋπολογιζόμενης δαπάνης, χωρίς Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ποσού άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

1.5 Έλεγχος είσπραξης εσόδων από Ελεγκτικό Συνέδριο

«Στα άρθρα 277 του Ν. 3852/2010, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης (ΦΕΚ 87/Α΄) και του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ν.4129/13) προβλέπεται η διενέργεια από το ΕΛ.ΣΥΝ, δημοσιονομικού ελέγχου στα έσοδα των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στα νομικά τους πρόσωπα με σκοπό να διακριβωθεί η νομιμότητα καθώς και η ομαλότητα της διαδικασίας βεβαίωσης των εσόδων των φορέων αυτών, ανεξαρτήτως της πηγής τους, και της διαδικασίας είσπραξης των νομίμως βεβαιωθέντων εσόδων, με έμφαση στην αποτροπή της απώλειας εσόδων λόγω μη έγκαιρης είσπραξής τους.» (Ετήσια Έκθεση ΕΛ.ΣΥΝ. οικονομικού έτους 2013 ΦΕΚ1327/Β΄/20-04-17).

Σε περίπτωση που ο Επίτροπος διαπιστώσει αδράνεια είσπραξης των εσόδων από τα αρμόδια όργανα διοίκησης ή τις οικονομικές υπηρεσίες καλεί τούτους, με έγγραφό του που κοινοποιείται στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στον Ελεγκτή Νομιμότητας, να ενεργήσουν μέσα σε τασσόμενη εύλογη προθεσμία για την είσπραξη τούτων. Εάν η αδράνεια συνεχίζεται, οφειλόμενη σε δόλο ή βαριά αμέλεια των διοικούντων τον δήμο και τα νομικά του πρόσωπα ή των προϊσταμένων των οικονομικών υπηρεσιών αυτών παραπέμπει α) τα μεν αιρετά υπαίτια πρόσωπα με αιτιολογημένη εισήγησή του στην Επιτροπή του άρθρου 141 του ν. 3463/2006 για προσωπικό καταλογισμό τούτων με το ποσό της θετικής ζημίας που προξένησαν και β) τους υπαλλήλους των ανωτέρω προσώπων που προκάλεσαν ζημία στην περιουσία του στο Ελεγκτικό Συνέδριο για καταλογισμό τούτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Επισκόπηση Ερευνών

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας των Cohen et al. (2017) σε τέσσερις ελληνικούς δήμους κατά την περίοδο 2002-2012 οι ελληνικοί δήμοι είναι μάλλον ευάλωτοι σε μελλοντικούς κραδασμούς και ιδιαίτερα σε μια περαιτέρω εμβάθυνση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης. Οι Δήμοι αποδείχθηκαν ιδιαίτερα ευέλικτοι και ανοιχτοί προς την κοινωνική καινοτομία και ανταποκρίθηκαν στην κρίση μέσω της προσαρμογής αλλά παρουσίασαν περιορισμένο εσωτερικό μετασχηματισμό. Παρ' όλα αυτά, το σοκ που οφείλεται στην κρίση και η άνευ προηγουμένου μείωση των δημοτικών προϋπολογισμών προκάλεσε μια πολιτισμική στροφή προς πιο συνετή διαχείριση και φειδωλότητα.

Ειδικότερα, ο εσωτερικός έλεγχος έγινε δυναμική πειθαρχία κατά τη δεκαετία του 1990. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αλλαγής οφείλεται στην προοδευτική προσέγγιση των ηγετών του επαγγέλματος στην εφαρμογή των τεχνολογικών και συμπεριφορικών καινοτομιών και των προόδων της σκέψης σε μια επιχείρηση που έχει διατηρηθεί στο παρελθόν συντηρητική και αντιδραστική. Οι διαρκώς εξελισσόμενες αλλαγές απαιτούν ο ίδιος ο εσωτερικός έλεγχος να αξιολογείται διαρκώς, ώστε να διασφαλίζεται ότι λειτουργεί αποτελεσματικά και αποτελεσματικά (Dittenhofer, 2001).

Ωστόσο, πολλά ιδρύματα δημόσιας διοίκησης περιορίζονται από τις δικές τους συνήθειες και τις πρακτικές του παρελθόντος, οι οποίες με την πάροδο του χρόνου επηρεάζουν τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου. Προς το συμφέρον της αποτελεσματικότητας της υπηρεσίας, ο Coupland (1993) συνιστά να συσταθεί ένας επόπτης των εσωτερικών ελεγκτικών θεμάτων, προκειμένου να αντικαταστήσει τα υποχρεωτικά δεσμευτικά δεσμά. Πρώτον, οι οργανώσεις πρέπει να διευκρινίσουν τις μεμονωμένες αποστολές τους, εάν ο εσωτερικός έλεγχος επιβεβαιώσει τη θέση του ως εποικοδομητική και σκόπιμη λειτουργία. Θεωρεί ότι είναι αναγκαία η έρευνα αγοράς και η συλλογή πληροφοριών και η διεύρυνση των οριζόντων του εσωτερικού ελέγχου. Τέλος, συμπεραίνει ότι οι δημόσιες αρχές πρέπει να εξετάσουν το ζήτημα για το ποιες ανάγκες θα εξιολογήσουν και πώς.

Στην Αυστραλία ο Goodwin (2004) διεξήγαγε έρευνα σχετικά με τη σύγκριση του εσωτερικού ελέγχου στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο

εσωτερικός έλεγχος κατέχει υψηλότερη θέση στον δημόσιο τομέα απ' ότι στους φορείς του ιδιωτικού τομέα, όπου περισσότεροι από το ένα τρίτο των επικεφαλής εσωτερικών ελεγκτών αναφέρουν στον επικεφαλής οικονομικό υπάλληλο. Επίσης σύμφωνα με την ίδια έρευνα η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι λιγότερο πιθανό να χρησιμοποιηθεί ως μια Λειτουργία "περιοδεία καθήκοντος" στον δημόσιο τομέα. Ενώ ένα παρόμοιο σχεδόν ποσοστό των οντοτήτων σε κάθε τομέα ασχολείται με την εξωτερική ανάθεση ορισμένων δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου, οι δημόσιοι οργανισμοί είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιήσουν εξωτερικό ελεγκτή για να παράσχουν αυτές τις υπηρεσίες. Ο χρόνος που αφιερώνεται σε διάφορες δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου είναι παρόμοιος και στους δύο τομείς. Τα αποτελέσματα της ανωτέρω έρευνας πρέπει όμως να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα των περιορισμών που ο ίδιος ο συγγραφέας αναφέρει με σημαντικότερο ίσως το γεγονός ότι το μέγεθος του δείγματος είναι σχετικά μικρό, ιδίως όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα.

Ήδη από το 1995, οι Elder et al., σε έρευνα που διεξήγαγαν σε δήμους του Michigan σύγκριναν τις εκθέσεις εσωτερικών ελέγχων των Διευθυντών των Οικονομικών με αυτές των Ελεγκτών μεγάλης περιφερειακής εταιρείας με εμπειρία σε κυβερνητικές πρακτικές. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι κατά μέσο όρο οι εκτιμήσεις των Διευθυντών σχετικά με τα συστήματα ελέγχου τους ήταν πιο ευνοϊκές σε σύγκριση με τις εκθέσεις των Ελεγκτών της εταιρίας υποδηλώνοντας σύμφωνα με τους συγγραφείς ότι οι αναφορές των ελεγκτών ενδέχεται να οδηγήσουν σε πιο συντηρητική αξιολόγηση του συστήματος ελέγχου από τις εκθέσεις που παρέχονται από τη διοίκηση και ότι η ακρίβεια των εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου μπορεί να βελτιωθεί εάν οι εκθέσεις καταρτιστούν από ελεγκτές.

Αργότερα, οι Samelson et al. (2006) μελέτησαν τις σχέσεις μεταξύ των χαρακτηριστικών του ελέγχου και των αντιλήψεων τόσο για την ποιότητα του ελέγχου όσο και για την ικανοποίηση του ελεγχόμενου στους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και κατέληξαν ότι η ικανοποίηση του ελεγχόμενου προσωπικού σχετίζεται θετικά με την εμπειρογνωμοσύνη των ελεγκτών, την ανταπόκριση στον πελάτη, τη συμμετοχή του διαχειριστή του ελέγχου, την κατανόηση των συστημάτων των πελατών και τη μελέτη των εσωτερικών ελέγχων.

Στην Ιταλία η μελέτη των De Toni et al. (2015) σχετικά με τον ρόλο των μηχανισμών διακυβέρνησης στην χρεοκοπία Δήμων σε σχέση με θέματα ελέγχου δείχνει ότι το

σύστημα αλλοίωσης μπορεί να ευνοήσει την άσκηση εξουσίας από τους πολιτικούς έναντι των δημόσιων διαχειριστών και να υπονομεύσει την ικανότητα πρόληψης και διαχείρισης οικονομικής δυσπραγίας. Τα κακά λογιστικά και τα αδύναμα συστήματα ελέγχου μπορούν να διευκολύνουν αυτή τη διαδικασία. Ο υψηλός κύκλος εργασιών της ανώτατης διοίκησης καθ' όλη τη θητεία του δημάρχου μπορεί να αντανakλά την πολιτική πίεση για να επιβληθούν οι λογιστικοί κανόνες και να επιτευχθεί ευελιξία για να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα ή για να διορθωθούν οι κακές οικονομικές επιδόσεις. Η έρευνα καταλήγει ότι «προκειμένου να αποφευχθούν οι δημοτικές πτωχεύσεις, οι κανονισμοί θα πρέπει να εξετάσουν την επιβολή εκ των προτέρων ελέγχου από εξωτερικούς φορείς εποπτείας, απαγορεύοντας τις επικίνδυνες πράξεις και περιορίζοντας το σύστημα αποζημιώσεων για θέσεις δημοσιονομικής διαχείρισης και εσωτερικούς ελεγκτές.

Επίσης στην Ιταλία η μελέτη των Cohen et al. στις τοπικές κυβερνήσεις το 2017 αποκαλύπτει ότι το ποσοστό των δαπανών προσωπικού πάνω στα έσοδα, ο δείκτης κύκλου εργασιών των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έναντι των τρεχόντων εσόδων και η εξάρτηση από τις επιδοτήσεις (που υπολογίζονται ως επιδοτήσεις κατά κεφαλήν) αποτελούν παράγοντες που διακρίνουν τις ευάλωτες τοπικές κυβερνήσεις από τις μη ευάλωτες. Το μοντέλο που κατασκευάστηκε μπορεί να μπορεί να βοηθήσει τους ελεγκτές των τοπικών κυβερνήσεων της Ιταλίας να λάβουν ένδειξη του κινδύνου οικονομικής δυσπραγίας της τοπικής κυβέρνησης και, ως εκ τούτου, να υποστηρίξουν πολιτικούς και διαχειριστές εντοπίζοντας αμέσως την οικονομική δυσπραγία.

Άλλη έρευνα (Modlin, 2012) τονίζει τη σπουδαιότητα του εσωτερικού ελέγχου στις τοπικές κοινότητες της Βόρειας Καρολίνας ώστε να διατηρήσουν την δημοσιονομική τους σταθερότητα. Η μελέτη εξετάζει τα ευρήματα των ανεξάρτητων ελεγκτών τα οποία υποδεικνύουν πολυάριθμα προβλήματα αναφοράς σε μια πλειονότητα των κυβερνήσεων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, που κυμαίνονται από προβλήματα εσωτερικού ελέγχου μέχρι θέματα συμφιλίωσης που πρέπει να αντιμετωπιστούν για χρήστες πληροφοριών που αμφισβητούν τη βιωσιμότητα της μονάδας. Οι μακροχρόνιες διαδικασίες ελέγχου, οι λιγότερο ακριβείς έλεγχοι και οι μικρότερες κυβερνήσεις που δεν έχουν τη δυνατότητα να απασχολούν περισσότερους λογιστές ή ειδικούς λογιστές, συγκαταλέγονται μεταξύ των παραγόντων που αυξάνουν την πιθανότητα αναφοράς προβλημάτων και ανακριβών δεδομένων.

Άλλωστε, ο ρόλος του ελέγχου στον δημόσιο τομέα είναι να συμβάλει, ως ανεξάρτητο και αντικειμενικό όργανο εξέτασης, σε μια αποτελεσματική δημόσια διοίκηση. Ωστόσο, προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή του, το περιεχόμενο του ελέγχου πρέπει να εξελιχθεί, πρέπει συνεχώς να προσαρμόζεται και να ανταποκρίνεται σε ότι αποτελεί εμπόδιο στην αποτελεσματικότητα (Berggren, 1987).

Την ίδια χρονιά, οι Holt και Morris (1987), σχετικά με το ρόλο των ελεγκτών στο δημόσιο τομέα, αναφέρουν ότι ίσως η πτυχή του εσωτερικού ελέγχου που αντιλαμβάνονται ελάχιστα οι διευθυντές είναι ο ρόλος του ελέγχου σε σχέση με το δικό τους. Αν και είναι μια αναγκαστικά επιβαλλόμενη υπηρεσία, ο εσωτερικός έλεγχος δουλεύει για αυτούς με αυτούς για την βελτίωση της ποιότητας ελέγχου στον οργανισμό. Είναι μια υπηρεσία στη διοίκηση.

Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, με αφορμή το αυξημένο πολιτικό, δημόσιο και επαγγελματικό ενδιαφέρον στον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο του δημόσιου τομέα, επιχειρείται στην Αυστραλία μια προσπάθεια να αποτυπωθεί η κατεύθυνση της αλλαγής στις εξελίξεις που διαδραματίζονται στον τομέα του ελέγχου του δημόσιου τομέα καθώς και οι αποτυχίες του ελέγχου στη δεκαετία του 1980. Ο Guthrie (1992) αναφέρει ότι το 1985 η Βικτωριανή Επιτροπή Οικονομίας και Προϋπολογισμού, σε έκθεσή της, προσδιορίζει αρκετές ανεπάρκειες σχετικά με τις λειτουργίες του εσωτερικού ελέγχου στο Βικτωριανό δημόσιο τομέα. Αυτές περιλαμβάνουν: αποτυχία πολλών οργανισμών να εγκαθιδρύσουν μια εσωτερική λειτουργία ελέγχου, περιορισμός του πεδίου εφαρμογής της κάλυψης του εσωτερικού ελέγχου σε οικονομικά ζητήματα και ζητήματα συμμόρφωσης και ανεπαρκείς πόρους προσωπικού και κατάρτισης εσωτερικών ελεγκτών.

Νεότερη μελέτη των Mzenzi και Gaspar (2015) σχετικά με τη συμβολή του εξωτερικού ελέγχου στην υπευθυνότητα/λογοδοσία στις τοπικές αρχές της Τανζανίας που στηρίχτηκε σε εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου για τα τελευταία δέκα χρόνια αλλά και σε συμπληρωματικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν μέσω συνεντεύξεων δείχνει ότι ο εξωτερικός έλεγχος συνέβαλε οριακά στη βελτίωση της λογοδοσίας εντός των τοπικών αρχών. Τα ευρήματα δείχνουν ότι ο εξωτερικός έλεγχος μπορεί να ενισχύσει τη λογοδοσία όταν διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής για να παράσχει σχετικές πληροφορίες και επίσης όταν οι ελεγκτικές συστάσεις εφαρμόζονται από υπεύθυνους υπαλλήλους.

Ωστόσο, τα οφέλη του ελέγχου δεν έχουν συνειδητοποιηθεί πλήρως. Αυτό δείχνει η έρευνα που διεξήχθη σε 28 επαρχίες και πόλεις της Κίνας (Fan, 2012) σχετικά με τη ζήτηση για έλεγχο των κρατικών επιδόσεων. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες που προέρχονται από την περιοχή όπου η οικονομία είναι λιγότερο ανεπτυγμένη και το νομοθετικό επίπεδο είναι χαμηλότερο έχουν μεγαλύτερη ζήτηση για τον έλεγχο των επιδόσεων και ότι οι ερωτηθέντες δεν έχουν συνειδητοποιήσει τα οφέλη του ελέγχου.

Σε πρόσφατη μελέτη του 2016 οι Zhang και Rich διερεύνησαν εάν οι επιτροπές ελέγχου του συμβουλίου σχετίζονται με τις δημοτικές δημοσιονομικές πολιτικές. Από τη μελέτη διαπιστώνεται ότι οι δήμοι με ελεγκτικές επιτροπές οδηγούνται σε υψηλότερα έσοδα από τους ίδιους πόρους.

Την επόμενη χρονιά, διερευνώντας την ανεξαρτησία του ελέγχου του δημόσιου τομέα σε μια αναπτυσσόμενη χώρα με ενιαίο σύστημα διακυβέρνησης όπως η Κίνα, η μελέτη των Mir et al. (2017) στοχεύει να διερευνήσει εάν υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα ελέγχου του δημόσιου τομέα στην Κίνα χωρίς να τηρούνται οι στόχοι των συστημάτων ελέγχου του δημόσιου τομέα σε δημοκρατικές δικαιοδοσίες. Η μελέτη υποδεικνύει ότι η ενίσχυση της διαχειριστικής ευθύνης σε μη δημοκρατικές δικαιοδοσίες μέσω του ελέγχου του δημόσιου τομέα μπορεί από μόνη της να αποφέρει σημαντικά οφέλη καθώς διαπιστώνει ότι ο έλεγχος του δημόσιου τομέα στην Κίνα λειτουργεί κατά τρόπο παρόμοιο με εκείνον του εσωτερικού ελέγχου. Το Κινεζικό Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να παρέχει περιορισμένη πολιτική και δημόσια λογοδοσία για τους Κινέζους δημόσιους υπαλλήλους έμμεσα με την ενίσχυση των διευθυντικών τους ευθυνών.

Πρόσφατη μελέτη των Oloaoye et al. (2018) που ανέλυσε τις τάσεις του φορολογικού ελέγχου και της φορολογικής παραγωγικότητας στο Κράτος του Λάγος της Νιγηρίας κατά την περίοδο που εκτείνεται από το 2000 έως το 2015 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο φορολογικός έλεγχος ενισχύει το επίπεδο παραγωγικότητας του φόρου διοίκησης στο κράτος του Lagos και ότι οποιαδήποτε μορφή φορολογικού ελέγχου έχει την τάση να επηρεάζει τη συγκέντρωση εσόδων στην κυβέρνηση από τη φορολογία θετικά.

Ήδη από το 1998, στις νέες δημοκρατίες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης πραγματοποιούνται ριζοσπαστικά και εκτεταμένα προγράμματα μεταρρύθμισης. Βασικά σημεία των προγραμμάτων αυτών είναι οι διαδικασίες ιδιωτικοποίησης και

αποκέντρωσης που απαιτούν από τα νεοσυσταθέντα επίπεδα τοπικής αυτοδιοίκησης να αναπτύξουν τις δικές τους πηγές εγχώριων εσόδων. Ο φόρος περιουσίας αντιπροσωπεύει αυτό που είναι, από διεθνή άποψη, η πιο σημαντική, σταθερή πηγή εσόδων για την τοπική αυτοδιοίκηση. Η πλειοψηφία των νέων αναδυόμενων δημοκρατιών έχει εισαγάγει ή είναι στη διαδικασία εισαγωγής φόρων επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας (Almey et al., 1998).

Αργότερα, οι Benc και McCluskey (2007) αναγνώρισαν την ανάγκη για δημοσιονομική αυτονομία της τοπικής αυτοδιοίκησης της Σλοβενίας η οποία οδήγησε στην επιβολή φόρου επί της αξίας των ακινήτων. Η μελέτη διαπιστώνει ότι τόσο τα έσοδα της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και τα έξοδα παραμένουν σε ένα μεγάλο βαθμό ελεγχόμενα από την κεντρική διοίκηση του κράτους. Η έρευνα καταλήγει ότι με την εισαγωγή του φόρου επί της αξίας ακινήτων προσδοκείται μεγαλύτερη τοπική δημοσιονομική αυτονομία ωστόσο η πρόοδος κατά την εφαρμογή της είναι εξαιρετικά αργή.

Άλλη μελέτη σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Αλβανία (Guga, 2018) αναλύει την ιστορική εξέλιξη των μεταρρυθμίσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης από τη δεκαετία του 1990 έως σήμερα και καταλήγει στο ότι η προσπάθεια της Αλβανίας να αποκεντρώσει τις κυβερνητικές της λειτουργίες, δεν έχει φέρει ακόμη τα επιθυμητά αποτελέσματα. Σχεδόν το 90% των εσόδων εξακολουθεί να προέρχεται από την κεντρική κυβέρνηση. Ως εκ τούτου, η αλβανική κυβέρνηση θα πρέπει να αναπτύξει ικανότητες και ικανότητες και να εκπαιδεύσει τους εργαζόμενους σε κάθε επίπεδο διακυβέρνησης που επωφελείται σήμερα από τη διεθνή βοήθεια καθώς η δημοσιονομική αυτονομία των τοπικών αρχών είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί στην πράξη.

Στην Αυστραλία οι Baird et al. (2002) εξέτασαν τη σχέση μεταξύ τριών οργανωτικών παραγόντων (χρήση πολυδιάστατων μέτρων απόδοσης, σύνδεση με ανταμοιβές και κατάρτιση) και τριών διαστάσεων οργανωτικής παιδείας (καινοτομία, προσανατολισμός στο αποτέλεσμα και ομαδική εργασία) με την αποτελεσματικότητα της απόδοσης στα συστήματα διαχείρισης 450 Αυστραλιανών τοπικών κυβερνήσεων. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια σημαντική σχέση μεταξύ της χρήσης πολυδιάστατων μέτρων απόδοσης, της σχέσης απόδοσης με τις ανταμοιβές, την κατάρτιση και δύο οργανωσιακούς παράγοντες καλλιέργειας (ομαδική εργασία / σεβασμός των προσώπων

και προσανατολισμός των αποτελεσμάτων) με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης.

Στο Λονδίνο σε μελέτη περίπτωσης σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση του Δήμου Μπρεντ ο Kessler (2000) αξιολογεί συστηματικά τις αλλαγές στη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού καθώς η ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων στην τοπική κυβέρνηση, κινείται από το εθνικό επίπεδο στο επίπεδο των τοπικών αρχών. Θεωρεί τον αντίκτυπο των εκ των άνω αποφάσεων στην αποστολή, τον σκοπό και τη δομή και των εκ των κάτω αποφάσεων στις εργασιακές σχέσεις, καθώς σχετίζονται με τη διάρθρωση της λειτουργίας του προσωπικού, τον ρόλο των διαχειριστών γραμμών στις δραστηριότητες του προσωπικού, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται το προσωπικό και τον ρόλο των συνδικάτων, με βάση ένα μοντέλο στρατηγικής επιλογής. Υποστηρίζει ότι υπάρχουν πράγματι ισχυροί δεσμοί μεταξύ της εκ των άνω απόφασης του Brent να γίνει μια αρχή "ανταγωνιστικής αγοράς" και να μεταβιβάσει τη λήψη αποφάσεων σε επιχειρηματικές μονάδες και να διακρίνει τις διαστάσεις των εργασιακών σχέσεων.

Αργότερα, η Harris (2007) μελέτησε τη μεταβαλλόμενη φύση της λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού σε τρεις περιπτώσεις τοπικών αρχών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Harris εξετάζει πώς οι αλλαγές στη λειτουργία του ανθρώπινου δυναμικού που οδηγούνται από την επιδίωξη της αποδοτικότητας και της μείωσης του κόστους μπορεί να επηρεάσουν την ικανότητα της λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού να εκπληρώσει τον ρόλο της ως πρωταθλητή των εργαζομένων. Τα μοντέλα της αποκεντρωμένης, εξωτερικής ανάθεσης και αυτοεξυπηρέτησης των υπηρεσιών παροχής ανθρώπινου δυναμικού απαιτούν προσεκτική εσωτερική αξιολόγηση, καθώς τα ευρήματα της μελέτης δείχνουν ότι μπορεί να έχουν κρυφό κόστος όσον αφορά την προώθηση της δέσμευσης των εργαζομένων σε μεγάλους οργανισμούς του δημόσιου τομέα.

Στην Κίνα οι Xu et al. (2011) ανέλυσαν λεπτομερώς το σύστημα εσόδων της Κίνας από την αρχική μεταρρύθμιση και το άνοιγμα της Κίνας στα τέλη της δεκαετίας του 1970 τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο διακυβέρνησης. Μια σύντομη σύγκριση δείχνει ότι παρόλο που τα κεντρικά και τα τοπικά συστήματα εσόδων παρουσιάζουν βασικές ομοιότητες, όπως η γενική εξάρτηση από τα φορολογικά έσοδα και η συνολική εξάρτηση από τον κύκλο εργασιών και τους φόρους εισοδήματος, παρατηρούνται

επίσης εντυπωσιακές διαφορές που περιλαμβάνουν έσοδα εκτός προϋπολογισμού και υψηλή συγκέντρωση εσόδων που σχετίζονται με τη γη στις τοπικές κυβερνήσεις, καθώς και μια ιδιαίτερα διαφοροποιημένη τοπική δομή εσόδων. Βασικά αναδυόμενα ζητήματα που εντοπίστηκαν περιλαμβάνουν την αναπροσαρμογή των ρόλων που διαδραματίζουν τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης όσον αφορά τη διαχείριση των εσόδων και την ανάθεση δαπανών, την αυξημένη σημασία της διακυβερνητικής μεταφοράς και λογοδοσίας και τις δυνατότητες υιοθέτησης νέων φόρων, όπως φόρου ακίνητης περιουσίας, φόρο ασφαλείας και φόρο εκπομπής οχημάτων βάσει όγκου.

Στη Βόρεια Καρολίνα, η Afonso (2013), αναφέρει ότι οι τοπικές κυβερνήσεις καθίστανται λιγότερο εξαρτημένες από τους φόρους ιδιοκτησίας καθώς κινούνται προς έναν πιο ασταθή φόρο, το φόρο επί των πωλήσεων. Χρησιμοποιώντας στοιχεία σε νομαρχιακό επίπεδο σε τριάντα πέντε κράτη, εξέτασε την επίδραση των τοπικών φόρων επί των πωλήσεων δικαιωμάτων προαίρεσης (LOSTs) στην αστάθεια των εσόδων των ίδιων πηγών και διαπίστωσε ότι η μεγαλύτερη χρήση των LOSTs αυξάνει τη μεταβλητότητα των εσόδων.

Ήδη από το 1990 (Jenkins et al.) έχει τονιστεί η ανάγκη της χρησιμοποίησης της τεχνολογίας της πληροφορίας στη διαχείριση της περιουσίας των τοπικών αρχών. Χρησιμοποιώντας το Δημοτικό Συμβούλιο του Cardiff ως πρότυπο, η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δύο από τις σοβαρές εκθέσεις της Επιτροπής Ελέγχου του 1988 προσφέρουν μια βασική γραμμή από την οποία η τοπική κυβέρνηση μπορεί να ξεκινήσει βελτιώσεις στη διαχείριση περιουσίας.

Αργότερα, ο Cleveland (2005), στην προσπάθειά του να περιγράψει τον αντίκτυπο της κοινωνίας της πληροφορίας στις θεσμικές αλλαγές που σημειώνονται στον δημόσιο τομέα ισχυρίζεται ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη για τη διαχείριση καθηκόντων ρουτίνας αλλά ο πολύπλοκος διαπροσωπικός χαρακτήρας της κυβέρνησης θέτει σοβαρά όρια στο βαθμό στον οποίο η δημόσια εργασία μπορεί να αυτοματοποιηθεί. Σύμφωνα με τον Cleveland οι παλαιές ιεραρχίες του παρελθόντος κατακερματίζονται από τα συστήματα πληροφοριών και την ανάγκη συμμετοχής των ανθρώπων στη διαχείριση της πολυπλοκότητας, οδηγώντας σε «μη κεντρικά» συστήματα στα οποία η πρωτοβουλία και η δημιουργικότητα πρέπει να ασκούνται σε όλα τα επίπεδα. Και η αναντιστοιχία μεταξύ των γεωγραφικών ορίων και η

διασυνοριακή φύση των πραγματικών προβλημάτων δημιουργεί σύγχυση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να οργανωθούν οι κυβερνήσεις.

Η υιοθέτηση τεχνολογιών της πληροφορίας και η αξιοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη λειτουργία όλων των οργανισμών τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου φορέα. Σκοπός της μελέτης των Batara et al. (2017) είναι να εξετάσουν τη συσχέτιση των μεταβλητών αποδοχής τεχνολογίας με την πρόθεση να υιοθετηθεί ο μετασχηματισμός της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, όπως ορίζεται από τέσσερις διαστάσεις, δηλαδή τη χρήση νέων τεχνολογικών συστημάτων, τον επανασχεδιασμό κυβερνητικών διαδικασιών, την αναδιάρθρωση της κυβερνητικής οργάνωσης και την αλλαγή του οργανωτικού πολιτισμού και συμπεριφοράς, από την άποψη των δημοτικών υπαλλήλων στην Ινδονησία και τις Φιλιππίνες. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η συμπεριφορά αποτελεί βασικό παράγοντα πρόθεσης να υιοθετηθεί η μεταρρύθμιση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και στις τέσσερις διαστάσεις, ενώ η προσδοκώμενη επίδοση, η κοινωνική επιρροή και οι συνθήκες διευκόλυνσης επηρεάζουν θετικά την πρόθεση υιοθέτησης επανασχεδιασμού διαδικασιών, οργανωτικής δομής και πολιτιστικής και συμπεριφορικής αλλαγής της πολιτείας.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχει αυξηθεί το ενδιαφέρον για την παρακίνηση δημοσίων υπαλλήλων λαμβάνοντας υπόψη τη διεξαγόμενη διεθνή συζήτηση σχετικά με τον ρόλο της δημόσιας διοίκησης στα οικονομικά συστήματα. (Giustiniano et al., 2016) Πρόσφατες έρευνες στην Ιταλική δημόσια διοίκηση δείχνουν πως η παρακίνηση στο δημόσιο τομέα επηρεάζει την ικανοποίηση από την εργασία αλλά και την δέσμευση στην εργασία, παράγοντες που συμβάλλουν στην παραγωγικότητα του δημοσίου υπαλλήλου.

Η οργανωσιακή κουλτούρα και η υιοθέτηση της τεχνολογίας είναι δύο από τα πιο κρίσιμα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί σε μια παγκόσμια κοινωνία. Όλο και περισσότερο, οι οργανισμοί λειτουργούν σε αβέβαια, δικτυωμένα, αποκεντρωμένα περιβάλλοντα, όπου η υιοθέτηση και η χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών έχει γίνει απαραίτητη για την εκπλήρωση των οργανωτικών αποστολών. Η μελέτη των Melitski et al. (2010) στις Ηνωμένες Πολιτείες διαπίστωσε ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της ατομικής αντίληψης της οργανωσιακής κουλτούρας και της ατομικής προθυμίας να υιοθετηθεί η τεχνολογία.

Μετά την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων της τοπικής αυτοδιοίκησης το 1987 και τις επόμενες δημοσιεύσεις, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επενδύσεις σε γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και γης (GIS / LIS) από την τοπική αυτοδιοίκηση. Η μελέτη των Wyatt και Ralphs που δημοσιεύτηκε το 1998 παρουσιάζει τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει η εφαρμογή της γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών γης (GIS) και συστημάτων πληροφοριών γης (LIS) στις τοπικές αρχές όσον αφορά τη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο διεξήχθη πιλοτική μελέτη σχετικά με την εισαγωγή και χρήση του Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (Geographical Information System GIS) στις τοπικές αρχές (Mitchell, 1991). Τα ευρήματα της μελέτης έδειξαν ότι η προσοχή που είχε ως τώρα δοθεί στη χρήση του GIS στις τοπικές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ποίκιλε από καθόλου σε κάποιες που χρησιμοποιούσαν ήδη ένα πιλοτικό σύστημα. Η μελέτη ανέδειξε τόσο τα κύρια προβλήματα στην εισαγωγή της χρήσης του GIS όσο και τα πλεονεκτήματα από τη χρήση του. Τέλος η μελέτη παρουσιάζει μια λίστα δεδομένων τα οποία οι αξιωματικοί σκόπευαν να τοποθετήσουν στο GIS η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και πληροφορίες οικοπέδων, κατοικιών, καταστημάτων, βιομηχανικών εκτάσεων και ψηφιακών χαρτών.

Επιπλέον, οι Miller et al. (2008) εξέτασαν τις ελλείψεις του ελέγχου των τεχνολογιών πληροφορικής (IT) και τις επιπτώσεις τους στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Μεταξύ των σφαλμάτων που αναφέρονται στα ευρήματα της μελέτης είναι και ζητήματα αναγνώρισης εσόδων σε εταιρείες που αναφέρουν αδύναμους ελέγχους ΤΠ. Η μελέτη αυτή υποδεικνύει επίσης ότι εταιρείες με ελλείψεις ελέγχου πληροφορικής αναφέρουν περισσότερες ανεπάρκειες εσωτερικού ελέγχου, είναι μικρότερες, πληρώνουν υψηλότερα τέλη ελέγχου και ελέγχονται συνήθως από μικρότερες εταιρείες λογιστικής.

Άλλη μελέτη περίπτωσης από την βορειοδυτική Αγγλία σχετικά με τη χρήση του γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών στον εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης διεξήχθη το 2012 από τον Zhang. Τα αποτελέσματα απεικονίζουν μια ευρύτερη χρήση του GIS στις τοπικές κυβερνήσεις στα βορειοδυτικά της Αγγλίας και τη στενή σχέση του με τη στρατηγική ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η μελέτη δείχνει επίσης ότι πολλές τοπικές κυβερνήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν κοινωνικές,

τεχνολογικές και οργανωτικές προκλήσεις σε διάφορα στάδια ανάπτυξης της προηγμένης χρήσης GIS.

Αργότερα, οι Ziaee Bigdeli et al. (2013) προσπάθησαν να διερευνήσουν τα εμπόδια και τους παράγοντες που επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών (EIS Electronic Information Sharing) σε τοπικό επίπεδο (LGAs Local Government Authorities) προκειμένου να διευκρινιστεί γιατί η ανταλλαγή πληροφοριών σε τοπικό επίπεδο διαφέρει από αυτή σε κεντρικό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό διεξήχθη έρευνα σχετικά με την υιοθέτηση της τεχνολογίας στο δημόσιο τομέα, την υιοθέτηση δια-οργανωτικών συστημάτων και τη συνεργασία μεταξύ των τμημάτων στην τοπική αυτοδιοίκηση. Οι μελετητές καταλήγουν ότι υπάρχει ανάγκη για την ανάπτυξη ενός νέου εννοιολογικού πλαισίου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη λήψη αποφάσεων σε σχέση με την ανταλλαγή πληροφοριών σε τοπικό επίπεδο. Το πλαίσιο αποτελείται από τέσσερα βασικά επίπεδα: α) διερεύνηση και παρουσίαση των παραγόντων που επηρεάζουν την EIS στις LGAs με βάση το εξωτερικό περιβάλλον, την οργανωτική ικανότητα, το τεχνολογικό περιβάλλον, τα χαρακτηριστικά του EIS και το διαπεριφερειακό περιβάλλον, β) διερεύνηση και παρουσίαση των διαδικασιών που πρέπει να διεξάγει μια υπηρεσία LGA για να αποφασίσει αν θα ανταλλάξει πληροφορίες με άλλη υπηρεσία, γ) χαρτογράφηση των σημαντικών παραγόντων στις φάσεις συμμετοχής και δ) την ιεράρχηση των παραγόντων που επηρεάζουν την EIS στις LGA σε διαφορετικές φάσεις λήψης αποφάσεων.

Τέλος, οι Kuhn et al. (2013) προσπάθησαν να διερευνήσουν τη σχέση των αδυναμιών στους εσωτερικούς ελέγχους που σχετίζονται με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας στις συνολικές οικονομικές επιδόσεις των επιχειρήσεων. Τα ευρήματα της έρευνάς τους έδειξαν ότι οι εταιρείες που ανέφεραν αδυναμίες πληροφορικής είχαν λιγότερη ικανότητα πληρωμής βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων οφειλών, κέρδισαν χαμηλότερα κέρδη και κατείχαν χαμηλότερη αγοραία αξία από τις εταιρείες που δεν είχαν αδυναμίες. Οι εταιρείες που ανέφεραν αδυναμίες πληροφορικής αντιμετώπισαν χειρότερες οικονομικές επιδόσεις από ό, τι οι εταιρείες με αδυναμίες μη ΤΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Μεθοδολογία έρευνας

3.1 Ερευνητικό Δείγμα

Στόχος της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα του ελέγχου και άλλων παραγόντων στην βεβαίωση των εσόδων των ΟΤΑ. Για το σκοπό αυτό διεξήχθη, μεταξύ 1^{ης} Οκτωβρίου έως και 15^{ης} Νοεμβρίου του 2018, ποσοτική έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου το οποίο απεστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλους του Δήμους της χώρας με την παράκληση να συμπληρωθεί από εργατικό δυναμικό που απασχολείται ή προΐσταται στο τμήμα εσόδων.

3.2 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με τη βοήθεια των Google forms. Αποτελείται από οκτώ (8) ενότητες και περιλαμβάνει εικοσιεννέα (29) κλειστές ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βαθμολογικής κλίμακας Likert (πενταβάθμια κλίμακα).

Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει έξι (6) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που αναφέρονται σε δημογραφικά στοιχεία και γενικές ερωτήσεις σχετικά με την επωνυμία του Δήμου που εργάζεται ο ερωτώμενος (προαιρετική ερώτηση), το επίπεδο εκπαίδευσης, τη θέση που κατέχει, τα έτη εμπειρίας στη θέση που κατέχει και τον αριθμό των υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων.

Στη δεύτερη ενότητα (ερωτήσεις 7-10) διερευνάται η οργάνωση των τμημάτων εσόδων των Δήμων με ερωτήσεις σχετικά με το βαθμό στον οποίο είναι σαφής ο διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού στο τμήμα εσόδων, το βαθμό στον οποίο υπάρχει καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης, το βαθμό στον οποίο υπάρχει καταγεγραμμένη η ακίνητη περιουσία του Δήμου και το βαθμό στον οποίο τηρείται σωστά το μητρώο των υπόχρεων οφειλετών.

Η τρίτη ενότητα (ερωτήσεις 11-12) αναφέρεται στους ανθρώπινους πόρους του τμήματος εσόδων. Στην ερώτηση 11 καλούνται οι ερωτηθέντες να απαντήσουν σχετικά με τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια αναφορικά με το αντικείμενο ενώ στην ερώτηση 12 ζητείται η γνώμη τους σχετικά με την επάρκεια του αριθμού των υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα.

Η τέταρτη ενότητα (ερωτήσεις 13-14) περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τη νομοθεσία. Συγκεκριμένα, η ερώτηση 13 εξετάζει το βαθμό στον οποίο οι αλλαγές στη νομοθεσία διαβιβάζονται άμεσα στο τμήμα εσόδων, ενώ η ερώτηση 14 εξετάζει το βαθμό στον οποίο υπάρχει δυνατότητα για νομική υποστήριξη.

Η Πέμπτη ενότητα (ερωτήσεις 15-18) περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τη συνεργασία του τμήματος εσόδων με την ταμειακή υπηρεσία, με άλλα τμήματα του Δήμου, με άλλες δημόσιες υπηρεσίες, αλλά και με τη Διοίκηση.

Η έκτη ενότητα (ερωτήσεις 19-20) διερευνά το βαθμό στον οποίο υπάρχει έλεγχος του τμήματος εσόδων από το Ελεγκτικό Συνέδριο και κατά πόσο λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις των ελέγχων αυτών.

Η έβδομη ενότητα (ερωτήσεις 21-22) αναφέρεται στα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούν οι Δήμοι. Ειδικότερα, η ερώτηση 21 προσπαθεί να διερευνήσει το βαθμό στον οποίο αξιοποιούνται οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων που ήδη χρησιμοποιούνται, ενώ η ερώτηση 22 εξετάζει τη γνώμη των ερωτηθέντων σχετικά με τη χρήση των πληροφορικών συστημάτων και τις ανάγκες του τμήματος.

Το ερωτηματολόγιο ολοκληρώνεται με την όγδοη ενότητα (ερωτήσεις 23-29) η οποία αναφέρεται στη βεβαίωση των εσόδων. Συγκεκριμένα διερευνάται ο βαθμός της αποτελεσματικότητας των τμημάτων εσόδων να βεβαιώσουν έσοδα από ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων, έσοδα από ανείσπρακτα ΔΤ-ΔΦ, έσοδα από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών, έσοδα από Πρόστιμα ΚΟΚ, έσοδα από νεκροταφεία, έσοδα από τέλη χρήσης κοινοχρήστων και τέλος έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων.

3.3 Μεθοδολογία Στατιστικής Ανάλυσης

Για την στατιστική ανάλυση και την επεξεργασία των απαντήσεων του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο λογισμικού SPSS 25, το οποίο βοηθά στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από το σύνολο των ερωτηματολογίων που συγκεντρώθηκαν. Ειδικά, από τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, εξήχθησαν οι απαντήσεις σε μορφή λογιστικού φύλου excel και στη

συνέχεια τα συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία εισήχθησαν στο στατιστικό πακέτο SPSS 25. Από το στατιστικό πακέτο εξήχθησαν τα δεδομένα τα οποία παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 με τη βοήθεια της περιγραφικής στατιστικής, πινάκων και διαγραμμάτων. Η έρευνα ολοκληρώνεται με την ανάλυση του οικονομετρικού μοντέλου της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης (multiple regression analysis) για τον προσδιορισμό των σημαντικών παραγόντων που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων στους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Αποτελέσματα έρευνας

Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν, ακολουθεί η επεξεργασία και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν. Στο κεφάλαιο αυτό δίνονται στοιχεία, έτσι όπως διαμορφώθηκαν μέσα από την ανάλυση των στατιστικών δεδομένων που δίνει το στατιστικό λογισμικό πακέτο SPSS 25.0. Αρχικά στην πρώτη ενότητα, μέσω της περιγραφικής στατιστικής, παρουσιάζονται και αναλύονται τα δεδομένα μας με τη βοήθεια κατάλληλων γραφημάτων. Το δεύτερο μέρος της συγκεκριμένης ενότητας ολοκληρώνεται με την ανάλυση του οικονομετρικού μοντέλου της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης (multiple regression analysis) για τον προσδιορισμό των επιδράσεων όλων των σημαντικών παραγόντων στην αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων στους Ο.Τ.Α Α΄ Βαθμού.

4.1 Αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής

Στην παρούσα ενότητα θα αναλυθούν τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων και οι κυριότεροι παράγοντες (σύμφωνα με τις απαντήσεις του δείγματος) που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων στους Ο.Τ.Α Α΄ Βαθμού. Εκτός από τις ερωτήσεις που αφορούν στα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων, στην επαγγελματική τους εμπειρία, στη θέση ευθύνης που κατέχουν στο τμήμα εσόδων, καθώς και στον αριθμό εργαζομένων του τμήματος, οι υπόλοιπες απαντήσεις των ερωτημάτων βασίστηκαν στην κλίμακα Likert (1-5) και αναλύθηκαν στατιστικά. Με τη βοήθεια του στατιστικού πακέτου SPSS 25.0 παρουσιάζεται για κάθε ερώτηση αντίστοιχο γράφημα (ραβδόγραμμα) με την σχηματική απεικόνιση των απαντήσεων.

4.1.1 Ενότητα 1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

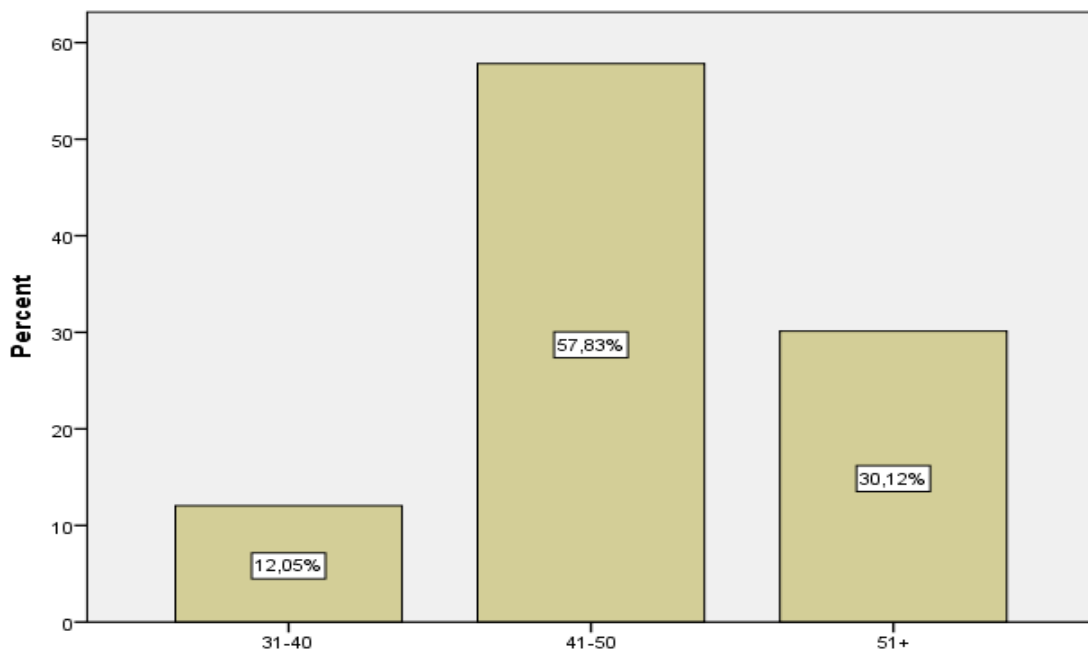
4.1.1.1 Ερώτηση 2: Ηλικία

Σε ότι αφορά στις ερωτήσεις καταγραφής των δημογραφικών στοιχείων του δείγματος και ειδικότερα για το πρώτο μέρος των γενικών ερωτήσεων, με την ερώτηση 2 εξετάστηκε η ηλικία του υπαλλήλου που ανέλαβε τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Τα αποτελέσματα του ερωτήματος 2 διαρθρώνονται ως εξής:

Πίνακας 1: Ηλικία

Ηλικία	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
31-40	10	12,1%	12,1%
41-50	48	57,8%	69,9%
51+	25	30,1%	100,0%
Σύνολο	83	100%	

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 1 αλλά και το γράφημα 1 που ακολουθεί, στα 83 άτομα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξης του 58 % ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ των 41-50 ετών, ενώ τα άτομα ηλικίας άνω των 51 ετών αντιπροσωπεύουν ένα ποσοστό της τάξης του 30%. Οι υπάλληλοι, μικρότεροι των 40 ετών ανέρχονται σε ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης 12%.

Γράφημα 1: Ηλικία

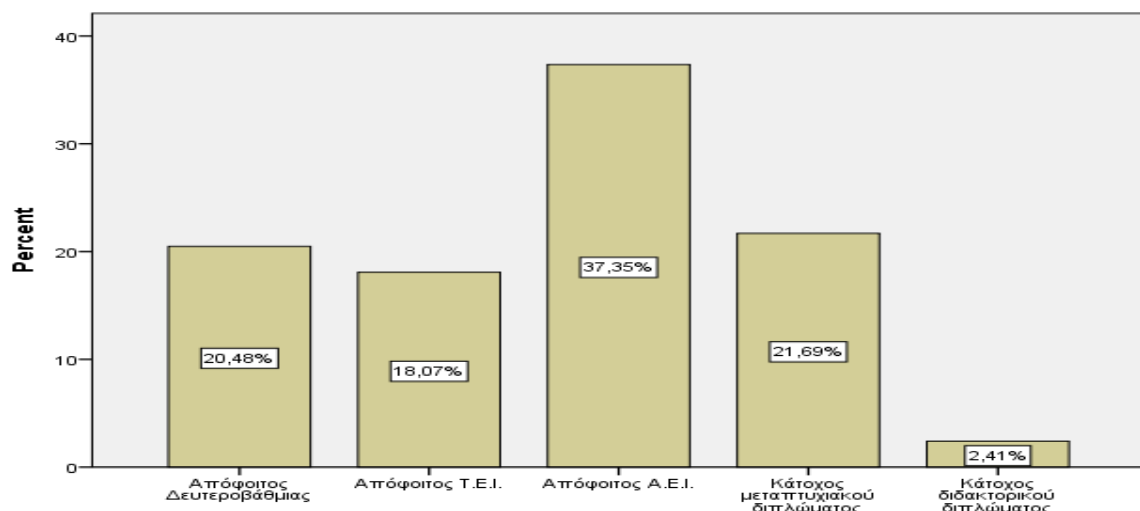
4.1.1.2 Ερώτηση 3: Επίπεδο Εκπαίδευσης

Με την ερώτηση 3 επιχειρήθηκε η διερεύνηση του μορφωτικού επιπέδου εκπαίδευσης των υπαλλήλων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται ως εξής:

Πίνακας 2: Επίπεδο Εκπαίδευσης

Εκπαίδευση	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας	17	20,5%	20,5%
Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.	15	18,1%	38,6%
Απόφοιτος Α.Ε.Ι.	31	37,3%	75,9%
Κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος	18	21,7%	97,6%
Κάτοχος διδακτορικού διπλώματος	2	2,4%	100%
Σύνολο	83	100,0%	

Όπως φαίνεται και από τα παραπάνω, η πλειοψηφία των υπαλλήλων (55%) δήλωσε κάτοχος τίτλου σπουδών Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., γεγονός που υποδηλώνει ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι κατέχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο εκπαιδευτικής κατάρτισης. Ακολουθούν με ποσοστό 24% οι υπάλληλοι που δήλωσαν ότι κατέχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο. Από την άλλη πλευρά, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό της τάξης του 20,5% δηλώνουν απόφοιτοι της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το αντίστοιχο ραβδόγραμμα είναι το ακόλουθο:

Γράφημα 2: Επίπεδο Εκπαίδευσης

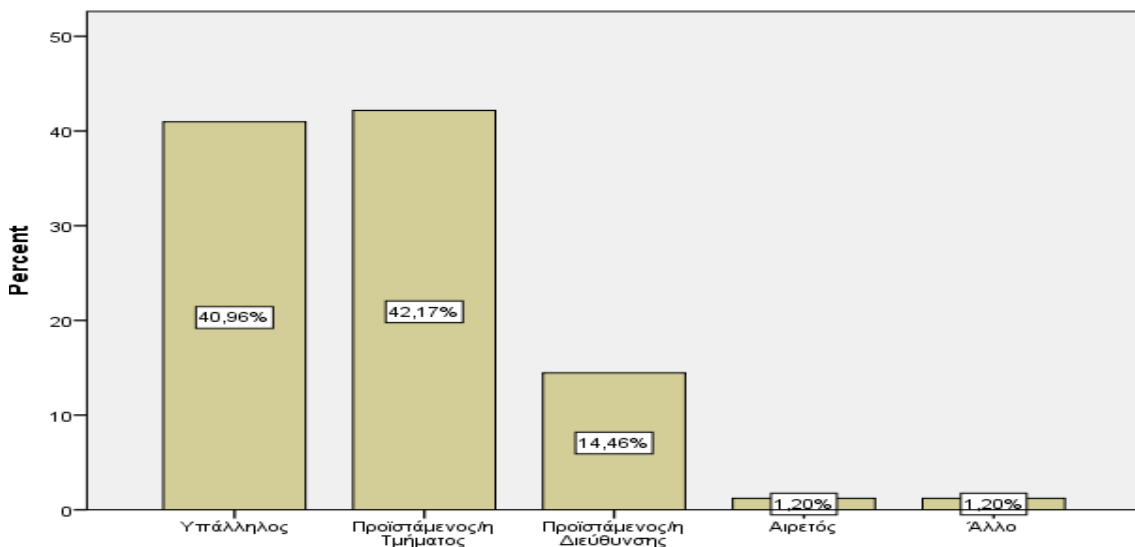
4.1.1.3 Ερώτηση 4: Θέση ευθύνης στο τμήμα

Με την ερώτηση 4 ζητήθηκε η αποτύπωση της θέσης που κατέχουν οι ερωτηθέντες. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται ως εξής:

Πίνακας 3: Θέση ευθύνης στο τμήμα

Θέση ευθύνης στο τμήμα	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Υπάλληλος	34	41,0%	41,0%
Προϊστάμενος/η Τμήματος	35	42,2%	83,2%
Προϊστάμενος/η Διεύθυνσης	12	14,4%	97,6%
Αιρετός	1	1,2%	98,8%
Άλλο	1	1,2%	100,0%
Σύνολο	83	100,0%	

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η πλειοψηφία (57%) των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε κάτοχος θέσης ευθύνης, είτε Προϊσταμένου Διεύθυνσης είτε Προϊσταμένου Τμήματος. Η συμμετοχή τους αυτή μπορεί να υποδηλώνει ότι Προϊστάμενοι Τμήματος/Διεύθυνσης είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι σε ερευνητικές δράσεις. Ακολουθούν με ποσοστό 41% οι υπάλληλοι που δεν κατέχουν θέση ευθύνης, ενώ στην έρευνα συμμετείχε ένας αιρετός (1,2%) και ένα ακόμη άτομο (1,2%) το οποίο δεν ανήκει σε καμία από τις προηγούμενες κατηγορίες. Το αντίστοιχο ραβδόγραμμα είναι το ακόλουθο:

Γράφημα 3: Θέση ευθύνης στο τμήμα

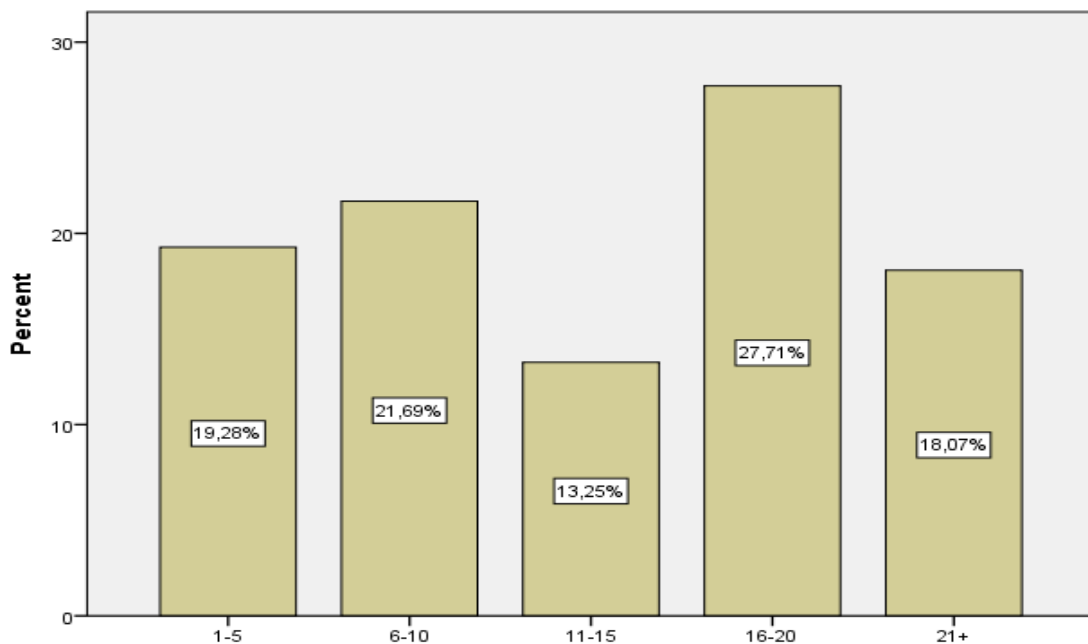
4.1.1.4 Ερώτηση 5: Εμπειρία στη θέση

Στην ερώτηση 5 ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν τα έτη εμπειρίας στη θέση που κατέχουν και τα αποτελέσματα περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 4: Εμπειρία/έτη εργασίας στη θέση που κατέχετε

Έτη εμπειρίας	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
1-5	16	19,3%	19,3%
6-10	18	21,7%	41,0%
11-15	11	13,3%	54,3%
16-20	23	27,7%	82,0%
21+	15	18,0%	100,0%
Σύνολο	83	100,0%	

Όπως περιγράφεται στον πίνακα 4 ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων, της τάξεως του 59% , είναι έμπειροι υπάλληλοι που εργάζονται στο τμήμα εσόδων πάνω από 11 έτη, ενώ ποσοστό 21,7% των συμμετεχόντων εργάζονται από 6 έως 10 έτη και ακολουθεί ένα ποσοστό 19,3% με χρόνο υπηρεσίας στο τμήμα κάτω των 5 ετών. Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι η στελέχωση των τμημάτων εσόδων των Δήμων απαρτίζεται από υπαλλήλους με αυξημένη εμπειρία στη θέση. Τα ανωτέρω περιγράφονται και στο γράφημα 4 που ακολουθεί:

Γράφημα 4: Εμπειρία στη θέση που κατέχετε

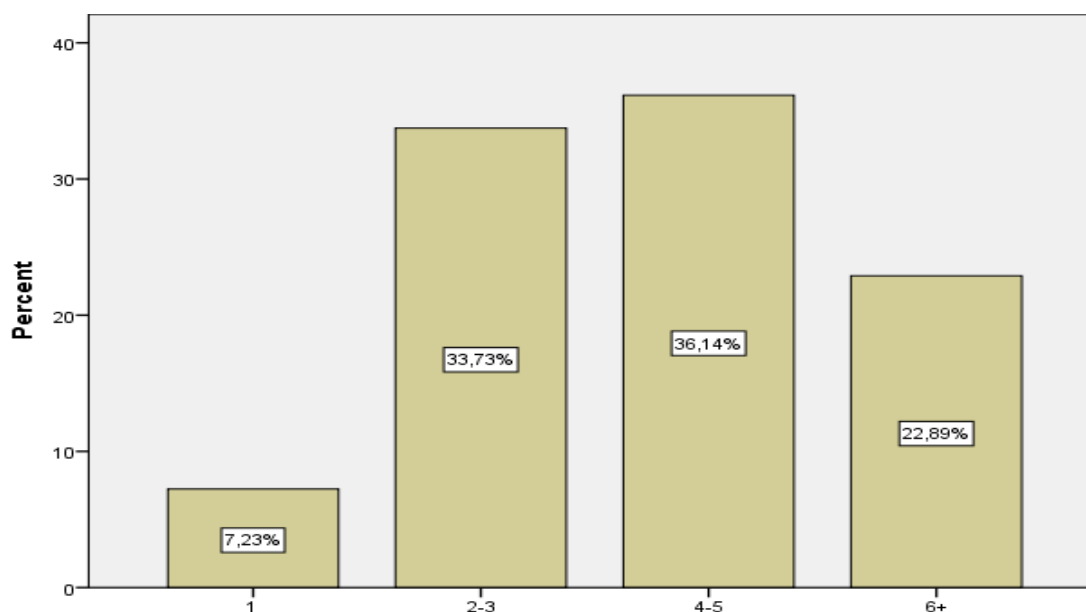
4.1.1.5 Ερώτηση 6: Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων

Με την ερώτηση 6 επιχειρήθηκε η διερεύνηση του αριθμού των υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται στον πίνακα 5:

Πίνακας 5: Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων

Αριθμός υπαλλήλων	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
1	6	7,2%	7,2%
2-3	28	33,7%	41,0%
4-5	30	36,1%	77,1%
6+	19	22,9%	100,0%
Σύνολο	83	100,0%	

Από τα στοιχεία του πίνακα 5 προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό στελέχωσης των τμημάτων εσόδων, της τάξεως του 36,1%, παρατηρείται στην κλίμακα 4-5 υπαλλήλων, ακολουθούν με 33,7% τα τμήματα με 2-3 υπαλλήλους, ενώ ποσοστό της τάξεως του 22,9% είναι στελεχωμένο με περισσότερους από 6 υπαλλήλους. Τέλος υπάρχουν και τμήματα που αποτελούνται από έναν μοναδικό υπάλληλο σε ποσοστό 7,2%. Τα ανωτέρω αποτυπώνονται γραφικά στο γράφημα 5 που ακολουθεί:

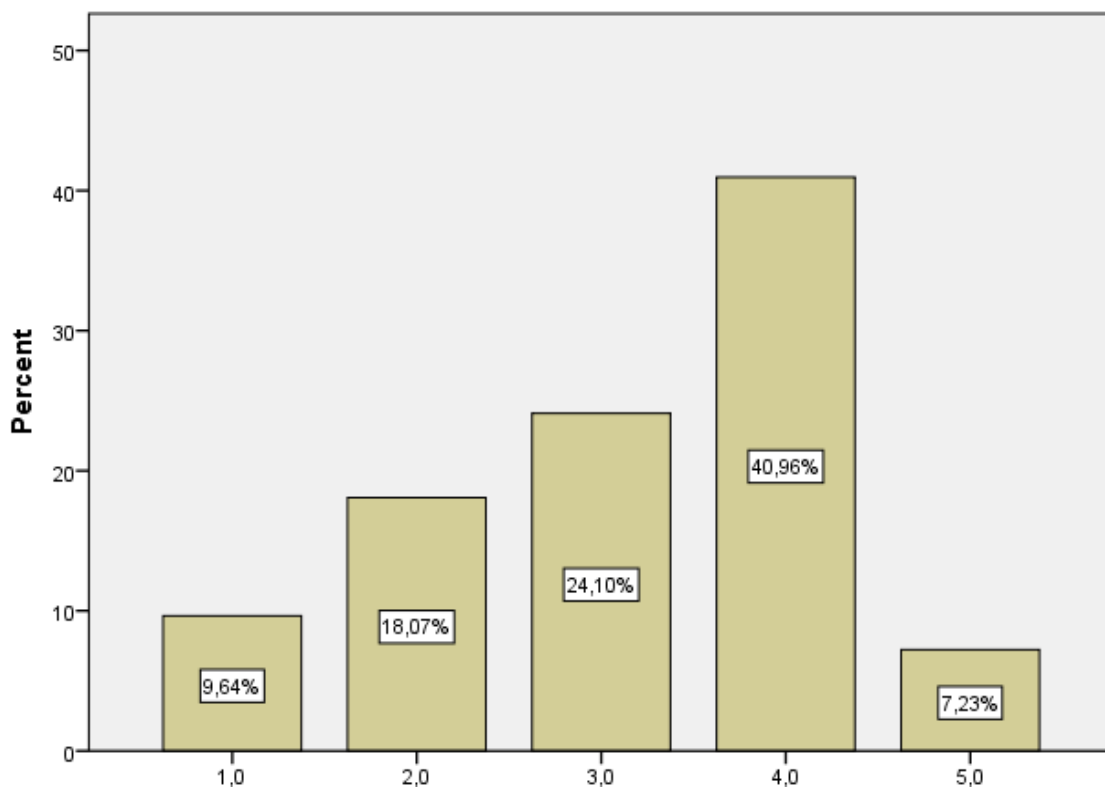

Γράφημα 5: Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων

4.1.2 Ενότητα 2 Εσωτερική οργάνωση του τμήματος

4.1.2.1 Ερώτηση 7: Σε ποιο βαθμό είναι σαφής ο διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού στο τμήμα εσόδων

Στην Ενότητα 2 η ερώτηση 7 εξετάζει εάν υπάρχει σαφής διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού στο τμήμα εσόδων. Τα δεδομένα των απαντήσεων σύμφωνα με το παρακάτω ραβδόγραμμα είναι τα εξής:

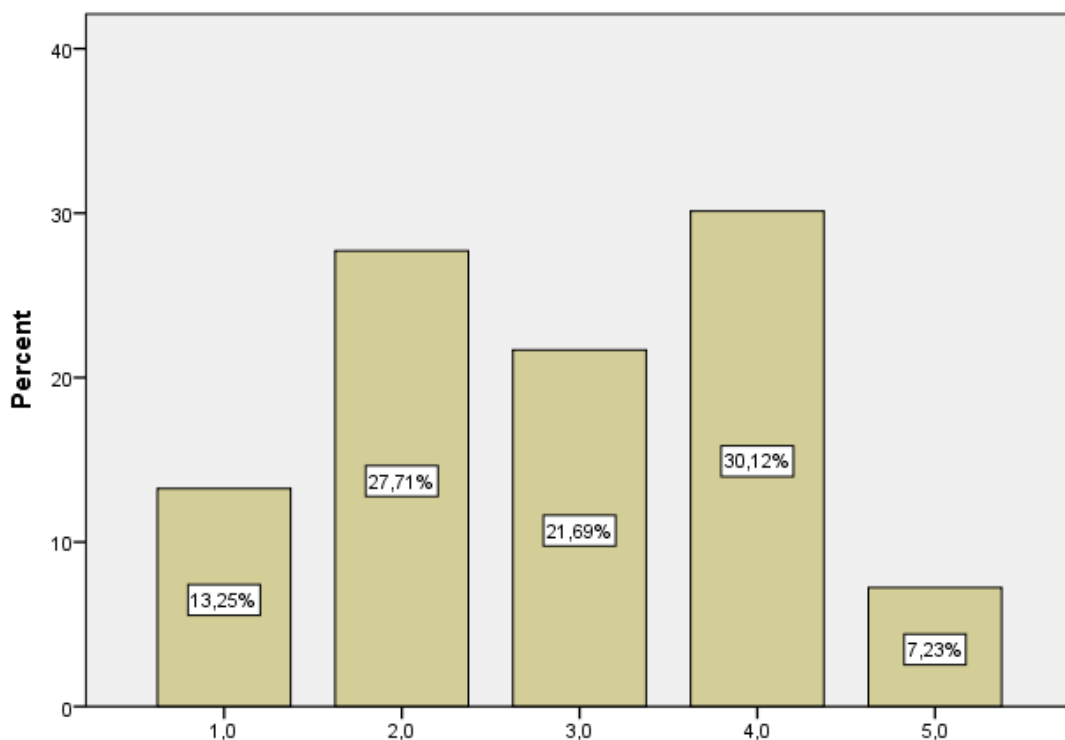

Γράφημα 6: Διαχωρισμός καθηκόντων στο τμήμα εσόδων

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω δεδομένα, ένα ποσοστό της τάξης του 48,2% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι είναι σε ‘πολύ’ και ‘πάρα πολύ’ μεγάλη κλίμακα σαφής ο διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό της τάξης του 24,1% δηλώνει ότι γίνεται σε ‘μέτρια’ κλίμακα ο διαχωρισμός των καθηκόντων, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό της τάξης του 27,7% δηλώνει ότι ο διαχωρισμός των καθηκόντων είναι προβληματικός.

4.1.2.2 Ερώτηση 8: Σε ποιο βαθμό υπάρχει καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων των θέσεων εργασίας στο τμήμα εσόδων

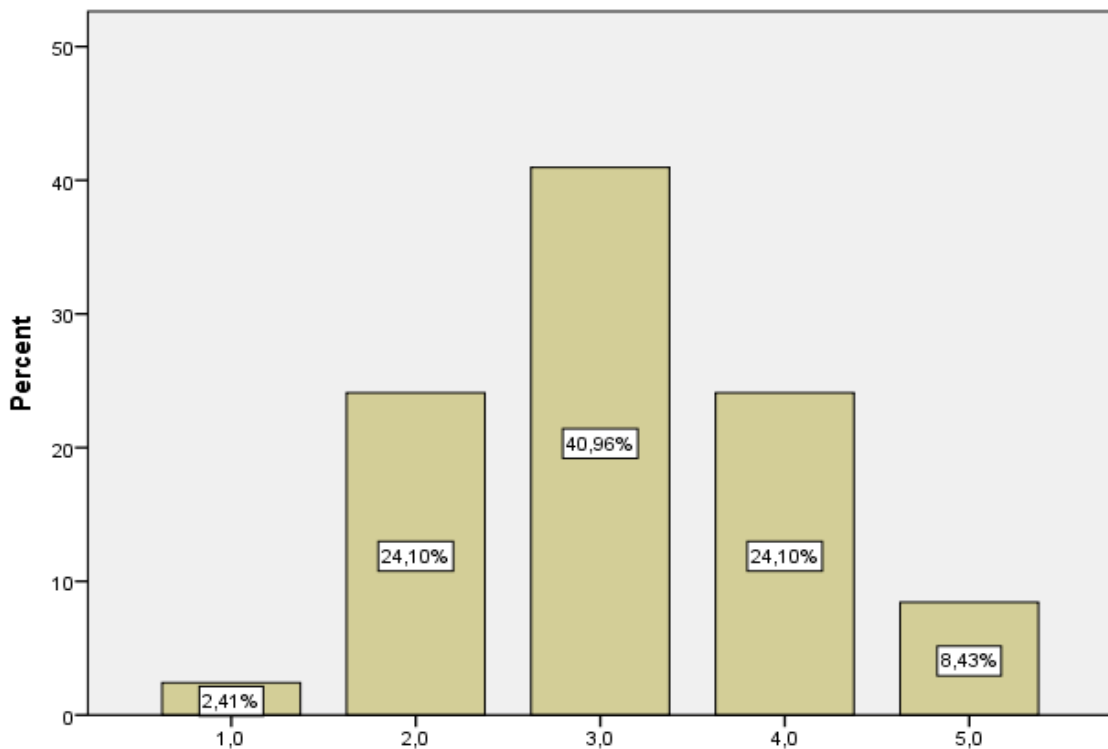
Η ερώτηση 8 εξετάζει το βαθμό στον οποίο υπάρχει καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων των θέσεων εργασίας στο τμήμα εσόδων. Από το γράφημα 7 που ακολουθεί παρατηρείται ότι μόλις το 7,23% των ερωτηθέντων απάντησε ότι υπάρχει πλήρης καταγραφή των καθηκόντων των θέσεων εργασίας, ενώ από την άλλη πλευρά το 13,25% των ερωτηθέντων απάντησε ότι δεν υπάρχει καθόλου καταγραφή. Ποσοστό 27,71% απάντησε ότι ο βαθμός στον οποίο υπάρχει καταγραφή είναι μικρός, ποσοστό 30,12% απάντησε ότι υπάρχει σε μεγάλο βαθμό καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων, ενώ τέλος σε μέτρια επίπεδα καταγραφής της περιγραφής καθηκόντων κυμάνθηκε το 21,69% των ερωτηθέντων. Τα παραπάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ακόμη δουλειά που πρέπει να γίνει για να επιτευχθεί η πλήρης καταγραφή των καθηκόντων των θέσεων εργασίας που από το νόμο προβλέπεται.

Γράφημα 7: Καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων στο τμήμα εσόδων

4.1.2.3 Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό υπάρχει καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δήμου

Η ερώτηση 9 εξετάζει το βαθμό στον οποίο υπάρχει καταγεγραμμένη η ακίνητη περιουσία του Δήμου. Οι απαντήσεις που λάβαμε στην ανωτέρω ερώτηση αποτυπώνονται στο γράφημα 8 που ακολουθεί:

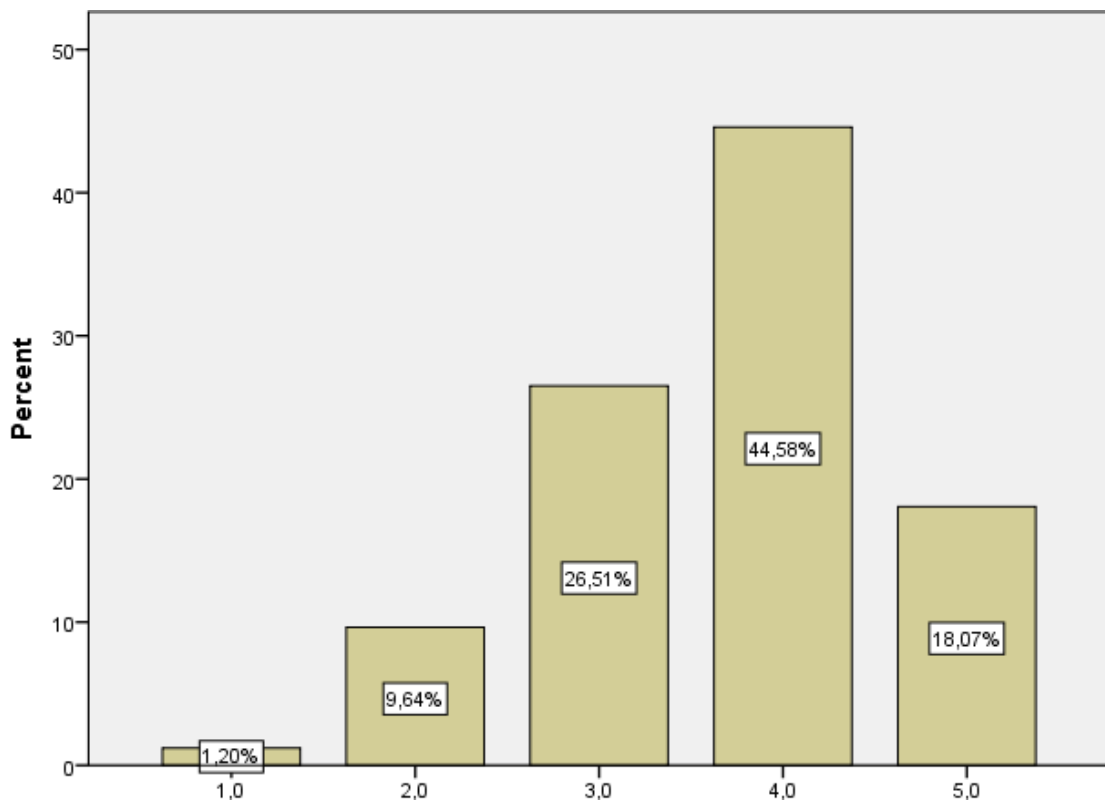
Γράφημα 8: Καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δήμου

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που λάβαμε το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξεως του 40,96% έχει καταγράψει την ακίνητη περιουσία σε μέτριο βαθμό, ένα ποσοστό της τάξεως του 24,10% έχει κάνει πολύ μικρά βήματα σε αυτό το κομμάτι, ένα ποσοστό της τάξεως του 24,10% επίσης, εργάζεται σε Δήμο όπου η καταγραφή της περιουσίας έχει γίνει σε μεγάλο βαθμό ενώ υπάρχει και ένα ποσοστό 2,41% το οποίο αποτυπώνει ότι ο Δήμος στον οποίο εργάζεται δεν έχει καθόλου καταγεγραμμένη την περιουσία του.

4.1.2.4 Ερώτηση 10: Σε ποιο βαθμό υπάρχει σωστή τήρηση του μητρώου υπόχρεων οφειλετών

Η ενότητα 2 που αφορά στην οργάνωση του τμήματος εσόδων ολοκληρώνεται με την ερώτηση 10 στην οποία οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν σε ποιο βαθμό τηρείται ορθά το μητρώο υπόχρεων οφειλετών.

Το γράφημα 9 που ακολουθεί περιγράφει τις απαντήσεις που λάβαμε στην ανωτέρω ερώτηση.

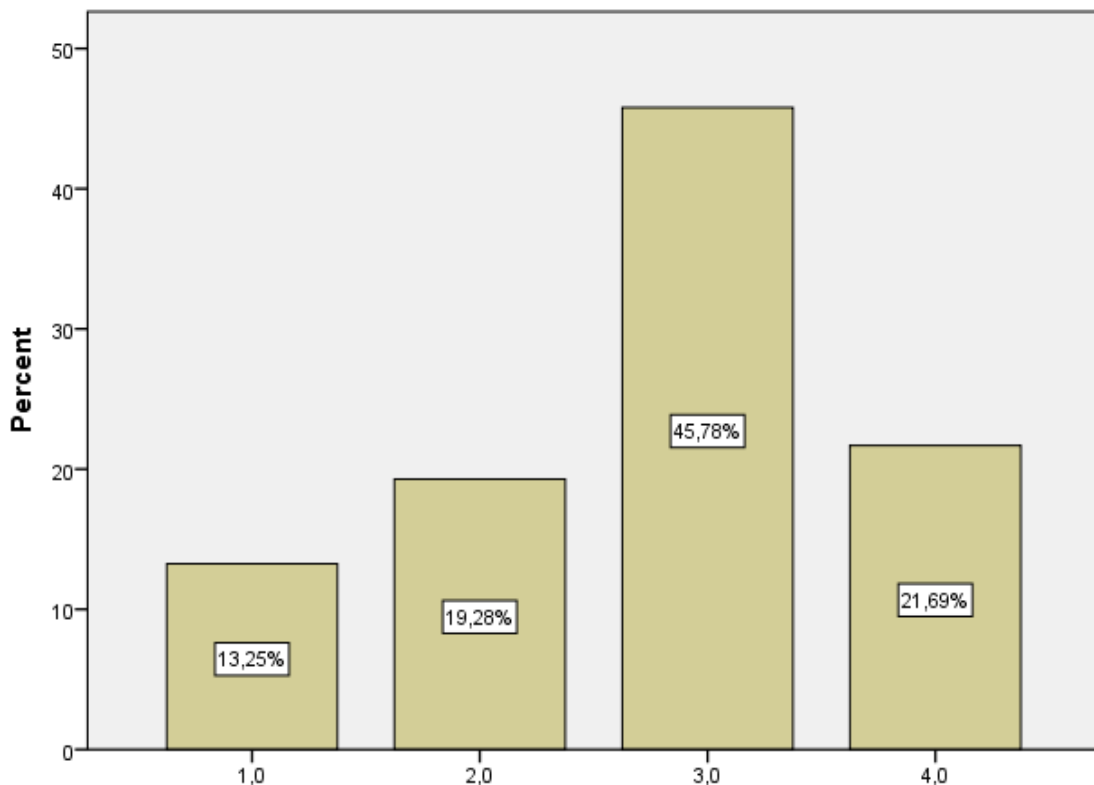
Γράφημα 9: Σωστή τήρηση μητρώου υπόχρεων οφειλετών

Σύμφωνα με τα δεδομένα του γραφήματος 9 τηρείται σωστά το μητρώο υπόχρεων οφειλετών σε ένα μεγάλο ποσοστό καθώς ποσοστό 62,65% των απαντήσεων που δόθηκαν δηλώνουν ότι τηρείται σε μεγάλη και πολλή μεγάλη κλίμακα (44,58%+18,07%). Ένα ποσοστό της τάξεως του 26,51% κυμαίνεται σε μέτρια επίπεδα, ενώ ποσοστό 10,84% (1,2%+9,64%) αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην ορθή τήρηση του μητρώου υπόχρεων οφειλετών.

4.1.3 Ενότητα 3: Ανθρώπινοι πόροι

4.1.3.1 Ερώτηση 11: Σε τι βαθμό οι εργαζόμενοι του τμήματος εσόδων συμμετέχουν σε σεμινάρια αναφορικά με το αντικείμενο

Στην Ενότητα 3 η ερώτηση 11 εξετάζει το βαθμό επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνει τα τμήματα εσόδων των Δήμων με τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια. Τα δεδομένα των απαντήσεων σύμφωνα με το παρακάτω γράφημα 10 είναι τα εξής:

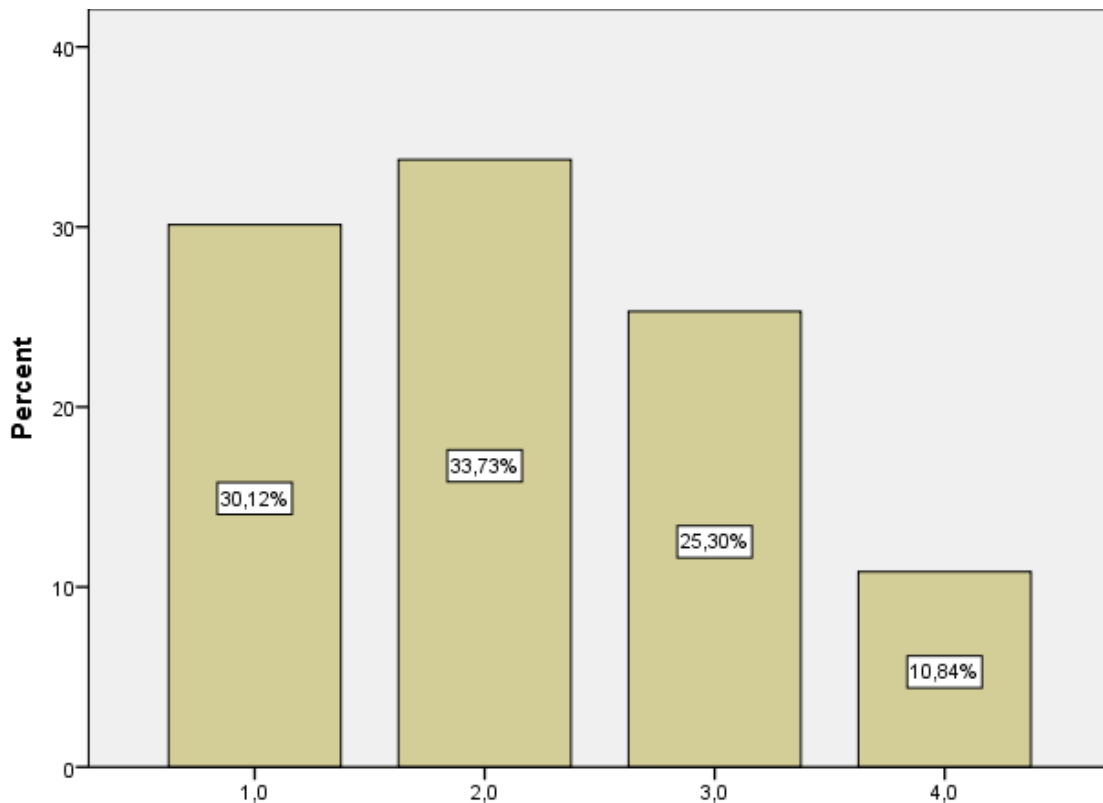

Γράφημα 10: Συμμετοχή σε σεμινάρια

Από το γράφημα 10 παρατηρεί κανείς ότι δεν λάβαμε καμία απάντηση στην κατηγορία 5 της κλίμακας Likert γεγονός που υποδηλώνει ότι το ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει τα τμήματα εσόδων των Δήμων δεν συμμετέχει σε ‘πάρα πολύ μεγάλο’ βαθμό σε σεμινάρια σχετικά με το αντικείμενο εργασίας του. Αντιθέτως το μεγαλύτερο, με διαφορά, ποσοστό της τάξεως του 45,78% παρατηρείται στην κατηγορία 3 της κλίμακας, κυμαίνεται δηλαδή σε μέτρια επίπεδα συμμετοχής σεμιναρίων, το 21,69% συμμετέχει σε ‘μεγάλο’ βαθμό, ενώ ένα ποσοστό 32,53% συμμετέχει σε ‘μικρό’ έως και ‘καθόλου’ βαθμό σε σεμινάρια του αντικειμένου.

4.1.3.2 Ερώτηση 12: Σε τι βαθμό ο αριθμός των εργαζομένων του τμήματος εσόδων είναι επαρκής

Η Ενότητα 3 ολοκληρώνεται με την ερώτηση 12 η οποία διερευνά κατά πόσο οι ερωτηθέντες κρίνουν επαρκή τον αριθμό των εργαζομένων που απαρτίζουν τα τμήματα εσόδων των Δήμων. Οι απαντήσεις που λάβαμε στην ανωτέρω ερώτηση αποτυπώνονται στο γράφημα 11 που ακολουθεί:

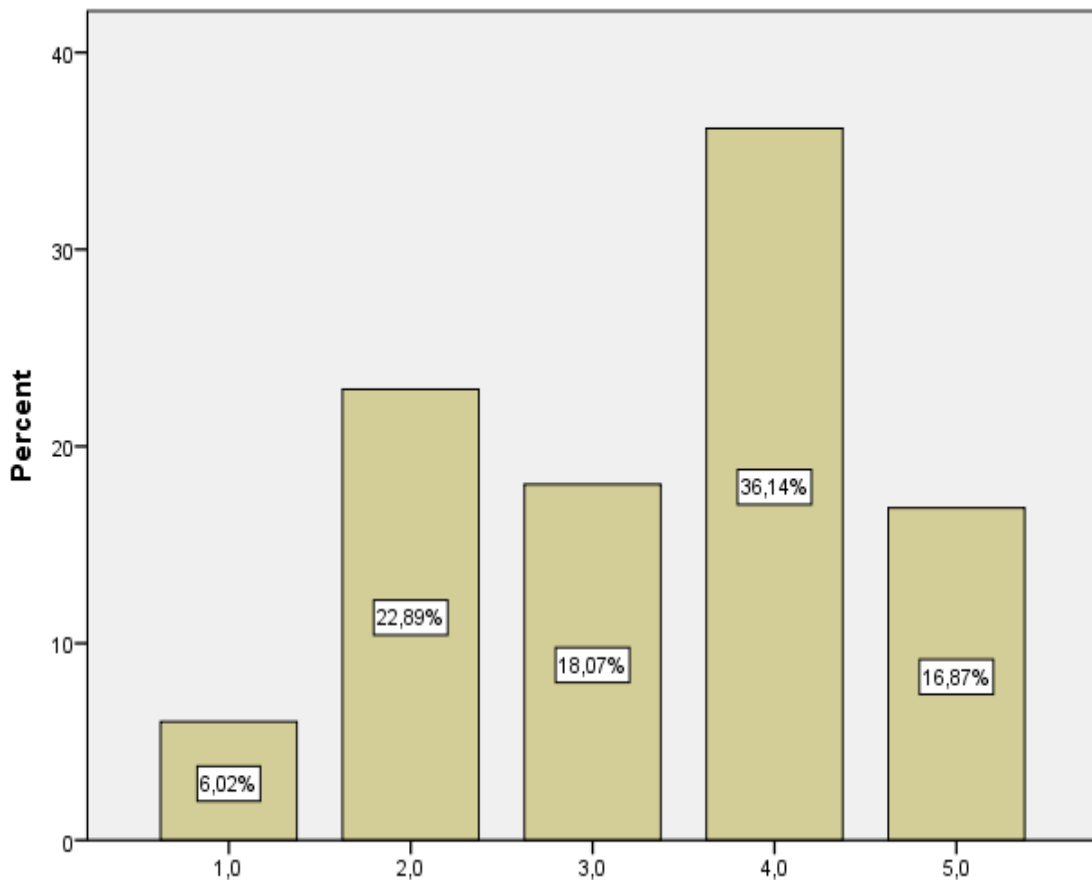
Γράφημα 11: Επάρκεια αριθμού εργαζομένων στο τμήμα

Τα δεδομένα του γραφήματος 11 περιγράφουν μάλλον μια γενικευμένη υποστελέχωση των τμημάτων εσόδων των Δήμων καθώς κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι το προσωπικό επαρκεί πλήρως. Ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 10,84% απάντησε ότι ο αριθμός των εργαζομένων κρίνεται ‘αρκετά’ επαρκής, ένα ποσοστό της τάξεως του 25,30% απάντησε ότι το τμήμα εσόδων είναι ‘μέτρια’ στελεχωμένο, ενώ αξίζει προσοχής το γεγονός ότι ποσοστό της τάξεως του 66,85% (30,12%+33,73%) θεωρεί ότι το προσωπικό που απασχολείται στο τμήμα δεν επαρκεί ‘καθόλου’ είτε επαρκεί ‘πολύ λίγο’.

4.1.4 Ενότητα 4: Νομοθεσία

4.1.4.1 Ερώτηση 13: Σε τι βαθμό οι αλλαγές στη νομοθεσία διαβιβάζονται άμεσα στο τμήμα εσόδων

Στην Ενότητα 4 η ερώτηση 13 εξετάζει σε τι βαθμό οι αλλαγές στη νομοθεσία διαβιβάζονται άμεσα στο τμήμα εσόδων. Τα δεδομένα των απαντήσεων σύμφωνα με το παρακάτω ραβδόγραμμα είναι τα εξής:

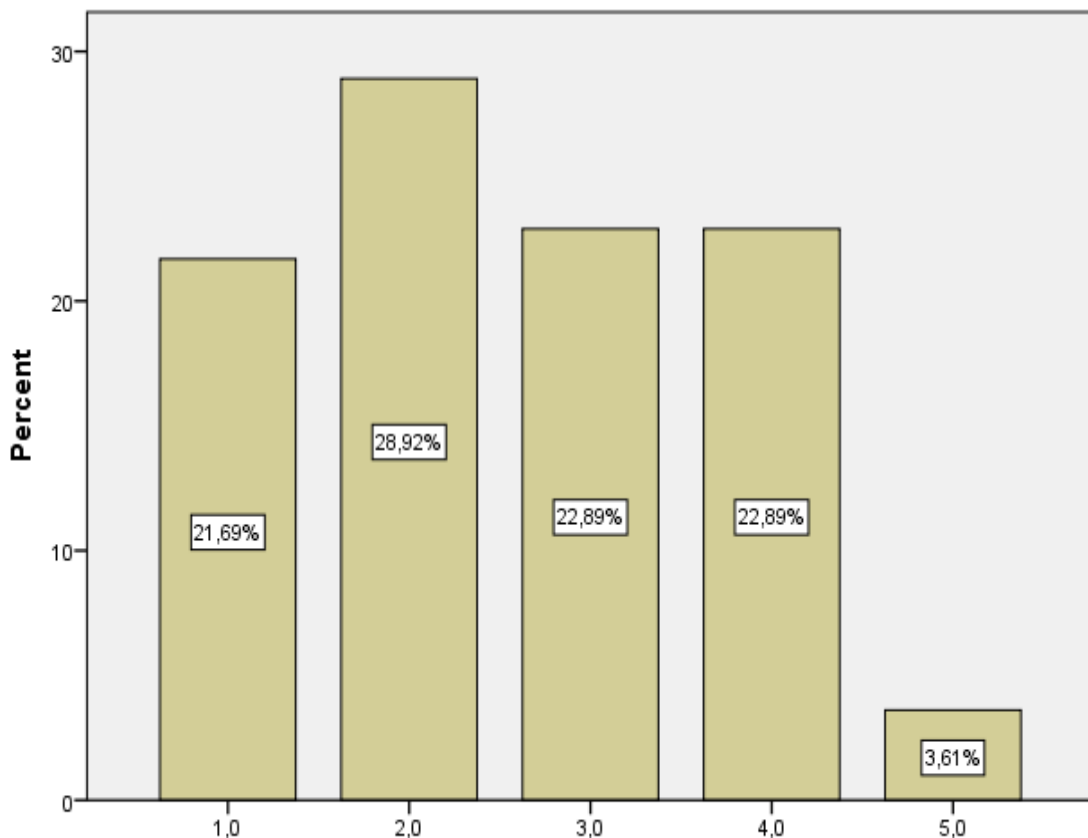

Γράφημα 12: Διαβίβαση αλλαγών στη νομοθεσία

Στο παραπάνω γράφημα 12 παρατηρούμε ότι ποσοστό 54,21% λαμβάνει σε ‘μεγάλο’ βαθμό ή και εγκαίρως τις αλλαγές στη νομοθεσία, σε μέτρια επίπεδα κυμαίνεται ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 18% ενώ ποσοστό περίπου 30% των εργαζομένων απάντησαν ότι λαμβάνουν τις αλλαγές με καθυστέρηση. Τα παραπάνω δεδομένα θα έπρεπε να μας προβληματίζουν σε σχέση με την διαχείριση γνώσης και πως αυτή επικοινωνείται μεταξύ των εργαζομένων.

4.1.4.2 Ερώτηση 14: Σε τι βαθμό υπάρχει νομική υποστήριξη αναφορικά με τα έσοδα

Με την ερώτηση 14 θελήσαμε να διερευνήσουμε το βαθμό στον οποίο υποστηρίζονται οι εργαζόμενοι των τμημάτων εσόδων των Δήμων από νομικής πλευράς καθώς η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας που διέπει το αντικείμενο είναι μεγάλη. Οι απαντήσεις που λάβαμε στην ερώτηση αυτή περιγράφονται στο διάγραμμα 13 που ακολουθεί:

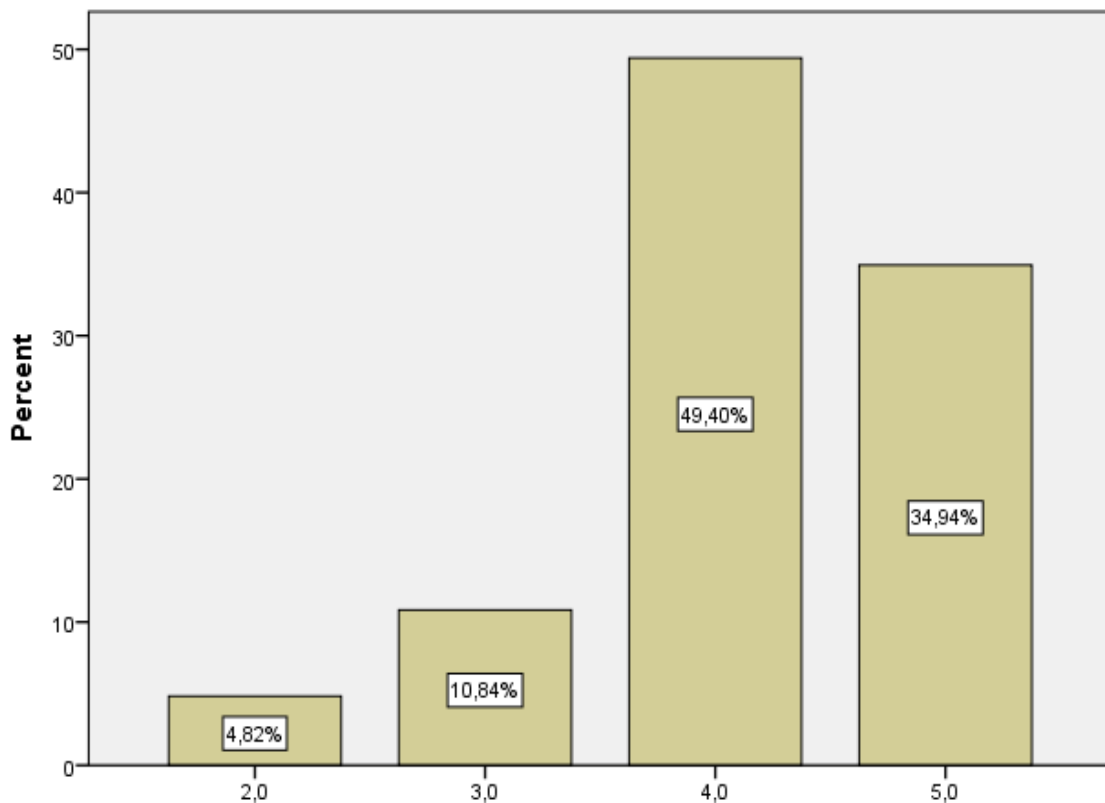
Γράφημα 13: Δυνατότητα νομικής υποστήριξης

Από το παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι υπάλληλοι των τμημάτων εσόδων των Δήμων δεν λαμβάνουν ικανοποιητική νομική υποστήριξη. Αυτό δείχνουν το ποσοστό 21,69% που απάντησαν ότι δεν λαμβάνουν καθόλου νομική υποστήριξη, το ποσοστό 28,92% που λαμβάνουν λίγη νομική υποστήριξη και το ποσοστό 22,89% που λαμβάνουν μέτρια νομική υποστήριξη. Ικανοποιητική νομική υποστήριξη δήλωσε ποσοστό 22,89% των ερωτηθέντων, ενώ μόλις το 3,61% των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένοι από τη νομική υποστήριξη που λαμβάνουν.

4.1.5 Ενότητα 5: Συνεργασία

4.1.5.1 Ερώτηση 15: Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με την ταμειακή υπηρεσία

Στην ενότητα 5 που αφορά τη συνεργασία η ερώτηση 15 εξετάζει σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με την ταμειακή υπηρεσία. Οι απαντήσεις που λάβαμε περιγράφονται στο παρακάτω γράφημα 14 ως ακολούθως:

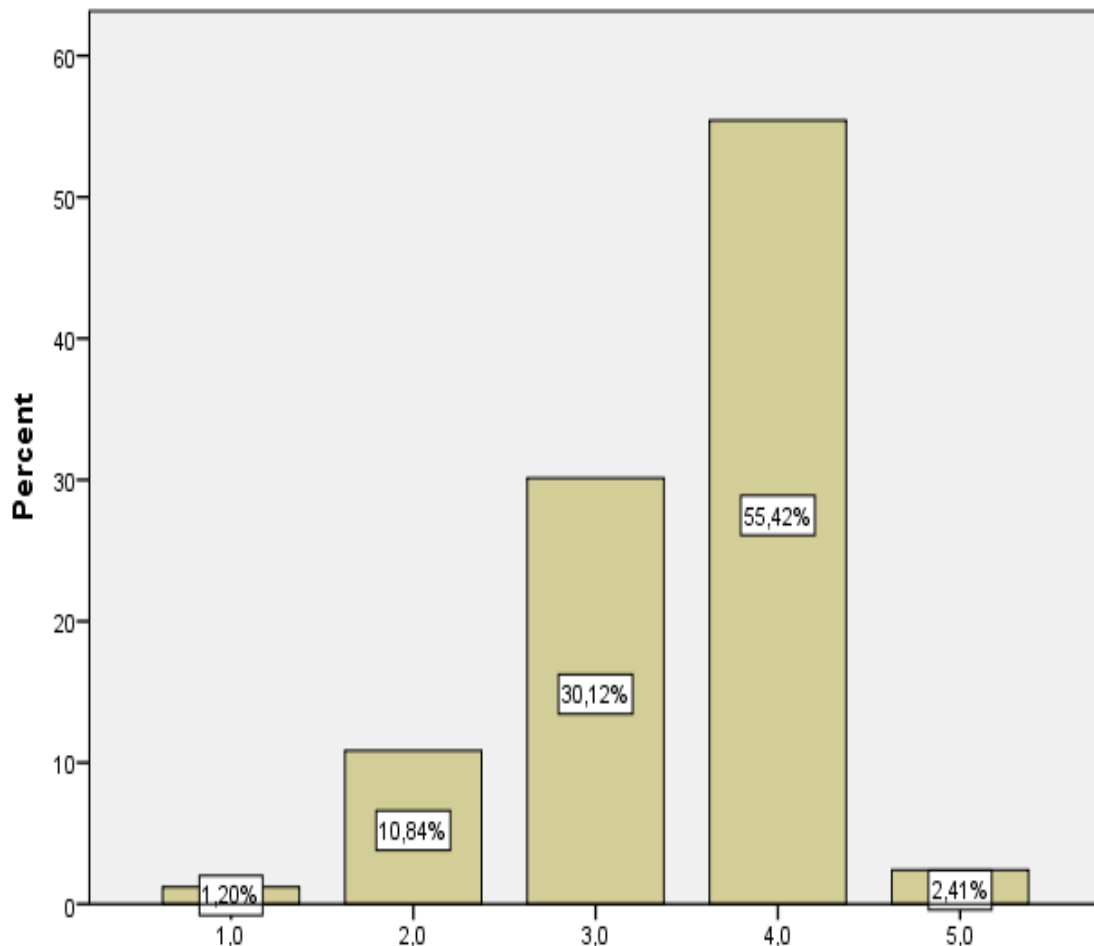

Γράφημα 14: Συνεργασία τμήματος εσόδων με ταμειακή υπηρεσία

Στο ανωτέρω ραβδόγραμμα παρουσιάζεται μια μάλλον καλή εικόνα συνεργασίας των τμημάτων εσόδων με τις αντίστοιχες ταμειακές υπηρεσίες των Δήμων. Αξίζει να σημειωθεί ότι ‘καθόλου’ συνεργασία δεν αποτυπώθηκε (κατηγορία 1 της κλίμακας Likert) ενώ ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 15% περίπου απάντησε ότι η συνεργασία με την ταμειακή υπηρεσία κυμαίνεται σε μικρά και μέτρια επίπεδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό 49% απάντησε ότι η συνεργασία τους είναι πολύ καλή και ένα επίσης μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 35% περίπου απάντησε ότι η συνεργασία τους είναι πάρα πολύ καλή.

4.1.5.2 Ερώτηση 16: Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου

Η ερώτηση 16 προσπαθεί να διερευνήσει το βαθμό συνεργασίας του τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου. Το γράφημα 15 περιγράφει τα αποτελέσματα που συγκεντρώθηκαν.

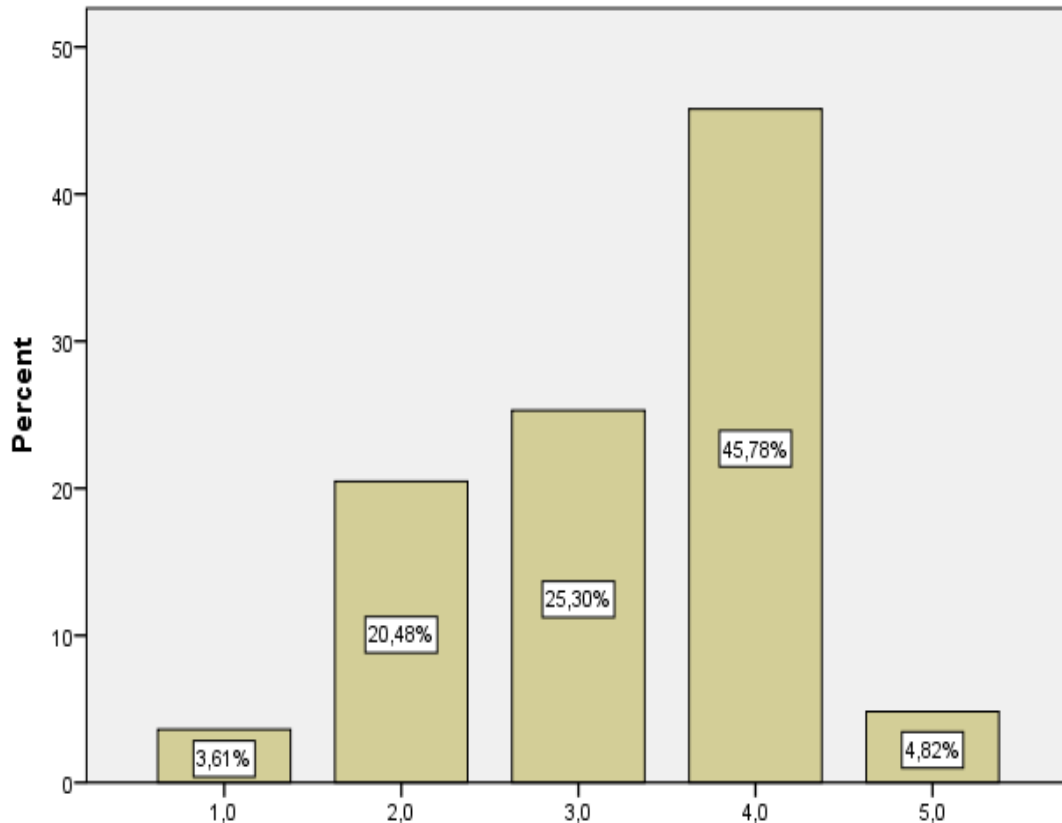

Γράφημα 15: Συνεργασία τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων με ποσοστό 55% απάντησε ότι η συνεργασία τους με άλλα τμήματα του Δήμου κυμαίνεται σε καλά επίπεδα περίπου ενώ ακολουθεί ποσοστό 30% των ερωτηθέντων που απάντησε ότι η συνεργασία με άλλα τμήματα του Δήμου κυμαίνεται σε μέτρια επίπεδα. Ποσοστό 12% περίπου κυμάνθηκε σε συνεργασία κάτω του μετρίου ενώ ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 2% απάντησε ότι υπάρχει άριστη συνεργασία του τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου.

4.1.5.3 Ερώτηση 17: Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες ΔΟΥ, ΚΕΠΥΟ, κτλ

Στην ίδια ενότητα που εξετάζει τη μεταβλητή συνεργασία, η ερώτηση 17 εξετάζει το βαθμό συνεργασίας του τμήματος εσόδων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες όπως η ΔΥΟ, το ΚΕΠΥΟ, κτλ. Οι απαντήσεις που λάβαμε στην ερώτηση αυτή περιγράφονται στο παρακάτω γράφημα 16:

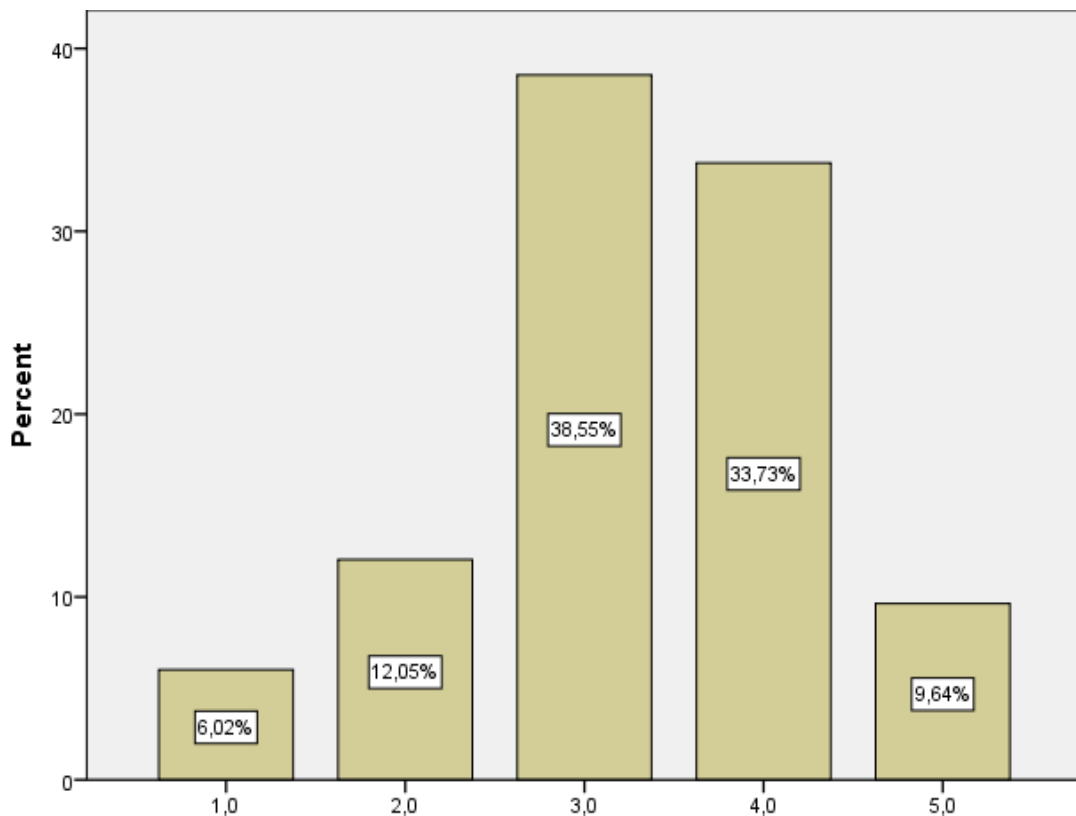

Γράφημα 16: Συνεργασία τμήματος εσόδων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες

Από τις απαντήσεις που λάβαμε όπως περιγράφονται στο ανωτέρω διάγραμμα 16 παρατηρούμε ότι τουλάχιστον μέτρια συνεργασία απάντησε ένα μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 75% καθώς μέτρια συνεργασία παρατηρείται στο 25% των ερωτηθέντων, καλή συνεργασία δήλωσε το 45% περίπου των ερωτηθέντων και άριστη το 5% περίπου των ερωτηθέντων. Δυσκολία στη συνεργασία παρατηρήθηκε στο 20% των ερωτηθέντων ενώ ένα ποσοστό περίπου 4% απάντησε ότι δεν υπάρχει καθόλου συνεργασία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες.

4.1.5.4 Ερώτηση 18: Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με τη Διοίκηση

Η ενότητα συνεργασία ολοκληρώνεται με την ερώτηση 18 η οποία προσπαθεί να διερευνήσει τη συνεργασία του τμήματος εσόδων με την διοίκηση. Τα αποτελέσματα περιγράφονται διαγραμματικά στο γράφημα 17 που ακολουθεί:

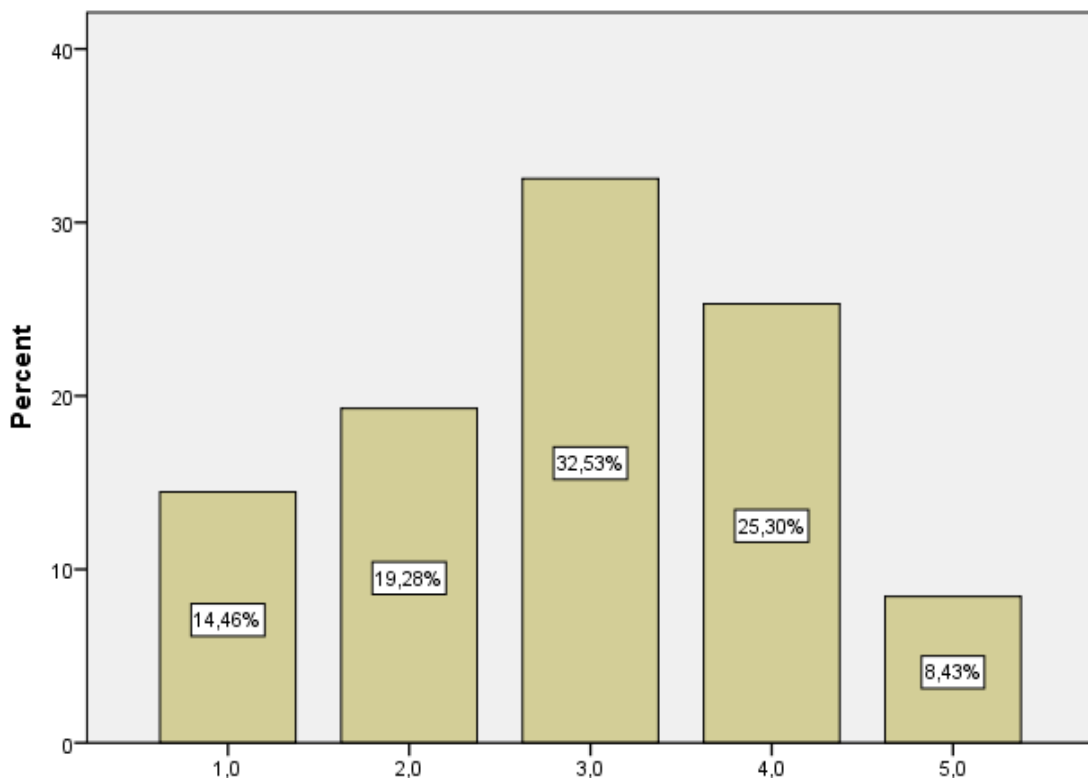
Γράφημα 17: Συνεργασία τμήματος εσόδων με Διοίκηση

Στο ανωτέρω γράφημα παρατηρούμε ότι ποσοστό περίπου 39% ανέφερε μέτρια συνεργασία με τη Διοίκηση, ποσοστό 34% περίπου ανέφερε καλή συνεργασία ενώ άριστη συνεργασία συγκεντρώνει το 10% περίπου των ερωτηθέντων. Απουσία συνεργασίας του τμήματος εσόδων με τη Διοίκηση δήλωσε ποσοστό της τάξεως του 6% ενώ προβληματική συνεργασία παρατηρήθηκε σε ποσοστό 12% των ερωτηθέντων.

4.1.6 Ενότητα 6: Έλεγχος

4.1.6.1 Ερώτηση 19: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένος ο έλεγχος είσπραξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Στην ενότητα 6 που αφορά στον έλεγχο του τμήματος εσόδων η ερώτηση 19 προσπαθεί να διερευνήσει το βαθμό στον οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι έλεγχοι από το αρμόδιο όργανο το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι απαντήσεις που δόθηκαν περιγράφονται στο γράφημα 18 που ακολουθεί:

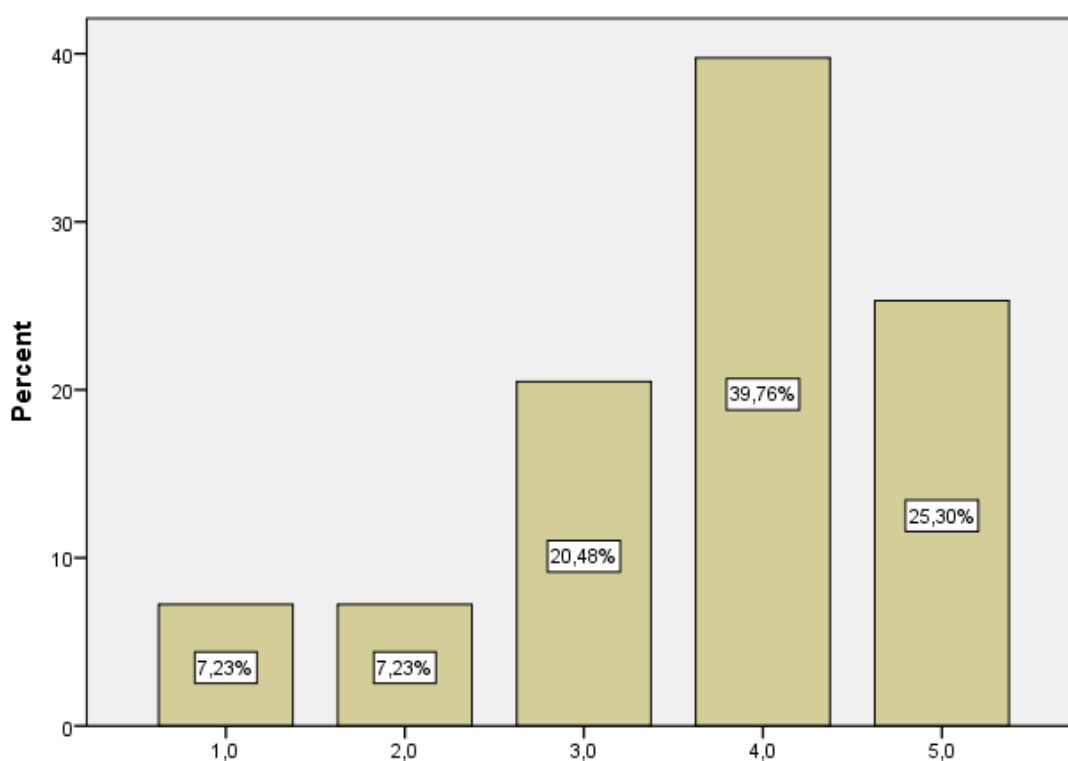

Γράφημα 18: Έλεγχος είσπραξης από το ΕΛ.ΣΥΝ.

Συμφώνα με τις απαντήσεις που λάβαμε οι έλεγχοι είσπραξης των εσόδων από το αρμόδιο Ελεγκτικό Συνέδριο απέχουν κατά πολύ από το να είναι επικαιροποιημένοι. Αξίζει να σημειωθεί ότι ποσοστό της τάξεως του 34% περίπου ανέφερε ότι οι έλεγχοι δεν είναι επικαιροποιημένοι ‘καθόλου’ ή είναι επικαιροποιημένοι σε ‘μικρό’ βαθμό, ενώ σε μέτρια επίπεδα κυμάνθηκε το 32% περίπου των απαντήσεων. Ποσοστό της τάξεως του 25% περίπου απάντησε ότι οι έλεγχοι είναι επικαιροποιημένοι σε ‘μεγάλο’ βαθμό, ενώ μόλις το 8% περίπου των ερωτηθέντων δήλωσε ότι οι έλεγχοι είναι πλήρως επικαιροποιημένοι.

4.1.6.2 Ερώτηση 20: Σε τι βαθμό λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται στην πράξη οι συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Η ενότητα 6 που αφορά στον έλεγχο του τμήματος εσόδων ολοκληρώνεται με την ερώτηση 20 η οποία διερευνά το βαθμό στον οποίο λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται οι συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα τμήματα εσόδων των Δήμων. Τα αποτελέσματα περιγράφονται στο διάγραμμα 19 που ακολουθεί:

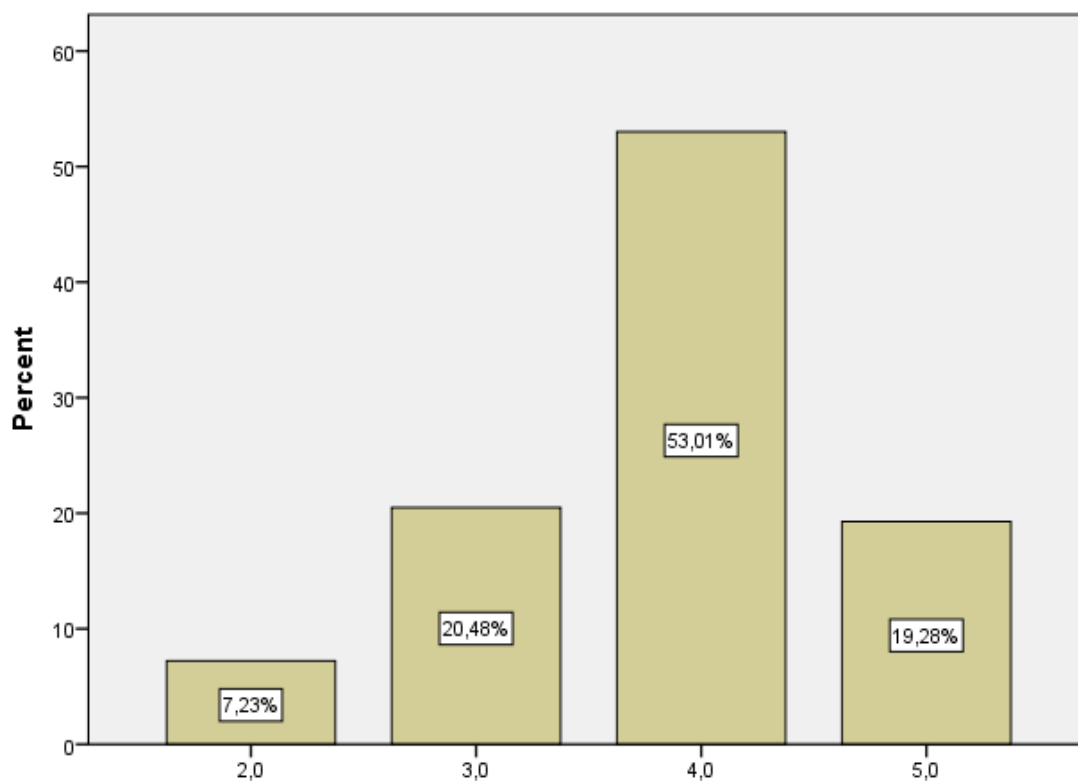
Γράφημα 19: Εφαρμογή συστάσεων Εκθέσεων Ελέγχου

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το 25% περίπου των ερωτηθέντων λαμβάνουν υπόψη σε ‘αρκετά μεγάλο’ βαθμό τις συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχων, ποσοστό 40% περίπου τις λαμβάνουν υπόψη σε ‘μεγάλο’ βαθμό ενώ σε μέτρια επίπεδα κυμαίνεται το 20% των ερωτηθέντων. Μικρό ποσοστά της τάξεως του 7% αγνοούν εντελώς τις συστάσεις και άλλοι τόσοι λαμβάνουν υπόψη τους τις συστάσεις των Ελεγκτών σε ‘μικρό’ βαθμό.

4.1.7 Ενότητα 7: Χρήση πληροφοριακών συστημάτων

4.1.7.1 Ερώτηση 21: Σε τι βαθμό αξιοποιούνται οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιείτε

Με την ερώτηση 21 της ενότητας 7 γίνεται προσπάθεια να διερευνηθεί ο βαθμός στον οποίο αξιοποιούνται οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν οι Δήμοι. Οι απαντήσεις που λάβαμε περιγράφονται στο παρακάτω διάγραμμα 20:

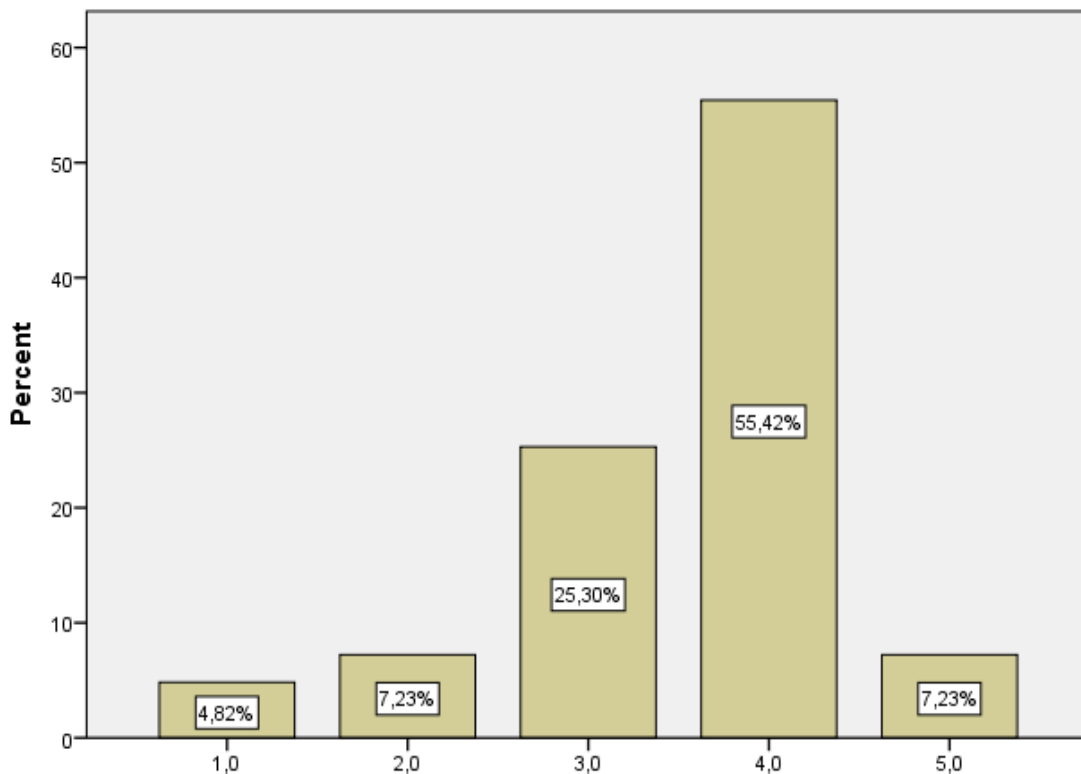

Γράφημα 20: Αξιοποίηση δυνατοτήτων Π.Σ.

Στο ανωτέρω γράφημα παρατηρούμε ότι ένα ποσοστό της τάξεως του 70% περίπου των ερωτηθέντων απάντησε ότι οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων αξιοποιούνται ‘πλήρως’ ή αξιοποιούνται σε ‘μεγάλο’ βαθμό γεγονός που υποδηλώνει ότι η χρήση της τεχνολογίας γίνεται με τον πλέον εποικοδομητικό για την υπηρεσία τρόπο. ‘Μέτρια’ αξιοποίηση δήλωσε το 20% των ερωτηθέντων και τέλος ‘μικρή’ αξιοποίηση ένα ποσοστό 7%.

4.1.7.2 Ερώτηση 22: Σε τι βαθμό τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιείτε καλύπτουν τις ανάγκες του τμήματος

Με την ερώτηση 22 ολοκληρώνεται η ενότητα 7 που αφορά τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων στα τμήματα εσόδων των Δήμων η οποία αποσκοπεί στη διερεύνηση του βαθμού ικανοποίησης των αναγκών του τμήματος εσόδων από τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιεί. Τα αποτελέσματα της έρευνας περιγράφονται στο διάγραμμα 21 που ακολουθεί:

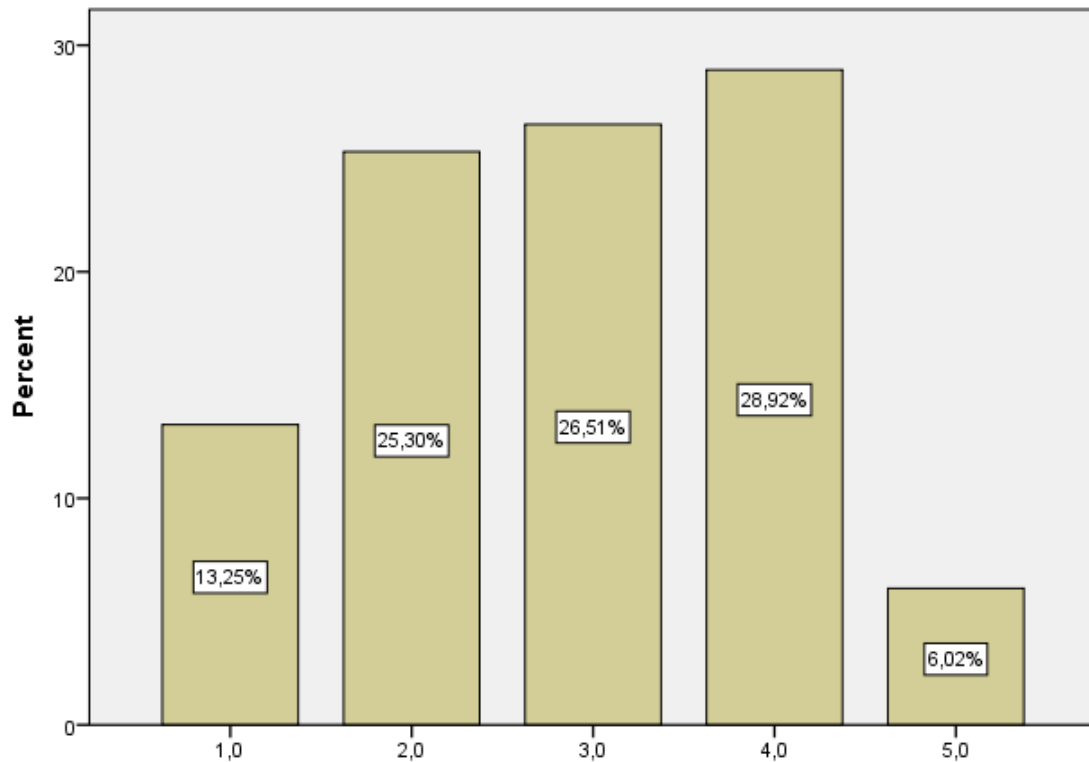
Γράφημα 21: ΠΣ και ικανοποίηση αναγκών τμήματος

Από τα δεδομένα του γραφήματος προκύπτει μικρό ποσοστό της τάξεως του 7% περίπου των ερωτηθέντων είναι πλήρως ικανοποιημένο με τα πληροφοριακά συστήματα που έχει στη διάθεσή του ενώ οι μισοί περίπου ερωτηθέντες, σε ποσοστό 55% δήλωσαν ‘μεγάλη’ ικανοποίηση. Μεγάλο ποσοστό όμως της τάξεως του 37% δήλωσε ότι λαμβάνει ‘καθόλου’ έως ‘μέτρια’ ικανοποίηση των αναγκών του τμήματος. Οι απαντήσεις που λάβαμε υποδηλώνουν ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν οι δήμοι.

4.1.8 Ενότητα 8: Βεβαίωση εσόδων

4.1.8.1 Ερώτηση 23: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων

Η ενότητα 8 εξετάζει το βαθμό βεβαίωσης των εσόδων υπό το πρίσμα επτά (7) διαφορετικών εσόδων. Έτσι στην ερώτηση 23 μελετάται η βεβαίωση εσόδων από τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων. Τα αποτελέσματα περιγράφει το διάγραμμα 22 που ακολουθεί:

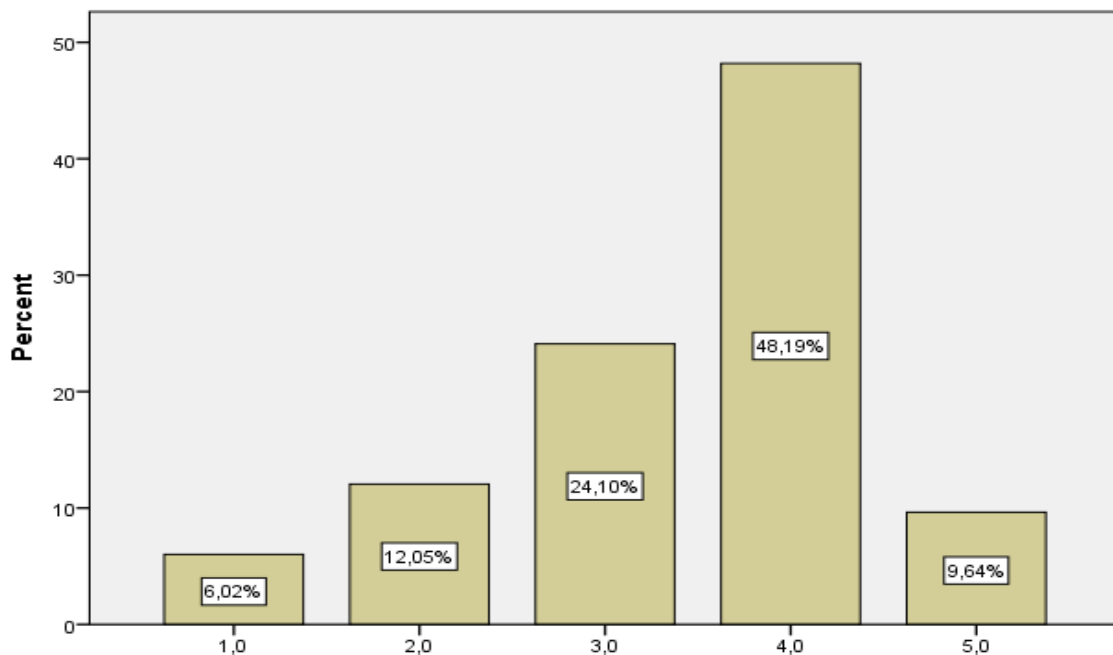

Γράφημα 22: Βεβαίωση εσόδων από ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων

Τα αποτελέσματα που περιγράφονται στο ανωτέρω γράφημα δείχνουν ότι η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης εσόδων από ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων είναι από 'ανύπαρκτη' έως 'μέτρια' σε αρκετά μεγάλο ποσοστό που ξεπερνά το 65%. Την ίδια στιγμή 'μεγάλη' αποτελεσματικότητα στη βεβαίωση του ΤΑΠ συγκέντρωσε ποσοστό 29% ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του μόλις 6% δηλώνει πλήρως επικαιροποιημένη βεβαίωση εσόδων του ΤΑΠ μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων.

4.1.8.2 Ερώτηση 24: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα δημοτικά τέλη-δημοτικούς φόρους

Με την ερώτηση 24 διερευνήθηκε η αποτελεσματικότητα των τμημάτων εσόδων να βεβαιώσουν τα ανείσπρακτα δημοτικά τέλη και δημοτικούς φόρους που αποσπώνται από τη ΔΕΗ και αποστέλλονται στους δήμους για τη βεβαίωσή τους. Το διάγραμμα 23 που ακολουθεί απεικονίζει διαγραμματικά τις απαντήσεις που λάβαμε:

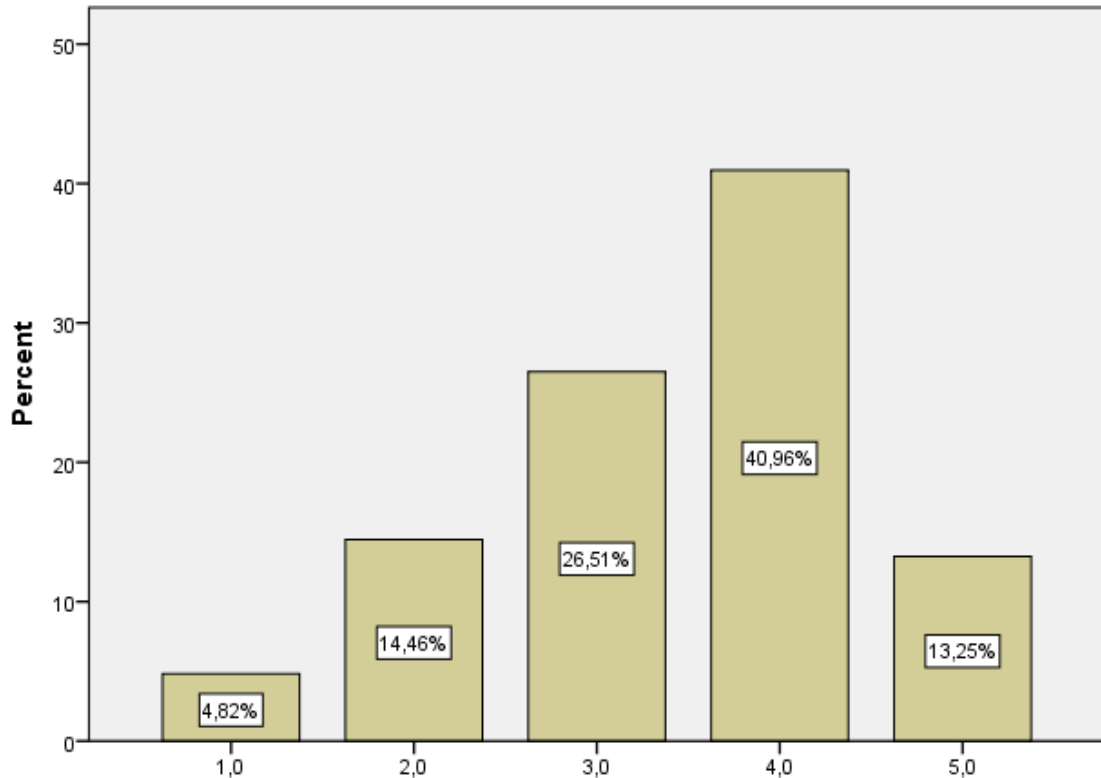

Γράφημα 23: Βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα ΔΤ-ΔΦ

Σύμφωνα με τα δεδομένα του διαγράμματος 23 η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης εσόδων από ανείσπρακτα ΔΤ-ΔΦ είναι αρκετά μεγάλη. Περίπου οι μισοί από τους ερωτηθέντες (ποσοστό 48%) απάντησαν ότι η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης είναι ‘μεγάλη’, ενώ σημειώθηκε και ποσοστό 10% περίπου οι οποίοι απάντησαν ότι είναι πλήρως επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα ΔΤ-ΔΦ. Σε ‘μέτρια’ επίπεδα αποτελεσματικότητας κυμαίνεται το 24% των ερωτηθέντων, ενώ υπάρχει και ποσοστό 18% το οποίο δήλωσε σημαντικές δυσχέρειες στην προσπάθειά τους να βεβαιώνουν το συγκεκριμένο έσοδο.

4.1.8.3 Ερώτηση 25: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών

Στην ερώτηση 25 μελετάται η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών όπως περιγράφουν τα δεδομένα που απεικονίζει το γράφημα 24 ως ακολούθως:

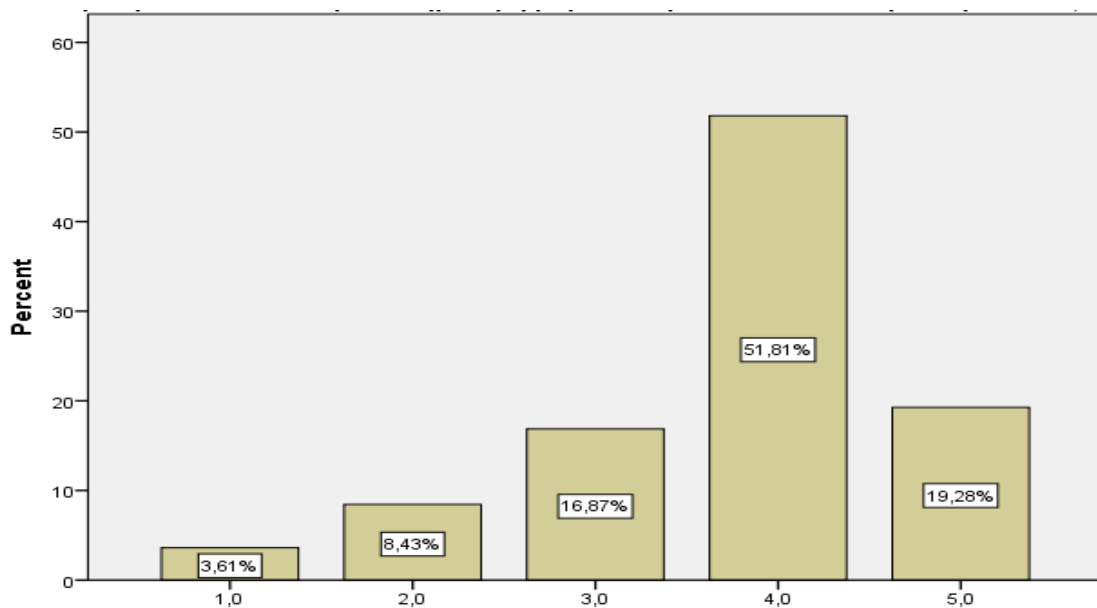

Γράφημα 24: Βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών

Η εικόνα του γραφήματος 24 παρουσιάζει ίδια περίπου χαρακτηριστικά με την εικόνα του γραφήματος 23. Ποσοστό 41% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης είναι ‘μεγάλη’, ενώ σημειώθηκε και ποσοστό 13% περίπου οι οποίοι απάντησαν ότι είναι πλήρως επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών. Σε ‘μέτρια’ επίπεδα αποτελεσματικότητας κυμαίνεται το 26% των ερωτηθέντων, ενώ υπάρχει και ποσοστό 20% το οποίο δήλωσε σημαντικές δυσχέρειες στην προσπάθειά τους να βεβαιώνουν το συγκεκριμένο έσοδο.

4.1.8.4 Ερώτηση 26: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ

Με την ερώτηση 26 διερευνήθηκε η αποτελεσματικότητα των τμημάτων εσόδων να βεβαιώσουν τα ανείσπρακτα πρόστιμα του ΚΟΚ που αποστέλλονται στους δήμους από την τροχαία. Το διάγραμμα 25 που ακολουθεί απεικονίζει διαγραμματικά τις απαντήσεις που λάβαμε:

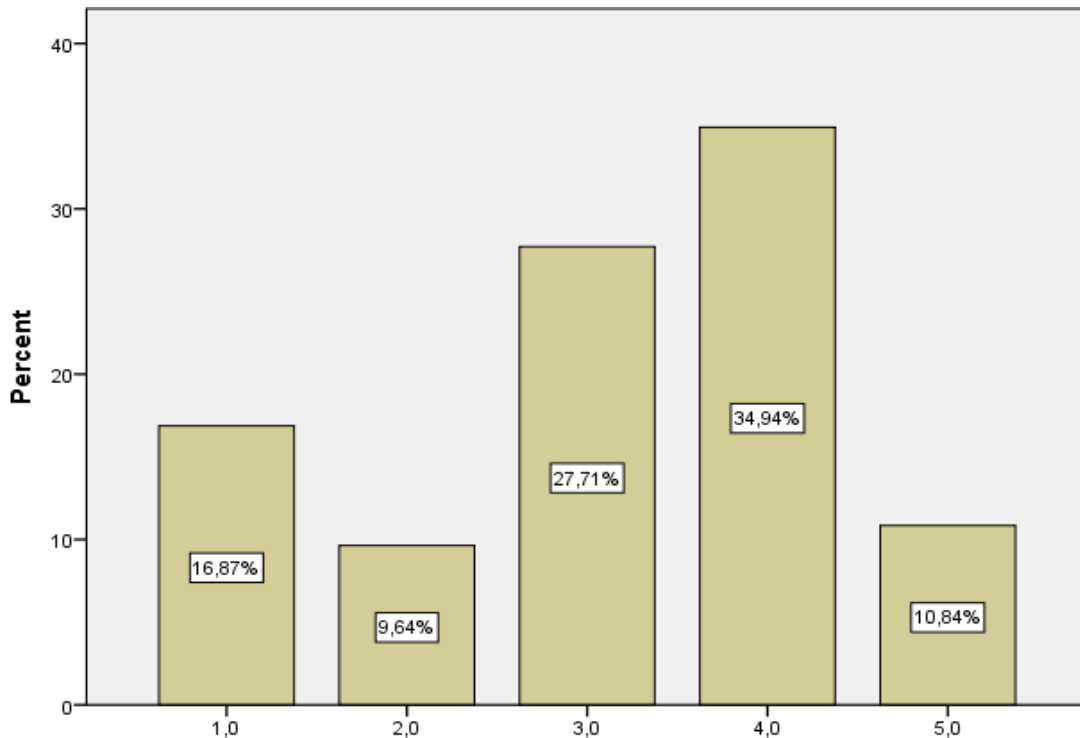

Γράφημα 25: Βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας η βεβαίωση των εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ που καταλογίζει η τροχαία παρουσιάζει στο σύνολό της πολύ καλά επίπεδα αποτελεσματικότητας. Πλήρως επικαιροποιημένη βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ δηλώνει το 20% περίπου των ερωτηθέντων, ενώ οι μισοί σχεδόν ερωτηθέντες (ποσοστό 52%) χαρακτηρίζουν την αποτελεσματικότητα ως προς τη βεβαίωση του συγκεκριμένου εσόδου 'μεγάλη'. Μικρό ποσοστό περίπου 17% των ερωτηθέντων κυμαίνονται σε 'μέτρια' επίπεδα και ένα ακόμη μικρότερο ποσοστό της τάξεως του 12% δηλώνουν δυσχέρειες ως προς την αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ.

4.1.8.5 Ερώτηση 27: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία

Στην ερώτηση 27 μελετάται η αποτελεσματικότητα βεβαίωσης εσόδων από νεκροταφεία. Τα δεδομένα που απεικονίζει το γράφημα 26 που ακολουθεί περιγράφουν τις απαντήσεις που λάβαμε στην συγκεκριμένη ερώτηση.

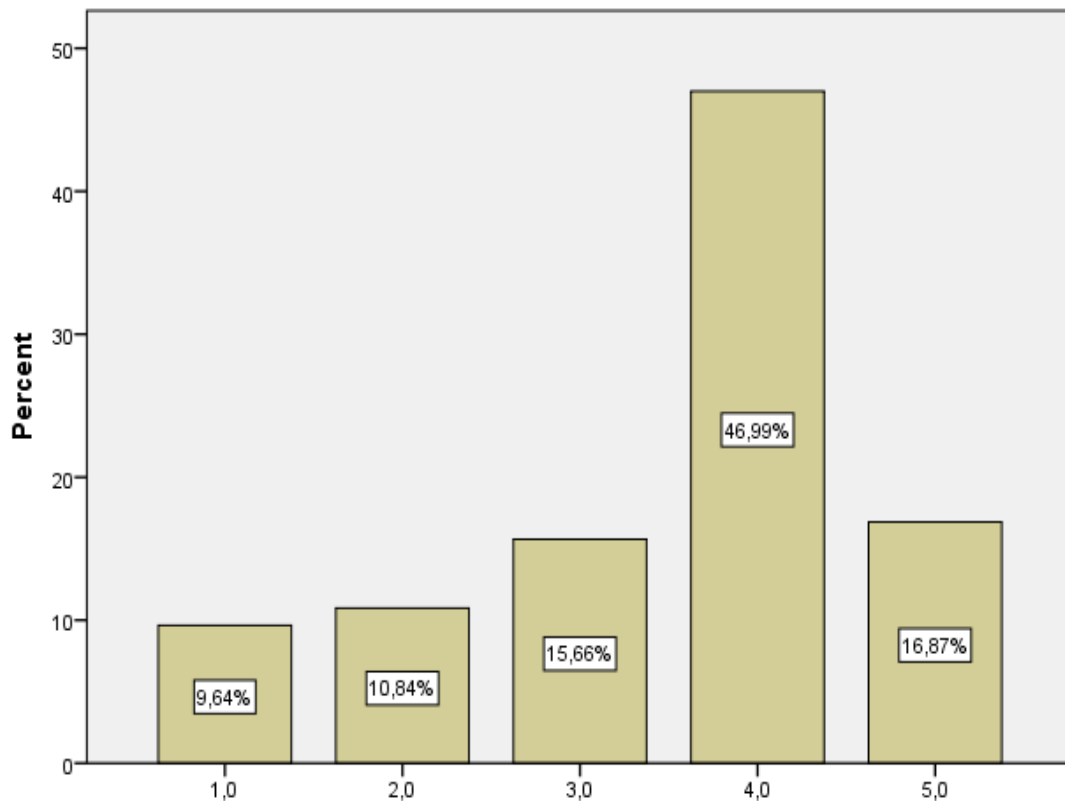

Γράφημα 26: Βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία

Η εικόνα που παρουσιάζει το γράφημα 26 είναι αρκετά διαφορετική σε σχέση με τα υπόλοιπα έσοδα που αναλύθηκαν έως τώρα καθώς δεν παρατηρείται κάποια ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση αποτελεσμάτων σε καμία από τις κατηγορίες της κλίμακας. Συγκεκριμένα, από το γράφημα παρατηρούμε ποσοστό της τάξεως του 17% περίπου να δηλώνει τελείως αναποτελεσματικό στη βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία, ενώ ‘μικρή’ αποτελεσματικότητα συναντάται στο 10% περίπου των αποτελεσμάτων. Σε ‘μέτρια’ επίπεδα κυμαίνεται το 28% περίπου του δείγματος ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξεως του 35% περίπου συγκεντρώνουν οι απαντήσεις που περιγράφουν ‘μεγάλη’ αποτελεσματικότητα. Τέλος, πλήρως επικαιροποιημένη βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία δηλώνει μόλις το 11% περίπου των ερωτηθέντων.

4.1.8.6 Ερώτηση 28: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλη χρήσης κοινοχρήστων

Με την ερώτηση 28 διερευνήθηκε η αποτελεσματικότητα των τμημάτων εσόδων να βεβαιώσουν τα έσοδα από τέλη χρήσης κοινοχρήστων χώρων. Τα αποτελέσματα της έρευνας απεικονίζονται διαγραμματικά με το διάγραμμα 27 που ακολουθεί:

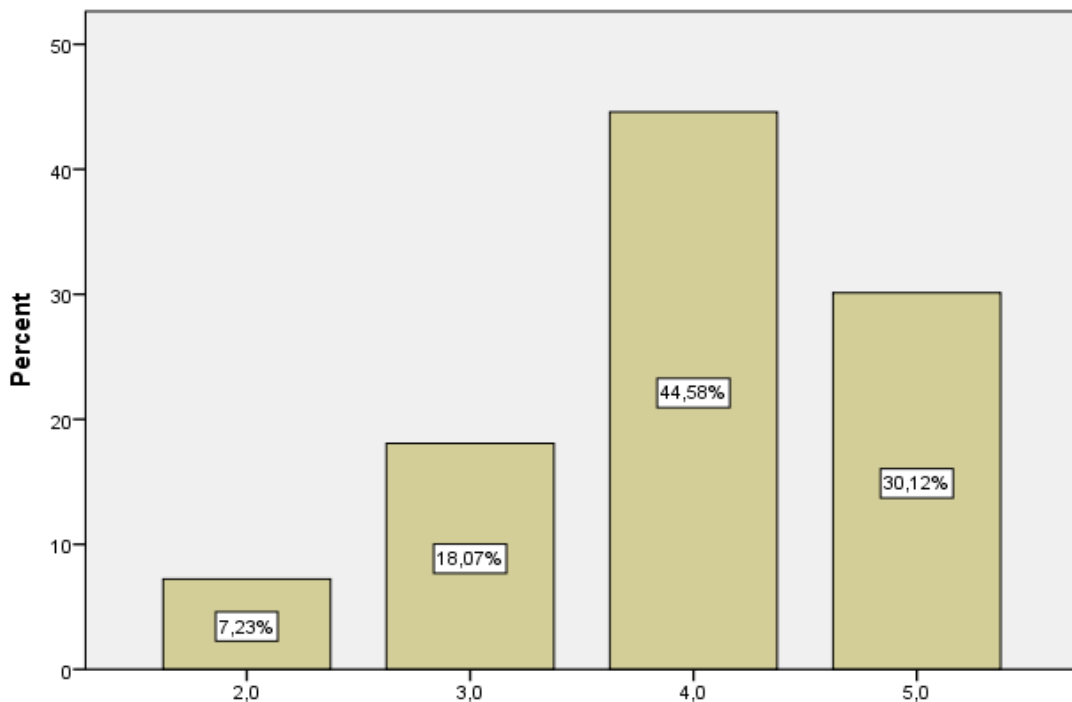

Γράφημα 27: Βεβαίωση εσόδων από τέλη χρήσης κοινοχρήστων

Το γράφημα 27 περιγράφει μια ικανοποιητική εικόνα ως προς την αποτελεσματικότητα των τμημάτων να βεβαιώσουν τα έσοδα από τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων, το οποίο αγγίζει το ύψος του 47%, απάντησε ότι υπάρχει 'μεγάλη' αποτελεσματικότητα στη βεβαίωση των εσόδων από τέλη κοινοχρήστων. Ακολουθεί ποσοστό 17% περίπου που δηλώνει πλήρως αποτελεσματικό, ενώ σε 'μέτρια' επίπεδα κυμαίνεται ποσοστό της τάξεως του 16% περίπου. Δυσχέρειες στην αποτελεσματικότητα του εσόδου απάντησε ότι συναντά το 20% περίπου των ερωτηθέντων με τους μισούς από αυτούς να δηλώνουν πλήρως αναποτελεσματικοί.

4.1.8.7 Ερώτηση 29: Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων

Η ενότητα 8 που εξετάζει τη βεβαίωση των εσόδων ολοκληρώνεται με την ερώτηση 29 που εξετάζει το βαθμό στον οποίο οι δήμοι επιτυγχάνουν τη βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων. Τα αποτελέσματα της έρευνας απεικονίζονται γραφικά στο γράφημα 28 που ακολουθεί:

Γράφημα 28: Βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων

Σύμφωνα με το ανωτέρω γράφημα η βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων παρουσιάζει τα υψηλότερα επίπεδα αποτελεσματικότητας σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα είδη εσόδων που μελετήθηκαν. Συγκεκριμένα, ποσοστό 45% περίπου παρουσιάζει ‘μεγάλη’ αποτελεσματικότητα στη βεβαίωση των εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων, ενώ ακολουθεί με ποσοστό 30% το σύνολο των ερωτηθέντων που δήλωσαν ότι η βεβαίωση των εσόδων αυτών είναι ‘πλήρως’ επικαιροποιημένη. ‘Μέτρια’ επίπεδα αποτελεσματικότητας του συγκεκριμένου εσόδου συγκεντρώνει ποσοστό της τάξεως του 18% των ερωτηθέντων. Ενώ μικρό ποσοστό της τάξεως του 7% των ερωτηθέντων δηλώνει δυσκολία στην προσπάθειά του να βεβαιώσει το συγκεκριμένο έσοδο. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι πλήρη αναποτελεσματικότητα βεβαίωσης των εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων δεν σημειώθηκε σε καμία παρατήρηση.

4.2 Οικονομετρική Ανάλυση - Αποτελέσματα της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης

Στην προηγούμενη ενότητα εφαρμόστηκε περιγραφική στατιστική όπου παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν τα δεδομένα μας με τη βοήθεια κατάλληλων γραφημάτων. Το τελευταίο μέρος της έρευνάς μας ολοκληρώνεται με την ανάλυση του οικονομετρικού μοντέλου της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης (multiple regression analysis) για τον προσδιορισμό όλων των σημαντικών παραγόντων που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων στους Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού.

4.2.1 Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων

Συγκεκριμένα, στην παρούσα εργασία εξετάζονται οι παρακάτω (6) ερευνητικές υποθέσεις:

1. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων δεν επηρεάζεται από την οργάνωση του τμήματος εσόδων.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων επηρεάζεται από την οργάνωση του τμήματος εσόδων,

όπου η ‘οργάνωση του τμήματος εσόδων’ ορίζεται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 7-10. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με τον εάν υπάρχει σαφής διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού στο τμήμα εσόδων, εάν είναι καταγεγραμμένη η περιγραφή καθηκόντων των θέσεων εργασίας, σε ποιο βαθμό είναι καταγεγραμμένη η ακίνητη περιουσία του Δήμου και τέλος σε ποιο βαθμό υπάρχει σωστή τήρηση του μητρώου υπόχρεων οφειλετών.

Για την σχέση μεταξύ της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και το τμήμα των ανθρωπίνων πόρων διατυπώνονται οι παρακάτω ερευνητικές υποθέσεις:

2. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων δεν επηρεάζεται από τους ανθρώπινους πόρους.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων επηρεάζεται από τους ανθρώπινους πόρους,

όπου οι ‘ανθρώπινοι πόροι’ ορίζονται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 11-12. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με το αν οι εργαζόμενοι του τμήματος εσόδων συμμετέχουν σε σεμινάρια αναφορικά με το αντικείμενο και σε ποιο βαθμό ο αριθμός εργαζομένων στο συγκεκριμένο τμήμα κρίνεται επαρκής.

Για την σχέση μεταξύ της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και τη νομοθεσία διερευνώνται οι παρακάτω ερευνητικές υποθέσεις:

3. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων δεν επηρεάζεται από τη νομοθεσία.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων επηρεάζεται από τη νομοθεσία,

όπου η μεταβλητή ‘νομοθεσία’ ορίζεται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 13-14. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με το βαθμό όπου οι αλλαγές στη νομοθεσία διαβιβάζονται άμεσα στο τμήμα και με το εάν υπάρχει η δυνατότητα για νομική υποστήριξη στο τμήμα εσόδων.

Για την σχέση μεταξύ της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και της συνεργασίας διερευνώνται οι παρακάτω ερευνητικές υποθέσεις:

4. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων δεν επηρεάζεται από τη συνεργασία με άλλα τμήματα/φορείς.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης εσόδων επηρεάζεται από τη συνεργασία με άλλα τμήματα/φορείς.

Η μεταβλητή ‘Συνεργασία’ ορίζεται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 15-18. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με το βαθμό συνεργασίας του τμήματος εσόδων με την ταμειακή υπηρεσία, με άλλα τμήματα του Δήμου, με άλλες δημόσιες υπηρεσίες (ΔΟΥ, ΚΕΠΥΟ, κτλ.) καθώς και με την Διοίκηση.

Για να εξεταστεί η συσχέτιση μεταξύ της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και της χρησιμότητας του ελέγχου ορίζονται οι εξής ερευνητικές υποθέσεις:

5. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων δεν επηρεάζεται από τον έλεγχο.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων επηρεάζεται από του ελέγχου,

όπου 'η χρησιμότητα του ελέγχου' ορίζεται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 19-20. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με το εάν ο έλεγχος είσπραξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι επικαιροποιημένος και σε ποιο βαθμό λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται στην πράξη οι συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος για να εξεταστεί η συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων και της χρήσης πληροφοριακών συστημάτων ορίζονται οι εξής ερευνητικές υποθέσεις:

6. Μηδενική υπόθεση H0: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων δεν επηρεάζεται από τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων.

Εναλλακτική υπόθεση H1: Η αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων επηρεάζεται από τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων.

Η 'χρήση πληροφοριακών συστημάτων' ορίζεται από τον ΜΟ των απαντήσεων των ερωτήσεων 21-22. Η εν λόγω μεταβλητή εξετάζεται σε σχέση με τον βαθμό όπου χρησιμοποιούνται οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων και το βαθμό που τα πληροφοριακά συστήματα καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες του τμήματος.

Η εξαρτημένη μεταβλητή (αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων) που θα χρησιμοποιήσουμε στο μοντέλο μας διερευνάται σε σχέση με το εάν είναι επικαιροποιημένες οι παρακάτω βεβαιώσεις: η βεβαίωση εσόδων από τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων, η βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα δημοτικά τέλη-δημοτικούς φόρους, η βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών, η βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ, η βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία και τέλος η βεβαίωση εσόδων από τέλη χρήσης κοινοχρήστων.

4.2.2 Έλεγχος αξιοπιστίας

Για να ελέγξουμε την αξιοπιστία των ερωτημάτων της εξαρτημένης και των ανεξάρτητων μεταβλητών θα χρησιμοποιήσουμε το «α του Cronbach». Ο Kline (1999) σημείωσε ότι η περιοχή που υποδηλώνει καλή αξιοπιστία κυμαίνεται σε τιμές γύρω και πάνω από το 0.7 (και συγκεκριμένα από .65 ως .84). Η «τιμή Cronbach α» για την κλίμακα των ερωτήσεων που αφορούν την εξαρτημένη μεταβλητή (Y1) δηλαδή την αποτελεσματικότητα της βεβαίωσης των εσόδων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού είναι 0.832. Αυτό σημαίνει ότι η συγκεκριμένη κλίμακα των ερωτήσεων είναι ικανοποιητικά αξιόπιστη.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι όλες οι υποκλίμακες των ανεξάρτητων μεταβλητών οι οποίες προέκυψαν από τους μέσους όρους των αντίστοιχων ερωτήσεων έχουν υψηλή αξιοπιστία με τιμές που κυμαίνονται γύρω στο 0.7. Επίσης σε μια αξιόπιστη κλίμακα όλα τα στοιχεία θα πρέπει να συσχετίζονται με την υποκλίμακα ώστε να αντανακλά με συνέπεια τη δομή την οποία μετρά. Ελέγξαμε αν τα ερωτήματα για κάθε υποκλίμακα έχουν συσχέτιση πάνω από 0.3 και είδαμε ότι όλες οι συσχετίσεις σε όλες τις υποκλίμακες είναι πάνω από $r > 0.3$.

Στο παρακάτω πίνακα 6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα.

Πίνακας 6 : Ανάλυση Αξιοπιστίας

Μεταβλητές	Cronbach 's Alpha
Y1 (Αποτελεσματικότητα Βεβαίωσης Εσόδων)	0.83
X1 (Οργάνωση τμήματος)	0.65
X2 (Ανθρώπινοι Πόροι)	0.62
X3 (Νομοθεσία)	0.66
X4 (Συνεργασία)	0.78
X5 (Χρησιμότητα ελέγχου)	0.77
X6 (Χρήση Πληροφοριακών συστημάτων)	0.78

4.2.3 Ανάλυση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης

Δεδομένου ότι η σχέση μεταξύ των μεταβλητών Y και X είναι γραμμική, το θεωρητικό μοντέλο της πολλαπλής παλινδρόμησης που επιχειρούμε να εκτιμήσουμε λαμβάνει την παρακάτω μορφή:

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + e_i \quad (1)$$

όπου Y είναι η εξαρτημένη μεταβλητή, X_1, X_2, \dots, X_n είναι οι ανεξάρτητες μεταβλητές, οι παράμετροι b_1, b_2, \dots, b_n όπου ορίζονται ως συντελεστές μερικής παλινδρόμησης και εκφράζουν ποσοτικά τη σχέση που υπάρχει με την εξαρτημένη μεταβλητή.

Η παράμετρος b_0 δείχνει την τιμή της εξαρτημένης μεταβλητής, όταν οι μεταβλητές πρόβλεψης είναι ίσες με το μηδέν. Τέλος η παράμετρος e_i παρουσιάζει το σφάλμα πρόβλεψης.

Με γνώμονα τα παραπάνω, ορίζουμε το συγκεκριμένο μοντέλο μας ως εξής:

$$\text{Αποτελεσματικότητα βεβαίωσης εσόδων} = b_0 + b_1 \text{Οργάνωση τμήματος} + b_2 \text{Ανθρώπινοι Πόροι} + b_3 \text{Νομοθεσία} + b_4 \text{Συνεργασία} + b_5 \text{Έλεγχος} + b_6 \text{Χρήση πληροφοριακών συστημάτων} \quad (2)$$

όπου οι τιμές b (συντελεστές παλινδρόμησης) μας δίνουν πληροφορίες για τη σχέση μεταξύ της Αποτελεσματικότητας της Βεβαίωσης Εσόδων και της κάθε μεταβλητής πρόβλεψης, εφόσον η επίδραση όλων των άλλων μεταβλητών πρόβλεψης διατηρείται σταθερή.

Αν η τιμή b είναι θετική, μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει μια θετική μεταβολή της μέσης τιμής της εξαρτημένης μεταβλητής όταν αυξάνεται κατά μία μονάδα κάθε μία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές, ενώ ένας αρνητικός συντελεστής υποδηλώνει αρνητική σχέση.

4.2.4 Αποτελέσματα

Στο σημείο αυτό θα εξεταστεί πώς επιδρά ο συνδυασμός περισσοτέρων από δύο μεταβλητών και συγκεκριμένα θα εξεταστεί η γραμμική σχέση των ανεξάρτητων μεταβλητών με την εξαρτημένη μεταβλητή, καθώς και η σημαντικότητα των συντελεστών παλινδρόμησης.

Στον πίνακα 7 παρουσιάζεται η σύνοψη του μοντέλου με $R^2 = .428$, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι ανεξάρτητες μεταβλητές εξηγούν το 42% της διακύμανσης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων και ότι το υπόλοιπο 58% οφείλεται σε άλλους ανερμήνευτους από την παλινδρόμηση παράγοντες οι οποίοι δεν έχουν συμπεριληφθεί στην παλινδρόμηση. Το τυπικό σφάλμα της εκτίμησης είναι Std. Error of the Estimate = 0,59. Δείχνει τη μέση απόκλιση μεταξύ της πραγματικής και της εκτιμώμενης τιμής της εξαρτημένης μεταβλητής. Εάν το σφάλμα είναι μικρό, τότε η παρατηρούμενη και η εκτιμώμενη τιμή δεν διαφέρουν πολύ, οπότε η ευθεία παλινδρόμησης μας δίνει μια καλή περιγραφή της σχέσης μεταξύ της ανεξάρτητης και της εξαρτημένης μεταβλητής.

Πίνακας 7: Σύνοψη Μοντέλου

Σύνοψη Μοντέλου				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,654 ^a	,428	,382	,59911

Στην ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) (πίνακας 8), πραγματοποιείται ο έλεγχος υποθέσεων της στατιστικής σημαντικότητας του R^2 που είναι $0,000 < 0,05$, δηλαδή ελέγχεται αν έχει γραμμική σχέση με τουλάχιστον μία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές. Στο συγκεκριμένο μοντέλο φαίνεται ότι υπάρχει γραμμική σχέση απορρίπτοντας τη μηδενική υπόθεση (ότι δηλαδή δεν υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και κάθε μίας από τις ανεξάρτητες μεταβλητές) και άρα η εξαρτημένη μεταβλητή παρουσιάζει γραμμική σχέση με τουλάχιστον μία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές.

Πίνακας 8: ANOVA-Ανάλυση Διακύμανσης

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	20,370	6	3,395	9,459	,000 ^b
	Residual	27,279	76	,359		
	Total	47,649	82			

Από τον έλεγχο της στατιστικής σημαντικότητας των συντελεστών (πίνακας 9) προκύπτει ότι οι μεταβλητές που έχουν σημαντικότητα Sig. = p-value < 0.05, και άρα ασκούν σημαντική θετική επίδραση στο μοντέλο, είναι 'η συνεργασία' (t=2,06, p<0,05), 'ο έλεγχος' (t=3,46, p<0,01), και 'οι ανθρώπινοι πόροι' (t=1,85, p<0,10). Αντίθετα, οι μεταβλητές 'οργάνωση τμήματος'(t=0,83, p>0,05), 'Νομοθεσία'(t=-1,03, p>0,05), και 'Χρήση Πληροφοριακών συστημάτων'(t=0,45 p>0,05), δεν ασκούν σημαντική επίδραση στο μοντέλο, δηλαδή στον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων.

Το επόμενο συμπέρασμα το οποίο μπορεί να εξαχθεί από τον πίνακα είναι οι τυποποιημένες τιμές (επισημαίνονται ως Beta) που παρουσιάζουν τον αριθμό των τυπικών αποκλίσεων που θα αλλάξει η μεταβλητή του αποτελέσματος ως συνέπεια της μεταβολής της τυπικής απόκλισης στην ανεξάρτητη μεταβλητή. Οι τυποποιημένες τιμές είναι άμεσα συγκρίσιμες και επομένως παρέχουν μια καλύτερη εικόνα για τη σημασία της ανεξάρτητης μεταβλητής στο μοντέλο. Έτσι, λοιπόν, πρώτη σε ερμηνευτική ικανότητα είναι η μεταβλητή που αναφέρεται στον έλεγχο (Beta = 0,385), δεύτερη είναι η συνεργασία (Beta = 0,253), στην τρίτη θέση είναι οι ανθρώπινοι πόροι (με Beta = 0,135).

Πίνακας 9: Αποτελέσματα της πολλαπλής παλινδρόμησης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,933	,404		2,311	,024
	Οργάνωση_τμήματος	,098	,118	,094	,832	,408
	Ανθρώπινοι_πόροι	,145	,108	,135	1,853	,089
	Νομοθεσία	-,081	,079	-,109	-1,033	,305
	Συνεργασία	,277	,134	,253	2,066	,042
	Έλεγχος	,280	,081	,385	3,465	,001
	Χρήση_πληροφοριακών	,046	,102	,048	,452	,653

a. Dependent Variable: Βεβαίωση_εσόδων

Όσον αφορά την πολυσυγγραμικότητα (VIF) (πίνακας 10), δεν συνιστά πρόβλημα για καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές (δηλαδή το μοντέλο δεν δίνει περιττές και πλεονάζουσες πληροφορίες μέσα από την «επανάληψη» ίσως κάποιων μεταβλητών – «αδύναμες» μεταβλητές -), καθώς σε όλες τις περιπτώσεις ήταν μικρότερη του 5 (Bowerman and O'Connell, 1990).

Πίνακας 10: Πολυσυγγραμικότητα

Coefficients ^a			
Model		Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	Οργάνωση_τμήματος	,584	1,711
	Ανθρώπινοι_πόροι	,737	1,357
	Νομοθεσία	,683	1,465
	Συνεργασία	,504	1,984
	Έλεγχος	,611	1,638
	Χρήση_πληροφοριακών	,673	1,487

a. Dependent Variable: Βεβαίωση_εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συμπεράσματα έρευνας

Σύμφωνα με την έρευνα οι εργαζόμενοι των τμημάτων εσόδων των Δήμων είναι στην πλειοψηφία τους, με ποσοστό 90%, άνω των 41 ετών και μάλιστα διακρίνονται από υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς από το σύνολο του δείγματος ποσοστό 80% δήλωσε απόφοιτος τουλάχιστον τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης παρατηρούμε ότι στην διεξαγωγή της έρευνας ανταποκρίθηκαν σε μεγάλο ποσοστό οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων και των Διευθύνσεων γεγονός που υποδηλώνει την ιδιαίτερη ευαισθητοποίησή τους απέναντι σε ερευνητικές δράσεις οι οποίες θα μπορούσαν ενδεχομένως να βελτιώσουν τον τρόπο λειτουργίας αλλά και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών. Από την έρευνα προκύπτει επίσης ότι τα τμήματα εσόδων των Δήμων είναι στελεχωμένα από έμπειρους υπαλλήλους γεγονός που μπορεί να δικαιολογείται από την πολυπλοκότητα του αντικειμένου και τις αυξημένες απαιτήσεις των επιμέρους θέσεων. Τέλος τα τμήματα αποτελούνται στην πλειοψηφία τους από 2-5 άτομα, ενώ υπάρχουν και τμήματα εσόδων άνω των 6 υπαλλήλων.

Σε ότι αφορά την εσωτερική οργάνωση των τμημάτων εσόδων των Δήμων συμπεραίνουμε ότι υπάρχουν αρκετές ελλείψεις σε ότι αφορά τον διαχωρισμό των καθηκόντων των υπαλλήλων, της περιγραφής των θέσεων εργασίας αλλά και της καταγραφής της ακίνητης περιουσίας του Δήμου, ενώ η τήρηση του μητρώου οφειλετών κρίνεται σχετικά ικανοποιητική.

Από την έρευνα επίσης τεκμαίρεται ότι οι εργαζόμενοι που στελεχώνουν τα τμήματα εσόδων δεν συμμετέχουν ιδιαίτερα σε εκπαιδευτικά σεμινάρια πάνω στο αντικείμενό τους. Επίσης τα τμήματα των εσόδων των Δήμων φέρονται να είναι υποστελεχωμένα.

Σε ότι αφορά τις αλλαγές στη νομοθεσία από την έρευνα διακρίνουμε μια σχετική καθυστέρηση ως προς τη διαβίβασή τους στα τμήματα ενώ ταυτόχρονα η δυνατότητα για νομική υποστήριξη που έχουν οι εργαζόμενοι στα τμήματα εσόδων των Δήμων είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Σε ότι αφορά την συνεργασία, συμπεραίνουμε ότι τα τμήματα εσόδων συνεργάζονται στενά με τις ταμειακές υπηρεσίες των Δήμων τους, σχετικά καλά με άλλα τμήματα του Δήμου, ενώ η συνεργασία τους με άλλες Δημόσιες υπηρεσίες αλλά και με την ίδια τους τη Διοίκηση παρουσιάζει δυσχέρειες.

Τα ευρήματα της έρευνας σχετικά με τον έλεγχο είσπραξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο έδειξαν ότι όταν αυτός γίνεται οι συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχου εφαρμόζονται σε μεγάλο βαθμό.

Τέλος, σε ότι αφορά τη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων η έρευνα έδειξε ότι τα τμήματα εσόδων των Δήμων αξιοποιούν σε μεγάλο βαθμό τις δυνατότητες που τα πληροφοριακά συστήματα τους παρέχουν και ότι αυτά καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των τμημάτων. Ωστόσο, η βιβλιογραφική ανασκόπηση δείχνει ότι οι Δήμοι της Ελλάδος θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη λειτουργία τους αξιοποιώντας τη χρήση γεωπληροφοριακών συστημάτων (GIS) τα οποία χρησιμοποιούνται ευρέως από τις τοπικές αρχές άλλων χωρών.

Σύμφωνα με την ανάλυση του μοντέλου που επιχειρήσαμε να εκτιμήσουμε προέκυψε ότι από τις ανεξάρτητες μεταβλητές που χρησιμοποιήσαμε ‘οργάνωση’, ‘ανθρώπινοι πόροι’, ‘νομοθεσία’, ‘συνεργασία’, ‘έλεγχος’ και ‘χρήση πληροφοριακών συστημάτων’ οι μεταβλητές που ασκούν σημαντική θετική επίδραση είναι ‘ο έλεγχος’, ‘η συνεργασία’ και ‘οι ανθρώπινοι πόροι’. Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι προκειμένου οι Δήμοι να βελτιώσουν την οικονομική τους θέση και να επιτύχουν αύξηση της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων τους θα πρέπει να εστιάσουν στην όσο το δυνατόν βελτίωση αυτών των μεταβλητών. Άλλωστε η βιβλιογραφική ανασκόπηση βρήκει ερευνών που αναδεικνύουν τη σπουδαιότητα του ελέγχου σε κάθε λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και ειδικότερα στην τοπική αυτοδιοίκηση όπως παρουσιάστηκε στο κεφάλαιο 2. Έτσι και η παρούσα έρευνα έρχεται να προστεθεί και να επιβεβαιώσει ότι ο έλεγχος είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που μπορεί να συμβάλει θετικά στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Δήμων να βεβαιώνουν τα έσοδά τους.

Η επόμενη μεταβλητή που ασκεί σημαντική επίδραση στο μοντέλο είναι ‘η συνεργασία’. Όπως προκύπτει και από τη βιβλιογραφική επισκόπηση έτσι και η παρούσα έρευνα επιβεβαιώνει ότι κάθε μορφής συνεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να επιτυγχάνονται τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Τέλος, σημαντική επίδραση στο μοντέλο ασκεί και η μεταβλητή ‘ανθρώπινοι πόροι’. Έτσι, για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των εσόδων τους οι Δήμοι θα πρέπει

να διασφαλίσουν ότι τα τμήματα εσόδων είναι επαρκώς στελεχωμένα και ότι οι υπάλληλοι συμμετέχουν στα απαραίτητα σεμινάρια.

Το μοντέλο που παρουσιάζεται στην παρούσα εργασία υποδηλώνει ότι οι ανεξάρτητες μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν εξηγούν το 42% της διακύμανσης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης εσόδων και ότι το υπόλοιπο 58% οφείλεται σε άλλους ανερμήνευτους από την παλινδρόμηση παράγοντες οι οποίοι δεν έχουν συμπεριληφθεί στην παλινδρόμηση. Περαιτέρω έρευνα λοιπόν θα μπορούσε να περιλαμβάνει περισσότερες μεταβλητές ώστε να εκτιμηθεί μεγαλύτερο ποσοστό της διακύμανσης της αποτελεσματικότητας της βεβαίωσης των εσόδων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. Ελληνική

- Γναρδέλλης, Χ. (2013). *Ανάλυση δεδομένων με το IBM SPSS Statistics 21*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Δημητριάδης, Ε. (2010). *Στατιστικές Εφαρμογές με SPSS 17.0 και LISREL 8.7*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Δημητριάδης, Ε. (2007). *Στατιστικές Εφαρμογές με SPSS*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Ελεγκτικό Συνέδριο (2014). *Ετήσια Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου οικονομικού έτους 2013*. Αθήνα: Ελεγκτικό Συνέδριο (ΦΕΚ1327/Β'/20-04-17).
- Θεοδώρου, Ι., (1998). *Τα έσοδα των Δήμων και Κοινοτήτων*. Θεσσαλονίκη.
- Θεοχαρόπουλος, Λ. (1981). *Φορολογικό Δίκαιο*. Θεσσαλονίκη.
- Πάλλης, Χ. (2010). *Το θεσμικό πλαίσιο των οικονομικών της τοπικής αυτοδιοίκησης- ανάλυση και προοπτικές, Διδακτορική Διατριβή*, Αθήνα

II. Ξενόγλωσση

- Afonso, W. B. (2013). Diversification toward stability? The effect of local sales taxes on own source revenue. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 25(4), 649–674.
- Almey, R., Rohlickova, A., & McCluskey, W. J. (1998). The development of property taxation in the new democracies of Central and Eastern Europe. *Property Management*, 16(3), 145–159.
- Batara, E., Nurmandi, A., Warsito, T., & Pribadi, U. (2017). Are government employees adopting local e-government transformation?: The need for having the right attitude, facilitating conditions and performance expectations. *Transforming Government: People, Process and Policy*, 11(4), 612–638.
- Bevc, I., & McCluskey, W. J. (2007). Fiscal decentralization in the Republic of Slovenia: an opportunity for the property tax. *Property Management*, 25(4), 400–419.
- Bowerman, B. L., & o'Connell, R.T.(1990). *Linear statistical models: An applied approach*. Belmont, C.A:Duxbury.
- Brierley, J. A., El-Nafabi, H. M., & Gwilliam, D. R. (2001a). The Problems of Establishing Internal Audit in the Sudanese Public Sector. *International Journal of Auditing*, 5(1), 73–87.
- Brierley, J. A., El-Nafabi, H. M., & Gwilliam, D. R. (2001b). The Problems of Establishing Internal Audit in the Sudanese Public Sector. *International Journal of Auditing*, 5(1), 73–87.
- Cleveland, H. (2005). Institutional change in government: puzzles and paradoxes. *On the Horizon*, 13(1), 24–30.
- Cohen, S., Costanzo, A., & Manes-Rossi, F. (2017). Auditors and early signals of financial distress in local governments. *Managerial Auditing Journal*, 32(3), 234–250.
- Cohen, S., & Hlepas, N. (2017). Financial Resilience of Greek Local Governments. In *Governmental Financial Resilience* (Vol. 27, pp. 135–152). Emerald Publishing Limited.
- Coupland, D. (1993). The Internal Auditor's Role in Public Service Orientation. *Managerial Auditing Journal*, 8(1).
- De Toni, A., Vallone, C., & Guarini, E. (2015). An Anatomy of Governance Failures in

- Municipal Bankruptcy. In *Contingency, Behavioural and Evolutionary Perspectives on Public and Nonprofit Governance* (Vol. 4, pp. 189–216). Emerald Group Publishing Limited.
- Dittenhofer, M. (2001). Reengineering the internal auditing organization. *Managerial Auditing Journal*, 16(8), 458–468.
- Elder, R. J., Kattelus, S. C., & Ward, D. D. (1995). A comparison of finance officer and auditor assessments of municipal internal control. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 7(3), 336–350.
- Fan, H. (2012). Government performance auditing demand research based on the neo-institutional economics. *China Finance Review International*, 2(2), 100–120.
- Giustiniano, L., De Simone, S., Cicotto, G., & Pinna, R. (2016). Engaging public servants: Public service motivation, work engagement and work-related stress. *Management Decision*, 54(7), 1569–1594.
- Goodwin, J. (2004). A comparison of internal audit in the private and public sectors. *Managerial Auditing Journal*, 19(5), 640–650.
- Guga, E. (2018). Local government modernization in Albania: Historical background and the territorial reform 2015-2020. *International Journal of Public Sector Management*, 31(4), 466–506. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-01-2017-0018>
- Guthrie, J. (1992). Critical Issues in Public Sector Auditing. *Managerial Auditing Journal*, 7(4).
- Harris, L. (2007). The changing nature of the HR function in UK local government and its role as “employee champion.” *Employee Relations*, 30(1), 34–47.
- Holt, K., & Morris, J. (1987). Developments in Central Government Internal Audit. *Managerial Auditing Journal*, 2(2), 3–6.
- Jenkins, D., Gronow, S., & Prescott, G. (1990). Information technology – the changing nature of local government property management. *Property Management*, 8(1), 75–82.
- Kline, P. (1999). *The handbook of psychological testing*. London: Routledge.
- Kuhn, J. R., Mueller, J., & Ahuja, M. (2013). An examination of the relationship of IT control weakness to company financial performance and health. *International Journal of Accounting & Information Management*, 21(3), 227–240.
- Melitski, J., Gavin, D., & Gavin, J. (2010). Technology adoption and organizational culture in public organizations. *International Journal of Organization Theory & Behavior*, 13(4), 546–568.

- Miller, K. C., Grant, G. H., & Alali, F. (2008). The effect of IT controls on financial reporting. *Managerial Auditing Journal*, 23(8), 803–823.
- Mir, M., Fan, H., & Maclean, I. (2017). Public sector audit in the absence of political competition. *Managerial Auditing Journal*, 32(9), 899–923.
- Mitchell, V. (1991). Local Authorities' Use of Geographical Information Systems. *Logistics Information Management*, 4(4), 12–18.
- Modlin, S. (2012). County government finance practices: What independent auditors are finding and what makes local government susceptible. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 24(4), 558–578.
- Mzenzi, S. I., & Gaspar, A. F. (2015). External auditing and accountability in the Tanzanian local government authorities. *Managerial Auditing Journal*, 30(6/7), 681–702.
- Olaoye, C. O., Gunleye, S. A., & Solanke, F. T. (2018). Tax audit and tax productivity in Lagos state, Nigeria. *Asian Journal of Accounting Research*.
- Purcell, J., Coyle Shapiro, J., & Kessler, I. (2000). Employment relations in local government: strategic choice and the case of Brent. *Personnel Review*, 29(2), 162–183.
- Rune Berggren, G. (1987). Developed Auditing in a Developing Public Sector. *Managerial Auditing Journal*, 2(1), 3–5.
- Samelson, D., Lowensohn, S., & Johnson, L. E. (2006). The determinants of perceived audit quality and auditee satisfaction in local government. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 18(2), 139–166.
- Schoch, H., Chen, Q. (James), & Baird, K. (2012). Performance management system effectiveness in Australian local government. *Pacific Accounting Review*, 24(2), 161–185.
- Wyatt, P., & Ralphs, M. (1998). The application of geographic and land information systems to the management of local authority property. *Property Management*, 16(2), 83–91.
- Xu, H., & Cui, H. (2011). The revenue system of China: Past, present, and emerging issues. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 23(4), 544–568.
- Zhang, J. X., & Rich, K. T. (2016). Municipal audit committees and fiscal policies. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 28(4), 436–466.
- Zhang, X. (2012). The use of geographic information system in local government's

modernisation: A case study from the northwest of England. *Transforming Government: People, Process and Policy*, 6(2), 206–222.

Ziaee Bigdeli, A., de Cesare, S., & Kamal, M. (2013). Information sharing through inter-organisational systems in local government. *Transforming Government: People, Process and Policy*, 7(2), 148–176.

III. Νομοθεσία

- A.N. 582/1968 (ΦΕΚ 225/A'/28.09.1968). Περί δημοτικών και κοινοτικών κοιμητηρίων.
- B.Δ. 24/9-20/10/1958 (ΦΕΚ 171/A'/20.10.1958). Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων.
- N. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/A'/19.07.2018). Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.
- N. 4512/2018 (ΦΕΚ 5/A'/17.01.2018). Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις.
- N. 4483/2017 (ΦΕΚ 107/A'/31.07.2017). Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης(Δ.Ε.Υ.Α.) - Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. - Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας - Μητρώο Πολιτών και άλλες διατάξεις.
- N. 4337/2015 (ΦΕΚ 129/A'/17.10.2015). Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.
- N. 4257/2014 (ΦΕΚ 93/A'/14.04.2014). Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών.
- N. 4129/2013 (ΦΕΚ 52/A'/28.02.2013). Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- N. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/A'/07.06.2010). Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης.
- N. 3756/2009 (ΦΕΚ 53/A'/31.03.1989). Σύστημα Άυλων Τίτλων, διατάξεις για την Κεφαλαιαγορά, φορολογικά θέματα και λοιπές διατάξεις.

- N. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α'/08.06.2006). Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.
- N. 2946/2001 (ΦΕΚ 224/Α'/08.10.2001). Υπαίθρια Διαφήμιση, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις.
- N. 2696/1999 (ΦΕΚ 57/Α'/23.03.1999). Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.
- N. 2323/1995 (ΦΕΚ 145/Α'/13.07.1995). Υπαίθριο Εμπόριο και άλλες διατάξεις.
- N. 2130/1993 (ΦΕΚ 62/Α'/23.04.1993). Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της περιφερειακής διοίκησης, του κώδικα της Ελληνικής ιθαγένειας, του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, των διατάξεων για τις προσόδους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις.
- N. 1828/1989 (ΦΕΚ 2/Α'/03.01.1989). Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις.
- N. 1337/1983 (ΦΕΚ 33/Α'/14.03.1983). Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις.
- N. 1080/1980 (ΦΕΚ 246/Α'/22.10.1980). Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων των περί των προσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως Νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων
- N. 998/1979 (ΦΕΚ 289/Α'/29.12.1979). Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας.
- N. 339/1976 (ΦΕΚ 136/Α'/05.06.1976). Περί επιβολής υπέρ Δήμων και κοινοτήτων τέλους διαμονής παρεπιδημούντων, επί των εκδιδομένων λογαριασμών και επί των λουομένων εις φυσικάς ιαματικές πηγάς.
- N. 25/1975 (ΦΕΚ 74/Α'/21.04.1975). Περί υπολογισμού και τρόπου εισπράξεως δημοτικών και κοινοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων.
- N.Δ 4260/1962 (ΦΕΚ 186/Α'/12.11.1962). Περί ρυθμίσεως θεμάτων, αφορώντων εις την Γενικήν Διεύθυνσιν Διοικήσεως του Υπουργείου των Εσωτερικών
- Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231/Α'/14.11.1995). Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου, με τίτλο «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» των ισχυουσών διατάξεων του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν.

Π.Δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6/Α'/05.01.1989). Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ)και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών.

Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί σχεδιάστηκε στο πλαίσιο διπλωματικής έρευνας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση του Τμήματος Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με θέμα τον έλεγχο των εσόδων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού και τους παράγοντες που επηρεάζουν την βεβαίωση των εσόδων.

Η έρευνα απευθύνεται σε κάθε είδους στέλεχος της υπηρεσίας σας που απασχολείται στο τμήμα εσόδων και περιουσίας (υπάλληλοι, προϊστάμενοι τμήματος, προϊστάμενοι διεύθυνσης, κτλ) η συμβολή των οποίων στην επιτυχή διεξαγωγή της είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, εμπιστευτικό και ο χρόνος που απαιτείται για την συμπλήρωσή του μόλις 10 λεπτά. Τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο στο πλαίσιο της στατιστικής ανάλυσης της έρευνας. Η ειλικρίνεια με την οποία θα απαντήσετε διασφαλίζει την αξιοπιστία της έρευνας, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής σας.

Σας ευχαριστούμε πολύ εκ των προτέρων για τη συμβολή και το χρόνο σας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

Με εκτίμηση

Όλγα Κουτρή, Φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση του Τμήματος Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, e-mail: mpm18024@uom.edu.gr

Δρ. Γεώργιος Δρογαλάς, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Ενότητα 1: Δημογραφικά –γενικές πληροφορίες

1. Επωνυμία Οργανισμού (Προαιρετικά):

2. Ηλικία :

≤ 30

31 – 40

41 – 50

≥ 51

3. Επίπεδο εκπαίδευσης

Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας/μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.

Απόφοιτος Α.Ε.Ι.

Κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος

Κάτοχος διδακτορικού διπλώματος

4. Θέση ευθύνης που κατέχετε:

Υπάλληλος

Προϊστάμενος/η Τμήματος

Προϊστάμενος/η Διεύθυνσης

Αιρετός

Άλλο

5. Εμπειρία/Ετη εργασίας στην θέση που κατέχετε:

1 - 5

6 - 10

11 - 15

16 – 20

≥ 21

6. Αριθμός υπαλλήλων που απασχολούνται στο τμήμα εσόδων.

1

2-3

4-5

≥ 6

Παράρτημα

(Επιλέξτε τη μοναδική σας απάντηση)	Καθόλου	Σε μικρή κλίμακα	Σε μέτρια κλίμακα	Σε μεγάλη κλίμακα	Πόρα πολύ
Ενότητα 2: Οργάνωση τμήματος εσόδων					
7. Σε τι βαθμό είναι σαφής ο διαχωρισμός των καθηκόντων του προσωπικού στο τμήμα εσόδων;					
8. Σε τι βαθμό υπάρχει καταγεγραμμένη περιγραφή καθηκόντων των θέσεων εργασίας στο τμήμα εσόδων;					
9. Σε τι βαθμό υπάρχει καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δήμου;					
10. Σε τι βαθμό υπάρχει σωστή τήρηση του μητρώου υπόχρεων οφειλετών;					
Ενότητα 3: Ανθρώπινοι Πόροι					
11. Σε τι βαθμό οι εργαζόμενοι του τμήματος εσόδων συμμετέχουν σε σεμινάρια αναφορικά με το αντικείμενο;					
12. Σε τι βαθμό ο αριθμός των εργαζομένων του τμήματος εσόδων είναι επαρκής;					
Ενότητα 4: Νομοθεσία					
13. Σε τι βαθμό οι αλλαγές στη νομοθεσία διαβιβάζονται άμεσα στο τμήμα εσόδων;					
14. Σε τι βαθμό υπάρχει δυνατότητα για νομική υποστήριξη αναφορικά με τα έσοδα;					
Ενότητα 4: Συνεργασία					
15. Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με την ταμειακή υπηρεσία;					
16. Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με άλλα τμήματα του Δήμου;					
17. Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με άλλες δημόσιες υπηρεσίες όπως ΔΟΥ, ΚΕΠΥΟ, κτλ;					

18. Σε τι βαθμό υπάρχει συνεργασία του τμήματος εσόδων με την Διοίκηση;					
Ενότητα 6: Έλεγχος					
19. Σε τι βαθμό είναι επικαιροποιημένος ο έλεγχος είσπραξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο;					
20. Σε τι βαθμό λαμβάνονται υπόψη και εφαρμόζονται στην πράξη οι συστάσεις των Εκθέσεων Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου;					
Ενότητα 7: Χρήση πληροφοριακών συστημάτων					
21. Σε τι βαθμό αξιοποιούνται οι δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιείτε;					
22. Σε τι βαθμό τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιείτε καλύπτουν τις ανάγκες του τμήματος;					
Ενότητα 8: Βεβαίωση εσόδων					
23. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) μη ηλεκτροδοτούμενων χώρων;					
24. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από ανείσπρακτα δημοτικά τέλη-δημοτικούς φόρους;					
25. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιτηδευματιών;					
26. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από πρόστιμα ΚΟΚ;					
27. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από νεκροταφεία;					
28. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από τέλη χρήσης κοινοχρήστων;					
29. Είναι επικαιροποιημένη η βεβαίωση εσόδων από εκμίσθωση ακινήτων;					

Ευχαριστούμε πολύ για τον χρόνο σας.